

บทที่ 4

ผลการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งเสริมการกระทำอัตวินิบาตกรรมของข้าราชการตำรวจ ในสังกัดกองบัญชาการตำรวจนครบาลนั้น พบประเด็นปัญหาที่เป็นสาเหตุให้ข้าราชการตำรวจตัดสินใจกระทำอัตวินิบาตกรรม อันได้แก่ปัจจัยทางร่างกาย ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยทางด้านจิตใจ และสุดท้ายคือปัจจัยทางด้านสังคม แต่เมื่อพิจารณาถลกลงไปในรายละเอียด ก็จะพบความแตกต่างกันในแต่ละราย ในกรณีศึกษาทั้ง 12 รายที่ผู้ศึกษาเลือกนำเสนอนี้ ต่างก็มีปัจจัยที่ส่งเสริมให้เกิดการกระทำอัตวินิบาตกรรม ซึ่งทั้ง 12 รายนี้ได้เลือกการแก้ไขปัญหาด้วยการทำลายชีวิตตนเองเหมือนกัน ซึ่งสามารถแยกเป็นหมวดที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้(ชื่อที่ใช้ในกรณีศึกษาทั้งหมดเป็นชื่อสมมติทั้งสิ้น)

การกระทำอัตวินิบาตกรรมของข้าราชการตำรวจอันเนื่องมาจากปัจจัยทางร่างกาย

กรณีศึกษาที่ 1

- ส.ต.อ. สมพร(นามสมมติ) อายุขณะกระทำอัตวินิบาตกรรม 29 ปี อดีตข้าราชการตำรวจประจำ สน.บางยี่ขัน ตำแหน่งครั้งสุดท้ายคือเจ้าหน้าที่สายตรวจ

- ระยะเวลาในการศึกษา

ในกรณีศึกษานี้ ใช้เวลาในการศึกษาเป็นระยะเวลาประมาณ 1 เดือน ในการตรวจสอบข้อมูลของผู้ตายเบื้องต้นจากสถาบันนิติเวช กรมตำรวจ จากนั้นได้ขอสำเนาสำนวนการชันสูตรพลิกศพของผู้ตายจากท้องที่เกิดเหตุ และขอเพิ่มประวัติของผู้ตาย จากแผนกทะเบียนพล กองบัญชาการตำรวจนครบาล ซึ่งในขั้นต้นแรกได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2540 จนถึงวันที่ 30 กันยายน 2540 เช่นเดียวกับรายอื่น ๆ แล้วไปทำการสัมภาษณ์ครอบครัวของผู้ตาย เพื่อเก็บข้อมูล โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2541 ถึงวันที่ 10 มีนาคม 2541 ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ จำนวน 4 ครั้ง ครั้งละประมาณ 2-3 ชั่วโมง โดยการสัมภาษณ์นี้จะทำการเยี่ยมบ้านไปในตัว เพื่อจะได้เห็นถึงสภาพความเป็นอยู่และความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เพื่อนำมาเป็นส่วนประกอบในการวิเคราะห์ข้อมูล และเป็นการประเมินผลในแต่ละราย

- วันเวลาที่เกิดเหตุ และวิธีการที่ผู้ตายเลือกใช้ในการกระทำอัตวินิบาตกรรม

วันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2538 เวลาประมาณ 19.20 น.ผู้ตายได้ใช้อาวุธปืนพกของเพื่อน ยิงที่ศีรษะของตัวเองจนถึงแก่ความตาย ภายในห้องพัก ในแฟลตแห่งหนึ่ง ริมนถนนเจริญสนิทวงศ์ ในเขต สน.บางยี่ขัน

- ลักษณะและอาการของผู้ตายก่อนการกระทำอัตวินิบาตกรรม

ผู้ตายเดิมเคยปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่สายตรวจ และเป็นคนที่มีความสุขร่างกายที่แข็งแรง และเป็นคนที่ตั้งใจทำงาน และทำงานด้วยความขยันขันแข็ง แต่หลังจากนั้นผู้ตายมีสุขภาพและร่างกายที่อ่อนแอลง ผู้ตายเริ่มสงสัยในตัวเอง และก็ได้ไปหาหมอเพื่อทำการตรวจรักษา และก็ทราบว่าตนเองเป็นมะเร็งที่ปอดในระยะที่สองซึ่งสามารถทำการรักษาให้หายได้ ผู้ตายจึงตกลง แต่หลังจากการผ่าตัดและรักษาตัวได้ระยะหนึ่ง ผู้ตายได้ทราบจากแพทย์ผู้ทำการรักษาว่าผู้ตายยังคงมีอาการของโรคมะเร็งที่ปอดอยู่ ทำให้ผู้ตายเกิดความเครียด และรู้สึกหดหู่ และไม่ค่อยที่อยากจะทำงาน และเมื่อไม่สามารถทำงานที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเต็มที่ และทางผู้บังคับบัญชาทราบว่าผู้ตายมีสุขภาพร่างกายไม่แข็งแรงก็รู้สึกเห็นใจ จึงได้ย้ายให้ผู้ตายมาปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งพนักงานวิทยุ ยิ่งเป็นเหตุให้ผู้ตายเกิดความเครียดเพิ่มมากขึ้น และรู้สึกสิ้นหวังกับชีวิตของตนเอง และยังทำการรักษาเงินทองที่มีอยู่ก็ยิ่งลดน้อยลงไปเรื่อย ๆ และเริ่มมีความกังวลสูงมากขึ้น นอนไม่หลับ หงุดหงิดฉุนเฉียวง่าย จิตใจหดหู่เศร้าหมอง แม้ว่าเพื่อนฝูงจะคอยปลอบและคอยให้กำลังใจผู้ตายโดยตลอด แต่ผู้ตายก็ยังคงอยู่ในอารมณ์หดหู่และอยู่ในภาวะเศร้าซึม จนในที่สุดผู้ตายได้ตัดสินใจใช้อาวุธปืนพกของเพื่อนยิงตัวเองจนถึงแก่ความตาย

- ประวัติส่วนตัวและครอบครัว

ผู้ตายเป็นบุตรคนที่สอง จากจำนวนพี่น้องทั้งหมด 5 คน เป็นคนเรียบร้อย มีอัธยาศัยที่ดี ภูมิลำเนาอยู่ในตัวเมืองจังหวัดนครปฐม เรียนจบการศึกษาชั้นปีที่ 6 จากโรงเรียนในหมู่บ้าน จากนั้นได้เข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนประจำจังหวัด จบมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากนั้นก็เข้าเรียนในโรงเรียนพลตำรวจที่จังหวัดนครปฐม 1 ปี จบการศึกษา และได้ประดับยศพลตำรวจสำรองพิเศษ และเนื่องจากที่ผู้ตายเป็นผู้ที่ตั้งใจศึกษาเล่าเรียนจนสามารถทำคะแนนได้ดี จึงมีสิทธิเลือกที่ทำงานก่อน ซึ่งผู้ตายก็ได้เลือกที่จะทำงานในกรุงเทพฯ ฯ โดยได้เลือกตำแหน่งเจ้าหน้าที่สายตรวจของสถานีตำรวจนครบาลบางยี่ขัน และผู้ตายก็ได้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความขยันขันแข็ง จนในที่สุดได้รับการประดับยศเป็นสิบตำรวจเอก

ในด้านส่วนตัวนั้น ด้วยอุปนิสัยของผู้ตายที่เป็นคนเรียบร้อยและร่าเริง และ อัยยาศัยดี จึงเป็นผู้ที่มีเพื่อนฝูงมาก และเพื่อนฝูงก็รักใคร่เป็นอย่างดี และมักจะได้รับการชักชวนให้ไปดื่มสุราเป็นประจำ ซึ่งทางผู้ตายเองก็ไม่เคยขัดใจเพื่อนฝูง อีกทั้งผู้ตายยังโสดจึงคิดว่าคงไม่เป็นปัญหาอะไรมากนัก

ประมาณ 2 ปีก่อนเกิดเหตุ ผู้ป่วยไอบ่อยครั้ง โดยไอบ่อยครั้งจะรู้สึกเจ็บที่หน้าอก ซึ่งในครั้งแรก ๆ ผู้ตายเข้าใจว่าคงเป็นเพราะตนเองสับสนหรือจืด จึงได้พยายามลดการสูบบุหรี่ลง แต่ก็ไม่ได้ทำให้การไอและการรู้สึกเจ็บหน้าอกดีขึ้น ผู้ตายจึงตัดสินใจเข้ารับการเอ็กซเรย์ที่โรงพยาบาลตำรวจ หลังจากนั้นประมาณ 1 สัปดาห์ทางโรงพยาบาลจึงแจ้งผลให้ทราบว่าผู้ตายเป็นมะเร็งในปอด และเป็นในระยะที่สอง ยังสามารถทำการรักษาได้ โดยการผ่าตัด ซึ่งผู้ตายก็ได้เข้าผ่าตัดตามที่หมอแนะนำ โดยได้ยื่นใบลาป่วยเอาไว้ด้วย และหลังจากผ่าตัดเรียบร้อยแล้วอาการของผู้ตายของผู้ตายก็เริ่มดีขึ้น แต่ต้องติดตามผลการรักษาเป็นประจำ

ประมาณ 4 เดือนก่อนเกิดเหตุ แพทย์ได้ตรวจพบว่าผู้ตายเป็นมะเร็งที่ปอดอีกครั้งจึงได้แจ้งให้ผู้ตายทราบ และได้ทำกำหนดตารางให้ผู้ป่วยเข้าทำการรักษา แต่คราวนี้ผู้ตายรู้สึกเครียดกับข่าวที่ได้รับ และรู้สึกท้อแท้กับข่าวที่ได้รับ ไม่มีใจสู้เหมือนในครั้งแรก และก็ไม่ได้ไปพบแพทย์เพื่อทำการผ่าตัดตามที่แพทย์ได้กำหนดนัด แต่ได้ทำการรักษาแบบแผนโบราณ โดยกินยาหม้อ แต่อาการก็ไม่ได้ดีขึ้นกับยิ่งทรุดลงเรื่อย ๆ ร่างกายที่แข็งแรงกลับอ่อนแอลง

ประมาณ 2 เดือนก่อนเกิดเหตุ ผู้ตายได้ถูกผู้บังคับบัญชาสับเปลี่ยนหน้าที่ให้มาทำหน้าที่ในตำแหน่งพนักงานวิทยุ เนื่องจากทางผู้บังคับบัญชาต้องการให้ผู้ตายอยู่พักรักษาตัวไปในตัว แต่สิ่งนี้เองทำให้ผู้ตายเกิดความเครียด หดหู่ และท้อแท้ในชีวิต เห็นว่าตัวเองไม่มีค่าในสังคม และเริ่มมีกังวล ไม่พูดคุยกับใคร รับประทานอาหารได้น้อย ทำให้ร่างกายซูบผอมลง และคิดมาก เคยบ่นว่าอยากตามให้กับเพื่อน ๆ ที่ใกล้ชิดกันฟัง ซึ่งเพื่อน ๆ ของผู้ตายก็ได้ให้กำลังใจและบอกว่าอย่าคิดมาก ให้พยายามรับประทานอาหารให้มาก ๆ ร่างกายจะได้แข็งแรง แต่ผู้ตายก็ยังมีอาการวิตกกังวลอยู่มาก ร่างกายของตนเองไม่ดีขึ้น เงินทองที่เก็บสะสมเอาไว้ก็เริ่มจะหมดลงไป เนื่องจากการรักษาแบบแผนโบราณไม่สามารถจะเบิกเงินค่ารักษาตามระเบียบของทางราชการได้ก็ไม่ได้ทำการรักษา

ในวันเกิดเหตุผู้ตายได้เดินทางไปหาเพื่อนที่เป็นตำรวจด้วยกันแต่ได้เข้าห้องของแฟลตหลังหนึ่งริมถนนจรัญสนิทวงศ์อยู่ โดยไม่ได้อยู่ที่บ้านพักข้าราชการตำรวจเช่นเดียว

กับคนอื่น และเมื่อเพื่อนของผู้ตายผลอกก็ได้แอบนำเอาอาวุธปืนพกประจำกายของเพื่อนคนดังกล่าวยิงตัวเองที่ศีรษะ 1 นัดจนถึงแก่ความตายภายในห้องดังกล่าว

- ผู้ให้ประวัติ คือบิดามารดาของผู้ตาย เพื่อนสนิทของผู้ตาย และจากเพิ่มประวัติของทะเบียนพล กองบัญชาการตำรวจนครบาล

การวิเคราะห์

จากกรณีศึกษานี้ วิเคราะห์ลักษณะของผู้ตายและผู้เกี่ยวข้องได้ดังนี้

ผู้ตาย - จากคำบอกเล่าของบิดาและมารดา รวมทั้งเพื่อนสนิทของผู้ตาย สรุปได้ว่าผู้ตายเป็นคนค่อนข้างร่าเริง เรียบร้อย มีเพื่อนมาก มองโลกในแง่ดี มีความตั้งใจทำงานและมีความก้าวหน้าในหน้าที่การงาน จนได้เลื่อนยศเป็น ส.ต.อ. แต่ผู้ตายเป็นคนที่ชอบดื่มสุราและสูบบุหรี่จัด จนทำให้สุขภาพร่างกายไม่แข็งแรงและเข้าไปพบแพทย์บ่อยครั้ง จนกระทั่งทราบว่าตัวเองป่วยเป็นมะเร็งที่ปอด แต่ด้วยความที่มีจิตใจที่เข้มแข็ง จึงได้เข้าทำการรักษาในครั้งแรกและประสบความสำเร็จด้วยดี แต่หลังจากนั้นผู้ตายได้เข้าไปพบแพทย์และถูกตรวจพบว่าเป็นโรคมะเร็งที่ปอดอีก ทำให้ผู้ตายเกิดความเครียดและเริ่มเบื่อกว่าจะทำการรักษาในแผนปัจจุบัน แต่ได้หันมาทำการรักษาในแผนโบราณแต่อาการก็ยังไม่ดีขึ้น มีหน้าจ้ำเงินทองที่เก็บเอาไว้ก็เริ่มหมดไป อีกทั้งด้วยความหวังดีของผู้บังคับบัญชาที่เปลี่ยนหน้าที่ให้ผู้ตายมาทำงานในตำแหน่งพนักงานวิทยุ แต่เป็นเหตุให้ผู้ตายคิดมากและเข้าใจว่าตนเองไร้ค่า ลึนหวัง จิตใจหดหู่เศร้าหมอง หมกอาลัยในชีวิตที่จะอยู่ต่อไป จึงได้ฆ่าตัวเองตายในที่สุด

บิดามารดาของผู้ตาย - ทั้งคู่เป็นคนมีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดนครปฐม บิดาอายุ 60 ปี ส่วนมารดาของอายุ 56 ปี ทั้งคู่มีบุตรด้วยกัน 4 คน โดยผู้ตายเป็นบุตรคนที่สอง และได้พูดถึงผู้ตายว่าผู้ตายเป็นคนที่น่ารัก เรียบร้อย และตั้งใจทำงาน เป็นหัวเรี่ยวหัวแรงคอยช่วยเหลือบิดามารดา นิยส่วนตัวเป็นคนที่ร่าเริง สนุกสนาน และรักเพื่อน แต่เป็นคนชอบคิดมาก ทางบิดาได้สนับสนุนให้ผู้ตายเป็นตำรวจ ซึ่งผู้ตายก็ชอบในอาชีพนี้อยู่แล้ว และเมื่อสามารถเป็นตำรวจได้รู้สึกภูมิใจในตัวของผู้ตายมาก เมื่อผู้ตายจบการศึกษาก็ได้มารับราชการในกรุงเทพฯ ฯ ในระยะแรก ๆ เคยมาเยี่ยม 2-3 ครั้งด้วยความเป็นห่วง แต่เห็นว่าอยู่สบายดี จึงไม่ได้มาเยี่ยม

ต่อมาผู้ตายป่วยเข้ารับการรักษา ได้เดินทางไปเยี่ยมและทราบว่าผู้ตายเป็นมะเร็งที่ปอด จึงแนะนำให้ผู้ตายเลิกเที่ยวเลิกสูบบุหรี่ และหายาแผนโบราณมาดมให้ผู้ตายกิน หลังจากผู้ตายออกจากโรงพยาบาลแล้ว ก็กลับมีร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง แต่หลังจากออก

จากโรงพยาบาลได้ไม่นานทราบว่าผู้ตายต้องกลับไปทำการรักษาอีก ผู้ตายได้มาปรึกษาทางบ้านด้วยท่าทางที่กลุ้มใจ และทางบิดามารดาก็ได้ให้กำลังใจ จากนั้นทราบว่าผู้ตายได้เดินทางไปรักษาแบบแผนโบราณเอง ส่วนทางบิดาและมารดาก็ได้เดินทางไปเยี่ยมผู้ตายอยู่เสมอ ในระยะหลังผู้ตายดูซูบผอมทราบว่าทานอาหารไม่ลง และเบื่ออาหาร และบ่นว่าไม่อยากอยู่ อยู่แล้วทรมาน ในวันเกิดเหตุทางบิดาและมารดาอยู่ที่บ้าน ทราบเหตุจากทางเพื่อนร่วมงานของผู้ตายซึ่งได้โทรศัพท์มาที่บ้านว่าผู้ตายได้ฆ่าตัวตาย

ส.ต.อ. ภาณุ(นามสมมติ) - เป็นเพื่อนสนิทของผู้ตาย โดยจากการสัมภาษณ์ทราบว่าผู้ตายได้ฆ่าตัวตายภายในห้องพักของ ส.ต.อ.ภาณุ และได้ใช้อาวุธปืนของ ส.ต.อ.ภาณุ ยิงตัวเองตาย โดยก่อนหน้าที่จะเกิดเหตุผู้ตายได้มาหา ส.ต.อ. ภา. ซึ่งเป็นเพื่อนสนิท และปรับทุกข์เกี่ยวกับความเจ็บป่วยทางร่างกายที่เกิดขึ้น รวมทั้งได้ถูกสับเปลี่ยนหน้าที่จากสายตรวจมาเป็นพนักงานวิทยุ ซึ่งทาง ส.ต.อ.ภาณุ ได้พูดปลอบใจและได้ออกจากห้องเพื่อไปซื้อของเพื่อจะนำมาให้ผู้ตายรับประทาน จากนั้นไม่นานนักก็ได้ยินเสียงปืนดังขึ้น 1 นัด เมื่อออกไปดูจึงพบว่าผู้ตายได้ใช้อาวุธปืนของตนยิงที่ศีรษะจนถึงแก่ความตาย ในเรื่องส่วนตัวนั้น ส.ต.อ.ภาณุ เป็นเพื่อนร่วมรุ่นกับผู้ตาย แต่เพิ่งจะย้ายมาอยู่ที่ สน.บางยี่ขัน เมื่อ 1 ปีที่ผ่านมาในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวน ซึ่งผู้ตายมักชอบชวน ส.ต.อ. ภาณุ ไปเที่ยวด้วยกันเป็นประจำ แต่ในระยะหลังผู้ตายมีสุขภาพไม่แข็งแรง จึงไม่ได้ไปเที่ยวด้วย สำหรับห้องพักดังกล่าวของ ส.ต.อ. ภาณุ นั้น หลังเกิดเหตุ ก็ได้ย้ายห้องไปอยู่อีกชั้นหนึ่ง และห้องดังกล่าวนี้ก็ให้มีผู้เช่ารายใหม่มาอยู่แล้ว

ผู้บังคับบัญชา - ผู้ศึกษาได้สัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชาของผู้ตายท่านหนึ่ง ได้ความว่าผู้ตายเป็นคนที่ตั้งใจทำงาน และมีความกระตือรือร้นในการทำงาน เป็นที่รักของผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ในระยะหลังทราบว่าผู้ตายมีปัญหาในเรื่องสุขภาพ จึงได้เปลี่ยนหน้าที่ให้ผู้ตายมาปฏิบัติหน้าที่เป็นพนักงาน เพื่อจะได้มีเวลาพักผ่อนมากขึ้น โดยในเรื่องส่วนตัวนั้น ไม่เคยมีปัญหาใด ๆ กับผู้ตายเลย การจากไปของผู้ตายนั้นรู้สึกเสียดาย และเชื่อว่าหากผู้ตายไม่ตัดสินใจกระทำอัตวินิบาตกรรมแล้ว ยังคงสามารถอยู่ปฏิบัติหน้าที่ราชการได้อีกหลายปี

ที่มาของปัญหา

เหตุ - ผู้ตายมีสุขภาพร่างกายที่ไม่แข็งแรง เป็นมะเร็งที่ปอด และเมื่อทำการรักษาแล้วสุขภาพร่างกายก็ยังไม่ดีขึ้น ทำให้มีความวิตกกังวลสูง เบื่ออาหาร นอนไม่หลับ รู้สึกหดหู่ สิ้นหวัง มีอารมณ์เศร้า อีกทั้งการที่ถูกผู้บังคับบัญชาสับเปลี่ยนหน้าที่ ทำให้ผู้ตายเกิด

ความไม่มั่นคงในชีวิต และเกิดความคิดที่อยากตาย จนในที่สุดได้กระทำการฆ่าตัวตายดังกล่าว

- เกิดความรู้สึกว่าตัวเองไร้ค่า (low self-esteem) หหมดหวังในชีวิต (hopelessness) และคิดว่าการเจ็บป่วยของผู้ตาย ไม่มีใครช่วยเหลือได้ (helplessness)

- เกิดภาวะอารมณ์เศร้า (depressed mood) นอนไม่หลับ เบื่ออาหาร อ่อนเพลีย เบื่อหน่ายสิ่งต่าง ๆ รอบตัว มีเรื่องกังวลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ใจหดหู่เศร้าหมอง

- เกิดอารมณ์ชั่ววูบ กระทำอัตวินิบาตกรรมโดยใช้อาวุธปืนประจำกาย โดยใช้เวลาไม่ถึง 1 ชั่วโมง

ผล - จากการตัดสินใจกระทำอัตวินิบาตกรรมดังกล่าว เป็นผลให้ผู้ตายถึงแก่ความตาย

จากกรณีดังกล่าวข้างต้น ผู้ตายมีความวิตกกังวลสูงมากทั้งเกี่ยวกับสุขภาพร่างกาย หน้าที่การงาน และเงินทองที่มีอยู่ ทำให้เกิดภาวะซึมเศร้า มีพฤติกรรมเปลี่ยนไปอย่างเดิม การที่ผู้ตายมีความคิดที่อยากจะตายทำให้มีผลต่อภาวะจิตใจและอารมณ์ที่เข้าสู่ภาวะซึมเศร้า อาการที่แสดงออกมาก่อนตายคือเบื่ออาหาร นอนไม่หลับ จิตใจหดหู่เศร้าสร้อย ไม่พูดคุย และหมดหวังในชีวิต

และเมื่อพิจารณาถึงสาเหตุของการกระทำอัตวินิบาตกรรมของผู้ตายแล้ว อาจพิจารณาได้จากปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

- ได้แก่สถานภาพทางเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ไม่มีความมั่นคงในครอบครัว ไม่มีอาชีพ มีหนี้สิน จากการสัมภาษณ์เพื่อนสนิทของผู้ตายพบว่า ผู้ตายมีความเบื่อหน่ายเกี่ยวกับโรคที่เป็นอยู่ โดยจะต้องเสียเงินเสียทองในการรักษาอย่างมาก ซึ่งก่อนหน้านี้ผู้ตายไม่เคยมีประวัติในการพยายามฆ่าตัวตายมาก่อน ซึ่งกรณีนี้ เอมอร์ ชินพัฒนะพงศา(2530) อธิบายว่า ผู้ที่มีอัตราการเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายสูง คือผู้ที่มีการศึกษาและรายได้ต่ำ ซึ่งเป็นลักษณะเด่นของผู้ที่มีแนวโน้มต่อการพยายามฆ่าตัวตายสูง

ปัจจัยทางด้านสังคม

- จากการสัมภาษณ์บิดามารดาของผู้ตาย พบว่าบิดามารดามีความสัมพันธ์ต่อกันปานกลาง สำหรับผู้ตายนั้น ทราบว่าเป็นผู้ที่มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง คิดว่าสามารถ

แก้ไขปัญหาด่าง ๆ ได้ และเชื่อมั่นในตัวเองสูง ไม่ใคร่ที่จะขอความช่วยเหลือจากใคร ในการเข้าทำการผ่าตัดครั้งแรก ผู้ตายมั่นใจว่าจะต้องหาย ซึ่งการผ่าตัดครั้งแรกผ่านไปด้วยดี ยิ่งทำให้ผู้ตายมีความมั่นใจในตนเอง แต่เมื่อแพทย์ทำการตรวจพบโรคมะเร็งที่ปอดอีกครั้ง ทำให้ผู้ตายเริ่มขาดความมั่นใจในตัวเอง อีกทั้งถูกผู้บังคับบัญชาสับเปลี่ยนหน้าที่ ทำให้มีปัญหาในด้านการปรับตัว และไม่สามารถรับมือกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้ จึงได้ตัดสินใจกระทำอัตวินิบาตกรรมในที่สุด

ปัจจัยทางร่างกาย

- ผู้ตายมีอาการเจ็บป่วยมาเป็นเวลานาน เนื่องจากการเป็นโรคมะเร็งที่ปอด ทำให้มีความรู้สึกเบื่อหน่ายในชีวิต รู้สึกไร้ค่าสิ้นหวัง ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ดังเดิมทำให้เกิดความคับข้องใจ(frustration) วิตกกังวลสูง(anxiety)

ปัจจัยทางจิตใจ

- ผู้ตายได้รับความกดดันจากสภาพที่ป่วยเรื้อรังเป็นเวลานาน และเกี่ยวกับการรักษานั้น ผู้ตายกังวลว่าเงินทองที่มีอยู่จะหมดไป ทำให้เกิดความเครียด วิตกกังวล และมีผลต่อการฆ่าตัวตาย และกระทำการฆ่าตัวตายอันเนื่องมาจากภาวะอารมณ์ที่เศร้า

การเยี่ยมบ้าน (Home visit)

- ผู้ศึกษาไปเยี่ยมบ้านของผู้ตายที่จังหวัดนครปฐม พบว่าสภาพที่อยู่อาศัยนั้นเป็นบ้านไม้สองชั้นอยู่ในเขตเทศบาล ภายในบ้านมี 3 ห้องนอนโดยอยู่ที่ชั้นบน 2 ห้อง อยู่ที่ชั้นล่าง 1 ห้อง ชั้นล่างเป็นที่ขายของซึ่งเป็นอาชีพของทางบ้าน ภายในบ้านค่อนข้างรกรุงรัง ห้องน้ำนั้นอยู่ทางด้านหลัง ส่วนบริเวณหน้าบ้านมีการต่อเติม ทำเป็นที่ร่มสำหรับปลูกต้นไม้ในบ้านมีเครื่องอำนวยความสะดวกหลายอย่าง ได้แก่ โทรทัศน์ พัดลม เตาเร็ด หม้อหุงข้าว เป็นต้น การจัดวางเครื่องใช้ภายในบ้านไม่มีความเป็นระเบียบ อากาศถ่ายเทพอใช้ บริเวณหน้าบ้านไม่มีรั้ว คงมีแต่เฉพาะบริเวณด้านข้าง ซึ่งเป็นหลักแสดงอาณาเขตบริเวณด้านข้างซ้ายของตัวบ้านทำเป็นที่เก็บของ ส่วนด้านขวาปล่อยทิ้งเอาไว้เฉย ๆ หน้าบ้านติดถนนทรัพย์สินของผู้ตายยังคงมีเหลือบางส่วน เช่น เสื้อผ้า รูปถ่าย ของใช้ส่วนตัว ห้องนอนของผู้ตายไม่มี ซึ่งได้สอบถามทราบว่าผู้ตายจะนอนรวมกับน้องชายคนที่ 4 ปัจจุบันภายในบ้านมีอยู่ด้วยกัน 7 คน คือ บิดามารดา , พี่สาวคนโตซึ่งอยู่กับสามีแต่ยังไม่มีบุตรด้วยกัน และน้อง ๆ ของผู้ตายอีก 3 คน ซึ่งทั้งหมดต่างทำงานกันหมดทุกคน สภาพอารมณ์และสภาพจิตใจของ

บิดาและมารดาของผู้ตายในขณะสัมภาษณ์นั้นยังคงโศกเศร้าเมื่อมีการถามถึงผู้ตายทุกครั้ง สำหรับบ้านพักข้าราชการตำรวจที่ผู้ตายเคยพักอาศัยอยู่นั้น ผู้ศึกษาได้เดินทางไปดู และพบว่า ได้เปลี่ยนผู้ครอบครองใหม่แล้ว ไม่มีเรื่องราวหรือหลักฐานใด ๆ ที่เกี่ยวกับผู้ตาย

กรณีศึกษารายที่ 2

- จ.ส.ต. บริสุทธิ์(นามสมมติ) อายุขณะกระทำอัตวินิบาตกรรม 45 ปี อดีตข้าราชการตำรวจประจำ สน.บางโพธิ์พวง ตำแหน่งครั้งสุดท้ายคือเจ้าหน้าที่สายตรวจ

- ระยะเวลาในการศึกษา

ในกรณีศึกษานี้ ใช้เวลาในการศึกษาเป็นระยะเวลาประมาณ 1 เดือน ในการตรวจสอบข้อมูลของผู้ตายเบื้องต้นจากสถาบันนิติเวช กรมตำรวจ จากนั้นได้ขอสำเนาสำนวนการชันสูตรพลิกศพของผู้ตายจากท้องที่เกิดเหตุ และขอเพิ่มประวัติของผู้ตาย จากแผนกทะเบียนพล กองบัญชาการตำรวจนครบาล โดยในขั้นตอนแรกนี้ ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2540 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2540 เช่นเดียวกันรายอื่น ๆ แล้วจึงได้ไปทำการสัมภาษณ์ครอบครัวของผู้ตาย เพื่อเก็บข้อมูล โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2541 ถึงวันที่ 12 มีนาคม 2541 ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ จำนวน 3 ครั้ง ครั้งละประมาณ 3-4 ชั่วโมง โดยการสัมภาษณ์นี้จะทำการเยี่ยมบ้านไปในตัว เพื่อจะได้เห็นถึงสภาพความเป็นอยู่และความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เพื่อนำมาเป็นส่วนประกอบในการวิเคราะห์ข้อมูล และเป็นการประเมินผลในแต่ละราย

- วันเวลาที่เกิดเหตุ และวิธีการที่ผู้ตายเลือกใช้ในการกระทำอัตวินิบาตกรรม

วันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ. 2537 เวลาประมาณ 01.30 น.ผู้ตายได้ใช้เชือกไนลอนผูกคอตนเองภายในบ้านพักจนถึงแก่ความตาย

- ลักษณะและอาการของผู้ตายก่อนการกระทำอัตวินิบาตกรรม

จากการสัมภาษณ์ภรรยาของผู้ตาย ทราบว่าแต่เดิมผู้ตายมีอุปนิสัยที่ร่าเริง ขี้เล่น ตั้งใจทำงาน แต่หลังจากที่มีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพ ผู้ตายเริ่มมีอาการซึมเศร้า ควงตาเหม่อลอย เชื่องซึม เบื่ออาหาร นอนไม่หลับ ไม่ค่อยจะพูดจากับใคร และอาการดังกล่าวเริ่มเป็นมากขึ้นเรื่อย ๆ จนกระทั่งผู้ตายได้กระทำอัตวินิบาตกรรม

- ประวัติส่วนตัวและครอบครัว

ผู้ตายเป็นบุตรคนโต มีพี่น้องจำนวน 6 คน เป็นคนเรียบร้อย มีภูมิลำเนาอยู่แถวบางเขน กรุงเทพมหานคร เรียนจบการศึกษาชั้นปีที่ 7 จากโรงเรียนแถวบ้าน และได้เข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนประจำจังหวัด จนจบมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากนั้นก็เข้าเรียนในโรงเรียนตำรวจนครบาลบางเขน และหลังจากศึกษาได้ 1 ปี ก็ได้มาสอบเข้าเป็นตำรวจ ที่โรงเรียนตำรวจนครบาล และได้อบรมเป็นระยะเวลา 1 ปี จึงสำเร็จหลักสูตร จากนั้นได้รับยศเป็น พลฯตำรวจพิเศษ และดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ภายในกองบัญชาการตำรวจนครบาล จนกระทั่งมาดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่สายตรวจ สน.บางโพธิ์ ยศจ่าสิบตำรวจ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2530

ในด้านส่วนตัว ผู้ตายและนางพิม(นามสมมติ) รู้จักกันมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520 โดยในขณะนั้นผู้ตายทำงานอยู่ที่ สน.พระราชวัง และนางพิม เป็นแม่ค้าขายดอกไม้ โดยนางพิม มีอายุอ่อนกว่าผู้ตาย 5 ปี และขณะนั้นผู้ตายมียศ ส.ต.ท. หลังจากคบหากันได้ประมาณ 1 ปี ก็ได้แต่งงานและจดทะเบียนกันโดยถูกต้องตามกฎหมาย จากนั้นนางพิม ก็เลิกค้าขาย และเป็นแม่บ้านให้กับผู้ตายเรื่อยมา และทั้งคู่มีบุตรด้วยกัน 4 คน ผู้หญิง 3 คนผู้ชาย 1 คน แต่คนเล็กซึ่งเป็นผู้หญิงเสียชีวิตตั้งแต่ยังเป็นทารกเนื่องจากคลอดก่อนกำหนด จึงมีเหลืออยู่แค่ 3 คน และขณะนี้บุตรทุกคนของผู้ตายก็ยังคงศึกษาอยู่

ในปี พ.ศ.2535 ผู้ตายประสบอุบัติเหตุทางรถยนต์ และเข้าทำการรักษาตัวนายถึง 8 เดือนเมื่อออกจากโรงพยาบาลแล้ว ก็ยังไม่หายดี ไม่สามารถทำงานหนักได้ และต้องทำการกายภาพบำบัดมาโดยตลอด และหลังจากสุขภาพร่างกายของผู้ตายเริ่มดีขึ้น ผู้ตายก็ได้มาทำงานในตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนสัมพันธ์ ซึ่งไม่ต้องออกตรวจเหมือนแต่ก่อน ซึ่งผู้ตายรู้สึกพอใจและชอบทำงานในหน้าที่ดังกล่าว ซึ่งลักษณะการทำงานนั้นต้องออกตระเวนไปกับรถสายตรวจ ไปตามโรงเรียน หรือสถานที่ต่าง ๆ ในระยะหลัง ๆ ผู้ตายเหนื่อยง่าย และไม่สามารถออกแรงมากได้ แต่ผู้ตายก็ไม่ได้สนใจที่จะไปตรวจร่างกาย ทั้งนี้เข้าใจว่าจะมีผลมาจากการประสบอุบัติเหตุในครั้งก่อน ก็ไม่ได้ไปทำการตรวจร่างกายเพื่อหาสาเหตุแต่อย่างใด ต่อมาประมาณปลายปี พ.ศ.2536 อาการเหนื่อยและหอบเริ่มปรากฏให้เห็นเด่นชัดยิ่งขึ้น ผู้ตายจึงตกลงเข้าทำการตรวจร่างกาย จากการตรวจเอ็กซเรย์ของแพทย์พบว่าที่ปอดของผู้ตายมีจุด หรือผู้ตายเริ่มมีอาการของวัณโรคปอด ผู้ตายเชื่อว่าสาเหตุของการเป็นวัณโรคปอดก็คือการที่ผู้ตายออกเดินทางบ่อยครั้ง และที่สำคัญคือน่าจะมาจากการที่ผู้ตายสูบบุหรี่จัด ซึ่งเมื่อ

ทางผู้บังคับบัญชาทราบเรื่อง จึงได้อนุญาตให้ผู้ตายหยุดพักรักษาตัว และผู้ตายพยายามที่จะเลิกบุหรี่ควบคู่ไปกับการรักษาของแพทย์ แต่ผู้ตายไม่สามารถเลิกบุหรี่ได้ และอาการของผู้ตายก็เริ่มทรุดหนักลงเรื่อย ๆ ร่างกายซูบผอม เงินทองที่เก็บไว้เริ่มหมดไปกับการรักษาตัวของผู้ตาย แม้ว่าจะสามารถเบิกจากต้นสังกัดได้ก็ตาม ทำให้ผู้ตายเริ่มเครียดและคิดมาก และมักบ่นอยู่เสมอว่าอยากให้ลูก ๆ เรียนสูง ๆ ก่อนตายผู้ตายนอนไม่หลับ ทานอาหารได้น้อย และมีสีหน้าและแววตาวิดก้างวลอยต์ตลอด และต่อมาในวันที่ 14 กรกฎาคม 2537 เวลาประมาณ 01.30 น.ผู้ตายก็ได้ตัดสินใจกระทำอัตวินิบาตกรรมโดยใช้เชือกไนลอนแขวนคอตัวเองตายภายในบ้าน โดยใช้ช่วงเวลาที่ตนในบ้านนอนหลับในการกระทำอัตวินิบาตกรรมดังกล่าว และทางบ้านก็มาทราบเรื่องราวในตอนเช้าของวันเดียวกัน

- ผู้ที่ใกล้ชิดและผู้ตายรักมากที่สุดคือนางพิม ซึ่งเป็นภรรยา
- ผู้ให้ประวัติ คือนางพิม และจากเพิ่มประวัติของทะเบียนพล

การวิเคราะห์

จากกรณีศึกษา นี้ วิเคราะห์ลักษณะของผู้ตายและผู้เกี่ยวข้องได้ดังนี้

ผู้ตาย - จากคำบอกเล่าของนางพิม ภรรยาของผู้ตาย สรุปได้ว่า ผู้ตายเป็นคนค่อนข้างร่าเริง มีเพื่อนมาก มีความตั้งใจทำงาน เสียสละ และรักครอบครัว และมีอารมณ์เหมือนคนปกติ พื้นเพเดิมของผู้ตายอยู่จังหวัดลพบุรี มีพี่น้องด้วยกันทั้งหมด 6 คน โดยผู้ตายเป็นคนโต ปัจจุบันบิดามารดาของผู้ตายถึงแก่กรรมหมดแล้ว ผู้ตายเป็นคนรักครอบครัว และอยากเห็นอนาคตของลูก ๆ สดใส ไม่ลำบากเหมือนตน ซึ่งบรรดาลูก ๆ ของผู้ตายขณะนี้กำลังเรียนอยู่ด้วยกันทุกคน ต่อมาเมื่อปี พ.ศ.2535 ผู้ตายประสบอุบัติเหตุทางรถยนต์ ทำให้ต้องเข้าโรงพยาบาลทำให้สุขภาพร่างกายไม่แข็งแรง ต้องอยู่ที่โรงพยาบาลหลายเดือน เมื่อออกจากโรงพยาบาล สุขภาพร่างกายของผู้ตายไม่ดีขึ้น ในที่สุดก็ตรวจพบว่าเป็นวัณโรคปอด ผู้ตายเริ่มมีความกังวลเกี่ยวกับเรื่องสุขภาพที่เป็นอยู่ เรื่องการเรียนของบรรดาลูก ๆ อีกทั้งเรื่องเงินทองที่สะสมเอาไว้กำลังจะหมดไป จึงเป็นเหตุให้ผู้ตายเริ่มคิดมาก นอนไม่หลับ กระสับกระส่าย และมีความกังวลต่าง ๆ นานา จนในที่สุด ผู้ตายก็ได้ตัดสินใจใช้เชือกไนลอนผูกคอตนเองตายในช่วงเวลาที่คนอื่นกำลังพักผ่อน

นางพิม - เป็นภรรยาโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย และเป็นผู้ที่ผู้ตายสนิทสนมมากเป็นที่สุด เป็นคนที่คอยให้กำลังใจผู้ตายมาโดยตลอด และหลังจากผู้ตายถึงแก่ความตาย

แล้วก็ได้ย้ายออกจากบ้านพักข้าราชการตำรวจ แล้วนำเอาเงินสะสมของผู้ตาย เงินช่วยเหลือ รวมทั้งเงินบำเหน็จของผู้ตาย นำไปซื้อทาวน์เฮาส์อยู่กับลูก ๆ แถวการเคหะ ถนนพระราม 2 ซึ่งทุกวันนี้ครอบครัวของผู้ตายมีความสุขดี และระลึกถึงผู้ตายอยู่เสมอ

ผู้บังคับบัญชา - ผู้ศึกษาได้สัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชาของผู้ตายท่านหนึ่ง ได้ความว่าผู้ตาย เป็นคนที่ตั้งใจทำงาน และมีความกระตือรือร้นในการทำงาน แต่ในระยะหลังผู้ตายมีปัญหาในเรื่องสุขภาพจึงได้พยายามให้ผู้ตายพักผ่อน แต่ผู้ตายเริ่มคิดมากและเป็นกังวลกับสุขภาพร่างกาย ซึ่งเคยเรียกมาได้ถามและให้กำลังใจผู้ตาย ทราบในเวลาต่อมาว่าผู้ตายกระทำอัตวินิบาตกรรมเพื่อหนีปัญหา ก็รู้สึกเสียใจ และเสียใจเพราะผู้ตายเป็นคนที่มีฝีมือ และก็ได้อะไรช่วยเหลือครอบครัวของผู้ตายไปตามสมควร

ที่มาของปัญหา

เหตุ - มีปัญหาเรื่องสุขภาพ ทำให้ผู้ตายเริ่มมีความกังวลเกี่ยวกับเรื่องครอบครัวเกรงว่าจะเกิดความไม่มั่นคงในชีวิต เพราะเงินทองที่มีอยู่กำลังจะหมดไป ทำให้เกิดความเครียดและเกิดความเบื่อหน่ายในการทำงาน ท้อแท้ และหดหู่ เกิดอารมณ์น้อยใจอย่างรุนแรง

- เกิดความรู้สึกลดต่ำกว่าตัวเองไร้ค่า (low self-esteem) หหมดหวังในชีวิต (hopelessness) ไม่มีใครช่วยเหลือได้ (helplessness)

- เกิดภาวะอารมณ์เศร้า (depressed mood) นอนไม่หลับ เบื่ออาหาร อ่อนเพลีย เบื่อหน่ายสิ่งต่าง ๆ รอบตัว มีเรื่องกังวลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ใจหดหู่เศร้าหมอง

- เกิดความคิดอยากตาย และได้กระทำอัตวินิบาตกรรมโดยใช้เชือกไนลอนผูกคอตนเองจนถึงแก่ความตาย โดยขอให้สมาชิกในครอบครัวเข้าไปพักผ่อนจนหมด ซึ่งเป็น การกระทำที่มีการเตรียมการดังกล่าว

ผล - จากการตัดสินใจกระทำอัตวินิบาตกรรมดังกล่าว เป็นผลให้ผู้ตายถึงแก่ความตาย และจากผลที่เกิดขึ้นดังกล่าว เป็นผลให้ภรรยาของผู้ตายได้รับความเดือดร้อน ขาดผู้นำ และหัวหน้าครอบครัว แม้ว่าจะได้รับการช่วยเหลือทางการเงิน ได้รับบำเหน็จของผู้ตายมาดำรงชีพ แต่จากการที่สูญเสียหัวหน้าครอบครัว คงต้องเป็นงานหนักของนางพิมพ์ ที่ต้องให้การดูแลบุตรทุก ๆ คนให้เป็นคนดีในสังคม

การที่ผู้ตายมีความกังวลสูงมากเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการรักษาพยาบาลในเรื่องความเจ็บป่วยของตน ผู้ตายมีภาวะซึมเศร้าซึ่งได้แก่อาการนอนไม่หลับ เมื่ออาหารวิตกกังวล สุขภาพร่างกายอ่อนแอ ขาดความสนใจในกิจกรรมที่เคยทำ

ดังนั้นอาการที่แสดงออกมาของผู้ตายคือภาวะซึมเศร้า ซึ่งผู้ที่มีภาวะซึมเศร้าจะมีแนวโน้มในการฆ่าตัวตายสูง

และเมื่อพิจารณาถึงสาเหตุของการกระทำอัตวินิบาตกรรมของผู้ตายแล้วพิจารณาได้จากปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

- ได้แก่สถานภาพทางเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ไม่มีความมั่นคงในครอบครัว ไม่มีอาชีพ มีหนี้สิน จากการสัมภาษณ์ภรรยาของผู้ตายพบว่า ในครอบครัวของผู้ตายเริ่มมีปัญหาในเรื่องรายได้ รายจ่าย แม้ว่าผู้ตายจะมีเงินเดือนประจำ แต่จากการที่จะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาตัวเอง แม้ว่าเงินค่ารักษาในบางส่วนจะสามารถเบิกได้ก็ตาม ทำให้รายได้ในครอบครัวเริ่มมีปัญหา และสิ่งนี้เชื่อว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญของการกระทำอัตวินิบาตกรรมของผู้ตาย

ปัจจัยทางด้านสังคม

- จากการสัมภาษณ์บุคคลในครอบครัวของผู้ตาย พบว่าผู้ตายเป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา อีกทั้งในครอบครัวของผู้ตายมีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน จึงไม่น่าที่จะเป็นสาเหตุให้ผู้ตายกระทำอัตวินิบาตกรรมได้

ปัจจัยทางร่างกาย

- ผู้ตายมีสุขภาพร่างกายไม่แข็งแรง และมีการเจ็บป่วยเรื้อรังมาโดยตลอด รวมทั้งการป่วยเป็นวัณโรคปอด ทำให้รู้สึกเบื่อหน่ายในชีวิต รู้สึกสิ้นหวังไร้ค่า และเชื่อว่าไม่สามารถที่จะเป็นหัวหน้าครอบครัวที่ดีได้ ทำให้เกิดความคับข้องใจ (frustration) วิตกกังวลสูง (anxiety)

ปัจจัยทางจิตใจ

- ผู้ตายได้รับความกดดันจากเรื่องสุขภาพร่างกาย ทำให้เกรงว่าเงินทองที่เก็บสะสมเอาไว้ จะหมดไปกับการดูแลสุขภาพของตน และบรรดาลูก ๆ ของผู้ตายในอนาคตจะไม่ได้รับการศึกษาที่สูง ทำให้ผู้ตายเกิดความเครียด มีความวิตกกังวล และจากการที่ผู้ตายป่วยเป็นวัณโรคปอด และทำให้สุขภาพร่างกายของผู้ตายอ่อนแอลงนั้น ได้ส่งผลให้ภาวะอารมณ์

และจิตใจของผู้ตาย โดยเกิดความผิดปกติทางจิต เกิดอารมณ์เศร้าหมองและมีความคิดที่ต้องการจะกระทำอัตวินิบาตกรรมในที่สุด ซึ่งจากงานวิจัยของสุชาติ พหลภักย์ และคณะ (2527)พบว่าผู้ที่มีอัตราการเสี่ยงต่อการฆ่าตัวตายคือผู้ที่มีโรคทางกายที่รุนแรงและเรื้อรัง

การเยี่ยมบ้าน (Home visit)

- ผู้ศึกษาไปเยี่ยมบ้านในปัจจุบันของครอบครัวผู้ตายที่ทาวน์เฮาส์หลังหนึ่งในหมู่บ้านการเคหะ ริมถนนพระราม 2 พบว่าสภาพที่อยู่อาศัยนั้นเป็นทาวน์เฮาส์ 2 ชั้นครึ่ง ภายในบ้านมี 3 ห้องนอน นอกนั้นเป็นห้องโถง ซึ่งใช้เป็นที่นั่งเล่น ดูโทรทัศน์ และรับประทานอาหารภายในครอบครัว และมีหิ้งพระ ซึ่งได้ตั้งหิ้งเล็ก ๆ เอาไว้โดยบนหิ้งมีภาพถ่ายและโกศกระดูกของผู้ตาย ภายในบ้านมีห้องน้ำมี 2 ห้องอยู่ที่ชั้นล่างได้บันได 1 ห้อง ชั้นบนอีก 1 ห้อง ภายในห้องโถงมีภาพถ่ายของผู้ตายหลายภาพประดับอยู่ รวมทั้งมีใบประดับเกียรติคุณของผู้ตายด้วย ส่วนบริเวณหน้าบ้านมีเนื้อที่ไม่มาก ทำเป็นสนามหญ้าส่วนหนึ่ง และที่เหลือแบ่งเอาไว้เป็นที่ตากผ้า ในบ้านมีเครื่องอำนวยความสะดวกหลายอย่าง ได้แก่ โทรทัศน์ พัดลม เตาไรต์ หม้อหุงข้าว และรถจักรยานยนต์ 1 คัน เป็นต้น การจัดวางเครื่องใช้ภายในบ้านมีความเป็นระเบียบพอสมควร บ้านสะอาด อากาศถ่ายเทได้ดี หน้าบ้านติดถนนภายในหมู่บ้านรถสามารถวิ่งผ่านไปมาได้ มีทรัพย์สินของผู้ตายบางส่วน เช่น เสื้อผ้า รูปถ่าย ของใช้ส่วนตัว ถูกเก็บเอาไว้เป็นอย่างดี ภายในบ้านมีอยู่ด้วยกัน 4 คน คือ ภรรยาของผู้ตาย และบุตรของผู้ตายอีก 3 คน ขณะนี้นางพิม ภรรยาของผู้ตายได้เข้าไปช่วยพี่สาวขายอาหารในโรงเรียนมัธยมใกล้กับที่บ้าน ซึ่งก็พอมีรายได้มาจุนเจือครอบครัว โดยได้เก็บเอาเงินบำเหน็จของผู้ตายไว้ที่ธนาคาร เพื่อเป็นทุนการศึกษาแก่บุตรและเพื่อเอาไว้ใช้ในยามที่จำเป็น สภาพอารมณ์และสภาพจิตใจของภรรยาผู้ตายในขณะสัมภาษณ์นั้นอยู่ในเกณฑ์ดี และได้ลืมความเศร้าโศกจนหมดสิ้นแล้วแต่ก็ยังมีบ้างที่มีอาการเศร้าซึม

กรณีศึกษารายที่ 3

- พลฯ วิเชียร(นามสมมติ) อายุขณะกระทำอัตวินิบาตกรรม 28 ปี ตำแหน่งครั้งสุดท้ายคือลูกแถว ประจำ กก.สส.1

- ระยะเวลาในการศึกษา

ในกรณีศึกษานี้ ระยะเวลาในการศึกษาเป็นระยะเวลาประมาณ 1 เดือน โดยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลของผู้ตายเบื้องต้นจากสถาบันนิติเวช กรมตำรวจ จากนั้นได้ขอ

สำเนาสำนวนการชันสูตรพลิกศพของผู้ตายจากท้องที่เกิดเหตุ และขอเพิ่มประวัติของผู้ตาย จากแผนกทะเบียนพล กองบัญชาการตำรวจนครบาล ซึ่งในชั้นตอนแรกนี้ได้เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2540 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2540 เช่นเดียวกันรายอื่น แล้วจึงได้ไปทำการสัมภาษณ์ครอบครัวของผู้ตาย เพื่อเก็บข้อมูล โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 20 เมษายน 2541 ถึงวันที่ 13 พฤษภาคม 2541 ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ จำนวน 3 ครั้ง ครั้งละประมาณ 3-4 ชั่วโมง โดย การสัมภาษณ์นี้จะทำการเยี่ยมบ้านไปในตัว เพื่อจะให้เห็นถึงสภาพความเป็นอยู่และความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เพื่อนำมาเป็นส่วนประกอบในการวิเคราะห์ข้อมูล และเป็น การประเมินผลในแต่ละราย

- **วันเวลาที่เกิดเหตุ และวิธีการที่ผู้ตายเลือกใช้ในการกระทำอัตวินิบาตกรรม**

วันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2538 เวลาประมาณ 20.30 น.ผู้ตายได้ใช้อาวุธปืนพกประจำกาย ยิงที่ศีรษะของตัวเองจนถึงแก่ความตาย ภายในบ้านพักข้าราชการตำรวจ

- **ลักษณะและอาการของผู้ตายก่อนการกระทำอัตวินิบาตกรรม**

ทราบจากเพื่อนของผู้ตายว่า แต่ก่อนผู้ตายเป็นคนที่มีร่าเริง มีเพื่อนมาก เป็นคนที่เพิ่มความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน และรักครอบครัว แต่หลังจากที่ผู้ตายเริ่มมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพ ผู้ตายเริ่มมีอาการเครียด มีความวิตกกังวลสูง ภาวะจนกระทั่งบางครั้งมีอาการเหม่อลอย เชื่องซึม ไม่ค่อยทานอาหาร และนอนไม่หลับ ก่อนเสียชีวิต มักจะเก็บตัวเงียบ ไม่สูงส่งกับใครเหมือนแต่ก่อน จนกระทั่งมาเสียชีวิต

- **ประวัติส่วนตัวและครอบครัว**

ผู้ตายเป็นบุตรคนโต มีพี่น้องจำนวน 6 คน เป็นคนจังหวัดสิงห์บุรี เรียนจบการศึกษาชั้นปีที่ 6 และมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 จากโรงเรียนภายในจังหวัด หลังจากจบการศึกษาแล้ว ก็ได้สมัครสอบเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยของรัฐ แต่สอบไม่ได้จึงได้ลงสมัครเรียนที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง และก็มาช่วยงานที่บ้านทำงาน แต่หลังจากเรียนที่รามคำแหงได้ 2 ปี ก็ได้มาสมัครสอบเข้าเป็นตำรวจที่โรงเรียนตำรวจนครบาล บางเขน ตามคำแนะนำของเพื่อน และสามารถสอบเข้าได้ ส่วนเพื่อนคนที่แนะนำผู้ตายนั้นไม่สามารถสอบเข้าได้ เมื่ออบรมได้

1 ปี ก็สำเร็จการศึกษา จากนั้นได้มาประจำอยู่ที่กองกำกับการป้องกันและปราบปรามการจลาจล เมื่อทำงานได้ 2 ปี ก็ได้ย้ายมาประจำอยู่ที่งาน 1 กองบังคับการตำรวจสันติบาล กรมตำรวจ ในตำแหน่งลูกแถว หน้าที่ก็คือตรวจตรารักษาความสงบเรียบร้อยภายในกองบังคับการ และพักอาศัยอยู่ในกองร้อย ซึ่งอยู่ในที่ทำงาน

ในด้านส่วนตัว ผู้ตายยังเป็นโสด บิดามารดาประกอบอาชีพทำนาโดยฐานะที่บ้านของผู้ตายค่อนข้างยากจน และไม่มีที่นาเป็นของตนเอง ซึ่งมีคนในบ้านของผู้ตายที่ทำนาอยู่ก็มีเพียงไม่กี่คนคือ บิดามารดา และพี่ ๆ ของผู้ตายอีก 2-3 คน ส่วนที่เหลือก็ไปทำงานโรงงาน รายได้และความเป็นอยู่ของครอบครัวของผู้ตายจึงค่อนข้างจะแร้นแค้น ซึ่งหลังจากผู้ตายเป็นตำรวจแล้ว ก็ไม่ค่อยได้กลับบ้านบ่อยนัก แต่ก็ส่งเงินให้ทางบ้าน โดยส่งทางไปรษณีย์ครั้งละไม่มาก

เมื่อมาทำงานในที่ทำงานดังกล่าว ผู้ตายเริ่มมีเพื่อนมาก และเริ่มเที่ยวเตร่กับเพื่อน ๆ ประกอบกับในขณะนี้ ผู้ตายได้เริ่มหัดดื่มสุรา และมีการสังสรรค์กับเพื่อนอยู่บ่อย ๆ โดยอาศัยเวลาหลังเลิกงาน และเมื่อได้ทีก็จะพากันไปต่อข้างนอกบ้างแล้วแต่โอกาส ซึ่งสถานที่ที่ผู้ตายชอบไปก็คือการไปเที่ยวตามสถานบริการต่าง ๆ และหลังจากนั้นก็มักจะพาหญิงบริการไปหลับนอนด้วยเป็นประจำ

หลังจากนั้นประมาณ 2 ปี ผู้ตายเริ่มมีสุขภาพร่างกายที่ไม่แข็งแรง จึงเริ่มดื่มสุราน้อยลง ประกอบกับในระยะหลังไม่ค่อยมีใครมาชวน นาน ๆ จึงจะดื่มสักครั้ง

ในระยะหลังผู้ตายเริ่มป่วยบ่อยขึ้น ส่วนใหญ่จะเป็นไข้หวัด อ่อนเพลีย เบื่ออาหาร แต่ก็มาเข้าเวรได้ตามปกติ แต่จะเข้าได้ไม่นาน ก็ต้องพักผ่อน และต่อมาผู้ตายเริ่มอ่อนเพลียมากขึ้นจนต้องลาบ่อยครั้ง และมักมีอาการท้องเสีย เบื่ออาหาร อารมณ์หงุดหงิด วิตกกังวล นอนไม่หลับ เคยไปซื้อยาชุดมารับประทานเองแต่ก็ไม่หาย และเมื่อไปพบแพทย์ ก็ได้รับการตรวจเลือด และผลออกมาแจ้งว่าผู้ตายเป็นโรคเอดส์ ซึ่งผู้ตายก็เริ่มคิดมากและเครียด แต่ก็ได้ไม่ได้เล่าหรือบอกเกี่ยวกับผลการตรวจโรคของแพทย์ให้ผู้ใดทราบ แต่ก็มีเพื่อน ๆ บางคนของผู้ตายที่แกล้งพูดเล่นกับผู้ตายว่าสงสัยผู้ตายจะเป็นโรคเอดส์ ยิ่งทำให้ผู้ตายคิดมากขึ้น

ในวันเกิดเหตุ ผู้ตายได้เดินทางกลับมาจากที่ทำงานก่อนกำหนด เมื่อเพื่อน ๆ ชักถามก็บอกว่าจะมาพักผ่อน และก็ได้ขึ้นไปบนที่พัก แต่หลังจากนั้นไม่นานนักผู้ตายก็ได้ใช้อาวุธปืนยิงตัวเองจนถึงแก่ความตาย โดยได้ทิ้งหลักฐานเป็นหนังสือว่าตนเองป่วย

เป็นโรคเอดส์ และได้เขียนบอกขอโทษเพื่อน ๆ ตลอดจนผู้บังคับบัญชาทุกคนที่ได้ปิดบังอาการป่วยของตนมาโดยตลอด

- ผู้ให้ประวัติ คือเพื่อน ๆ ของผู้ตาย บิดามารดาของผู้ตาย และจากเพิ่มประวัติของทะเบียนพล

การวิเคราะห์

จากกรณีศึกษานี้ วิเคราะห์ลักษณะของผู้ตายและผู้เกี่ยวข้องได้ดังนี้

ผู้ตาย - จากคำบอกเล่าเพื่อน ๆ ของผู้ตายรวมทั้งบิดาและมารดาของผู้ตาย สรุปได้ว่า ผู้ตายโดยบุคลิกเดิมเป็นคนที่เรียบร้อย มีเพื่อนฝูง มองโลกในแง่ดี ขี้เกรงใจ เข้ากับคนง่าย เป็นคนที่รักครอบครัว โดยรู้ว่าครอบครัวของตนเองยากจน หลังจากเมื่อทำงานมีเงินเดือนแล้วก็จะส่งไปให้กับทางบ้านเป็นประจำ แม้ว่าเงินจะส่งไปไม่มากก็ตาม ต่อมาในระยะหลังเริ่มดื่มสุราและมักจะไปเที่ยวต่อจนไปติดเอดส์จากหญิงบริการ และทราบจากแพทย์ว่าตัวเองป่วยเป็นโรคดังกล่าว แต่ก็ไม่ได้แจ้งให้ผู้ใดทราบ จนกระทั่งตนเองเกิดความเครียดและคิดมาก เป็นกังวลในเรื่องต่าง ๆ จนในที่สุดได้ตัดสินใจกระทำอัตวินิบาตกรรม และได้เขียนเป็นหนังสือแจ้งเหตุให้ทุกคนทราบ โดยการกระทำอัตวินิบาตกรรมของผู้ตายนั้นเป็นการเตรียมการเอาไว้ล่วงหน้า

บิดามารดา - จากการไปเยี่ยมบ้านและสัมภาษณ์บิดามารดาของผู้ตายทราบว่า ผู้ตายเป็นคนที่มีความตั้งใจในการทำงาน รวมทั้งในเรื่องอื่น ๆ รักครอบครัว รักน้อง หลังจากทำงานแล้ว ก็ส่งเงินมาให้ทางบ้านบ่อย ๆ แม้ว่าจะไม่มาก แต่ทางบ้านรู้สึกภูมิใจ ในระยะหลังทราบว่าผู้ตายมีปัญหาในเรื่องสุขภาพ โดยสังเกตจากอาการของผู้ตายเวลากลับมาเยี่ยมบ้านในแต่ละครั้ง เมื่อสอบถามแต่ผู้ตายก็ไม่ได้บอกอะไร และก่อนผู้ตายเสียชีวิตประมาณ 3 เดือน ผู้ตายก็ไม่ได้กลับมาเยี่ยมบ้านอีกเลย จนกระทั่งทราบเรื่องราวที่เกิดขึ้นจากเพื่อนของผู้ตายว่าผู้ตายใช้อาวุธปืนยิงตัวเองจนถึงแก่ความตาย เนื่องจากป่วยเป็นโรคเอดส์

ที่มาของปัญหา

เหตุ - ผู้ตายป่วยเป็นโรคเอดส์ ทำให้เกิดความผิดปกติทางจิต คือมีความกังวลสูง รู้สึกหดหู่ สิ้นหวัง นอนไม่หลับ เบื่ออาหาร

- เกิดภาวะอารมณ์เศร้า(depressed mood)

- ตัดสินใจกระทำอัตวินิบาตกรรม โดยใช้อาวุธปืนประจำกาย โดยมีกรเขียนหนังสือบอกเหตุและลาตายเอาไว้ล่วงหน้า

ผล - ผู้ตายถึงแก่ความตายจากการกระทำของผู้ตายเอง

ซึ่งจากการศึกษาผู้ป่วยที่ป่วยเป็นโรคเอดส์ โดยทั่วไปประมาณร้อยละ 10 ของผู้ป่วยจะแสดงอาการทางสมองหรือทางจิตเวช และเมื่อครครดำเนินไปถึงร้อยละ 60 จะเกิดกลุ่มอาการผิดปกติทางสมอง ได้แก่อ่อนเปลี้ยเพลียแรง ปวดศีรษะ ซึ่งโรคจะดำเนินต่อไปเป็นความผิดปกติทางอารมณ์ หรืออาการผิดปกติทางบุคลิกภาพ มีอาการไม่พูด การรับรู้บกพร่อง ความจำเสีย และการตัดสินใจเสีย รู้สึกว่าประสิทธิภาพของตัวเองลดลง และอาจแสดงอาการ หงุดหงิด วิตกกังวล การดำเนินของโรคอาจจะรุนแรงเป็นเวลาหลายปี หากผู้ป่วยมีอาการถดถอยมาก ๆ อาจไม่สนใจตัวเอง และฆ่าตัวตายได้ (ไพรัตน์ พฤษชาติคุณากร ,2534, น.85-86)

และเมื่อพิจารณาถึงสาเหตุของการกระทำอัตวินิบาตกรรมของผู้ตายแล้ว พิจารณาได้จากปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

- ได้แก่สถานภาพทางเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ไม่มีความมั่นคงในครอบครัว ไม่มีอาชีพ มีหนี้สิน จากการสัมภาษณ์เพื่อน ๆ ของผู้ตายพบว่า ในครอบครัวของผู้ตายค่อนข้างจะมีปัญหาในเรื่องรายได้ แม้ว่าผู้ตายจะส่งเงินไปช่วยทางบ้าน แต่ก็ยังเป็นเพียงจำนวนเงินเพียงเล็กน้อย สำหรับการค้ำสุราของผู้ตายนั้นเพื่อน ๆ ของผู้ตายบอกว่าไม่เป็นการเบียดเบียนในรายได้ของผู้ตายแต่อย่างใดเพราะว่าทุกครั้งที่มีการค้ำสุรา จะช่วยกันออกไม่ได้ให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดออกแต่เพียงผู้เดียวซึ่งก็เป็นเพียงเงินจำนวนเล็กน้อยเท่านั้น แต่หลังจากไปเที่ยวสถานบริการต่อนั้น เชื่อว่าผู้ตายคงต้องใช้เงินมากเพราะเป็นเรื่องส่วนตัว อีกทั้งทราบมาว่าผู้ตายเป็นหนี้สินเพื่อน ๆ อยู่หลายคนและเชื่อว่าผู้ตายคงยังไม่ได้ชำระหนี้คืนให้กับเพื่อน ๆ อีกหลายคน แม้ว่า จะถึงแก่ความตายไปแล้วก็ตาม

ปัจจัยทางด้านสังคม

- จากการสัมภาษณ์บุคคลในครอบครัวของผู้ตาย พบว่าบิดามารดามีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน โดยผู้ตายเป็นบุตรคนโต และเนื่องจากสภาพครอบครัวของผู้ตายเป็นครอบครัวที่ยากจน เมื่อผู้ตายได้มาทำงานในกรุงเทพ ก็มีโอกาสมพบสิ่งแปลกใหม่ ทำให้ผู้ตายหลง

ระเริง เริ่มหัดดื่มสุราและเริ่มเที่ยว แม้ว่าจะไม่มีเงินก็ตาม และด้วยเหตุนี้เองทำให้ผู้ตายเป็น หนีสินและป่วยเป็นโรคเอดส์ จนทำให้ต้องกระทำอัตวินิบาตกรรม ซึ่งจากประวัติครอบครัว ของผู้ตายนั้น ไม่พบว่ามีญาติพี่น้องมีประวัติในการกระทำเช่นนั้นมาก่อน การที่ผู้ตายอยู่ใน อารมณ์ซึมเศร้าจึงเป็นเหตุให้ผู้ตายฆ่าตัวตาย

ปัจจัยทางร่างกาย

- ผู้ตายมีอาการป่วยเรื้อรังเนื่องจากอาการของโรคเอดส์ ทำให้มีความรู้สึก เบื่อหน่ายในชีวิต รู้สึกไร้ค่าสิ้นหวัง และเกิดความคับข้องใจ จนทำให้กระทำอัตวินิบาตกรรม ดังกล่าว

ปัจจัยทางจิตใจ

- ผู้ตายได้รับความกดดันจากสภาพการป่วยที่เรื้อรังเป็นเวลานาน ทำให้ เกิดความเครียด ความวิตกกังวล และเนื่องจากการป่วยเป็นโรคเอดส์ ทำให้มีผลต่อความผิดปกติทางอารมณ์และจิตใจของผู้ตายโดยตรง เมื่อความผิดปกติของสภาพจิตใจของผู้ตายมีผล มากขึ้น จึงเป็นให้ผู้ตายกระทำอัตวินิบาตกรรมดังกล่าว

การเยี่ยมบ้าน (Home visit)

- ผู้ศึกษาไปเยี่ยมบ้านของผู้ตายที่จังหวัดสิงห์บุรี พบว่าสภาพที่อยู่อาศัย นั้นเป็นบ้านไม้ชั้นเดียวได้ถูกลง ภายในบ้านมี 2 ห้องนอน นอกนั้นเป็นห้องโถง ซึ่งใช้เป็นที่ นั่งเล่น ดูโทรทัศน์ และสนทนาภายในครอบครัว และมีหิ้งพระ ซึ่งได้ตั้งหิ้งเล็ก ๆ เอาไว้ โดยบนหิ้งมีภาพถ่ายและโกศกระดูกของผู้ตาย ส่วนห้องน้ำนั้นได้แยกออกจากตัวบ้าน บริเวณ ด้านหลังของตัวบ้านจัดเป็นที่เก็บของ ซึ่งค่อนข้างรกและอับชื้น ในบ้านมีเครื่องอำนวยความสะดวก หลายอย่าง ได้แก่ โทรทัศน์ พัดลม เตารีด หม้อหุงข้าว เป็นต้น การจัดวางเครื่องใช้ ภายในบ้านมีความเป็นระเบียบพอสมควร บ้านสะอาด อากาศถ่ายเทได้ดี ไม่มีรั้วบ้าน หน้า บ้านเป็นถนนลูกรัง รถไม่สามารถเข้าไปได้ต้องเดินเท้าเข้าไปประมาณ 200 เมตร มีทรัพย์สิน ของผู้ตายบางส่วน เช่น เสื้อผ้า รูปถ่าย ของใช้ส่วนตัว ถูกเก็บเอาไว้ โดยได้แยกเก็บเอาไว้ บริเวณที่เก็บของ ภายในบ้านในปัจจุบันมีอยู่ด้วยกัน 4 คน คือ บิดามารดา ลูกสาวคนรองสุด ท้อง และน้องชายคนสุดท้อง ส่วนคนอื่น ๆ ได้แยกครอบครัวไปแล้ว โดยที่บ้านของผู้ตายนี้ ปลูกอยู่ในละแวกเดียวกับบรรดาบ้านญาติ ๆ ซึ่งก็มีการช่วยเหลือและพึ่งพาอาศัยกันดี สภาพ อารมณ์และสภาพจิตใจของบิดาและมารดาของผู้ตายในขณะสัมภาษณ์นั้นอยู่ในเกณฑ์ดี และ

ได้ล้มความเศร้าโศกจนหมดสิ้นแล้ว สำหรับบ้านพักข้าราชการตำรวจที่ผู้ตายเคยพักอาศัยอยู่นั้น ผู้ศึกษาได้เดินทางไปดู และพบว่าได้เปลี่ยนผู้ครอบครองใหม่แล้ว ไม่มีเรื่องราวหรือหลักฐานใด ๆ ที่เกี่ยวกับผู้ตายใด ๆ

กรณีศึกษารายที่ 4

- ร.ต.ท.พิศิษฐ์(นามสมมติ) อายุขณะกระทำอัตวินิบาตกรรม 48 ปี
ตำแหน่งครั้งสุดท้ายคือรองสารวัตรแผนกธุรการ

- ระยะเวลาในการศึกษา

ในกรณีศึกษานี้ ใช้เวลาในการศึกษาเป็นระยะเวลาประมาณ 1 เดือน โดยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลของผู้ตายเบื้องต้นจากสถาบันนิติเวช กรมตำรวจ จากนั้นได้ขอสำเนาสำนวนการชันสูตรพลิกศพของผู้ตายจากท้องที่เกิดเหตุ และขอเพิ่มประวัติของผู้ตายจากแผนกทะเบียนพล กองบัญชาการตำรวจนครบาล ซึ่งในขั้นตอนแรกนี้ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2540 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2540 เช่นเดียวกับรายอื่น แล้วจึงได้ไปทำการสัมภาษณ์ครอบครัวของผู้ตาย เพื่อเก็บข้อมูล โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2541 ถึงวันที่ 2 มีนาคม 2541 ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ จำนวน 3 ครั้ง ครั้งละประมาณ 3-4 ชั่วโมง โดยการสัมภาษณ์นี้จะทำการเยี่ยมบ้านไปในตัว เพื่อจะได้เห็นถึงสภาพความเป็นอยู่และความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เพื่อนำมาเป็นส่วนประกอบในการวิเคราะห์ข้อมูล และเป็นการประเมินผลในแต่ละราย

- วันเวลาที่เกิดเหตุ และวิธีการที่ผู้ตายเลือกใช้ในการกระทำอัตวินิบาตกรรม

วันที่ 21 พฤษภาคม พ.ศ. 2540 เวลาประมาณ 23.00 น.ผู้ตายได้ใช้เชือกแขวนคอตนเองจนถึงแก่ความตาย ภายในบ้านพักข้าราชการตำรวจ

- ลักษณะและอาการของผู้ตายก่อนการกระทำอัตวินิบาตกรรม

ทราบจากภรรยาของผู้ตายว่า แต่เดิมผู้ตายเป็นคนที่มีร่างกายแข็งแรง ชอบออกกำลังกายเป็นประจำ ตั้งใจทำงาน รักครอบครัว และรักลูก ๆ ทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งลูกสาวคนเล็กผู้ตายจะรักและเป็นห่วงมากที่สุด แต่หลังจากที่ผู้ตายเริ่มมีปัญหาเกี่ยว

กับสุขภาพของตน ผู้ตายเริ่มมีอาการหงุดหงิด เบื่ออาหาร นอนไม่หลับ เชื่องซึม เศร้า หดหู่ และไม่สนใจในกิจกรรมที่เคยทำอยู่เป็นประจำ รวมทั้งชอบบ่นว่าอยากตายอยู่เสมอ

- ประวัติส่วนตัวและครอบครัว

ผู้ตายเป็นบุตรคนที่ 3 จากจำนวนพี่น้องทั้งหมด 8 คน บิดามารดาเสียชีวิตหมดแล้ว เป็นคนเรียบร้อย เกิดที่จังหวัดสุโขทัย เรียนจบการศึกษาระดับชั้น ม.ศ.3 จากโรงเรียนประจำจังหวัด จากนั้นได้เดินทางมาทำงานอยู่กับญาติที่จังหวัดกรุงเทพฯ จนกระทั่งอายุ 21 ปี ได้กลับไปเกณฑ์ทหารที่จังหวัดสุโขทัย และเป็นทหารเกณฑ์ได้ 2 ปี จึงได้เดินทางกลับมาทำงานอยู่กับญาติที่กรุงเทพฯ จนกระทั่งเมื่อมีอายุ 25 ปี ได้มาสมัครสอบเข้าโรงเรียนตำรวจนครบาล บางเขน และสามารถสอบเข้าได้ หลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว ก็ได้รับการบรรจุแต่งตั้งเป็นพลตำรวจ ตำแหน่งลูกแถว กองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ และเมื่อผู้ตายมียศเป็น ส.ต.อ.ก็ได้แต่งงานกับนางวิม แม่ค้าขายอาหาร จนกระทั่งมีบุตรด้วยกัน 4 คน และผู้ตายก็ยังทำงานอยู่ที่แผนกดังกล่าวเรื่อยมาจนกระทั่งมียศเป็น จ.ส.ต.หลังจากนั้นได้สมัครสอบเป็นนายตำรวจ หรือหลักสูตรที่ตำรวจมักชอบเรียกว่า “จำเป็นนายร้อย” แต่ไม่สามารถสอบได้ในครั้งแรก ผู้ตายได้สมัครสอบถึง 3 ครั้ง จนสามารถสอบได้ และได้รับการประดับยศให้เป็น ร.ต.ต. และได้ไปดำรงตำแหน่งหัวหน้าสายตรวจที่สถานีตำรวจภูธรอำเภอหนองแค จว.สระบุรี ส่วนภรรยาและบุตรของผู้ตายยังคงอยู่ที่กรุงเทพฯ และภรรยาก็ยังคงค้าขายอาหารเหมือนเดิม

ต่อมาผู้ตายได้ทำเรื่องขอย้ายกลับมาที่กองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ เพื่อกลับมาอยู่ที่เดิม โดยอ้างในคำร้องขอสมัครใจย้ายกลับมา ต้องการกลับสู่ภูมิลำเนา ซึ่งไม่นานนักผู้ตายก็ได้รับการพิจารณาให้ย้ายกลับมา แต่ได้มาอยู่ที่กองกำกับการตำรวจม้า ซึ่งในครั้งนี้นี้ผู้ตายได้มาดำรงตำแหน่งเป็นรองสารวัตรแผนกธุรการ ยศ ร.ต.ท. ขณะนั้นมีอายุ 45 ปี

ในระยะหลัง ๆ ผู้ตายเริ่มมีปัญหาในด้านสุขภาพ โดยมีอาการไอบ่อยครั้ง เคยไปซื้อยาแก้ไอมาทานเองแต่ก็ไม่หาย ต่อมาร่างกายของผู้ตายก็ทรุดหนักลงเรื่อย ๆ จนกระทั่งผู้ตายได้ไปเอ็กซเรย์ปอดที่โรงพยาบาล จนทราบว่าตัวเองเป็นมะเร็งที่ปอด และได้รับการผ่าตัด ซึ่งจากนั้นก็ได้ออกมาพักฟื้นที่บ้านจนกระทั่งสามารถกลับไปทำงานได้ตามปกติ แต่ต้องอยู่ในความดูแลของแพทย์โดยตลอด

ก่อนเสียชีวิตประมาณ 3 เดือน ผู้ตายได้ไปทำการตรวจร่างกายและแพทย์ได้ตรวจพบมะเร็งที่ปอดของผู้ตาย ซึ่งผู้ตายก็ได้เข้ารับการรักษาโดยการฉายแสงและการผ่าตัด จนร่างกายของผู้ตายทรุดหนักลงกว่าในครั้งแรก ซึ่งการป่วยคราวนี้ภรรยาและบุตรของผู้ตายต่างก็เป็นห่วงมาก และแวะเวียนมาเฝ้าผู้ตายที่โรงพยาบาลเป็นประจำ และหลังจากอยู่ที่โรงพยาบาลได้ประมาณ 1 เดือน ผู้ตายก็ได้กลับมาพักฟื้นที่บ้าน ซึ่งในคราวนี้รู้สึกคิดมากและกังวลกับอาการเจ็บป่วยของตน และรู้สึกเบื่อกับการเจ็บป่วยของตน ในการมีชีวิตอยู่ด้วยความทุกข์ทรมาน และวิตกกังวลว่าตนเองจะเป็นภาระของครอบครัว มีหลายครั้งมักบ่นกับภรรยาของตนเองเสมอ ๆ ซึ่งภรรยาของผู้ตายก็เป็นผู้ที่คอยให้กำลังใจมาโดยตลอด และบอกผู้ตายไม่ให้คิดมาก แต่ผู้ตายก็ไม่ได้คลายความวิตกกังวลลงไป เพราะอาการทางร่างกายไม่ดีขึ้น มีแต่ทรุดลง และมีความรู้ไว้ว่าตัวเองไม่มีค่า เป็นภาระของครอบครัว จนในที่สุดผู้ตายก็ได้ตัดสินใจกระทำอัตวินิบาตกรรมโดยการผูกคอตายภายในห้อง ในบ้านพักของผู้ตายเอง

- ผู้ที่ใกล้ชิดและผู้ตายรักมากที่สุดคือนางวิม ซึ่งเป็นภรรยา
- ผู้ให้ประวัติ คือนางวิม ภรรยาของผู้ตาย และจากเพิ่มประวัติของทะเบียน

พล

การวิเคราะห์

จากกรณีศึกษานี้ วิเคราะห์ลักษณะของผู้ตายและผู้เกี่ยวข้องได้ดังนี้

ผู้ตาย - จากคำบอกเล่าของนางวิม ภรรยาของผู้ตาย สรุปได้ว่า ผู้ตายเป็นคนอารมณ์ดี เป็นคนที่กังวลง่าย แต่มีความตั้งใจในการทำงาน และชอบช่วยเหลือผู้อื่น โดยปกติผู้ตายเป็นคนที่มีสุขภาพดีและไม่สามารถเลิกได้ ในด้านความสัมพันธ์กับบุตรนั้น ไม่ค่อยดีเท่าที่ควรเนื่องจากทุ่มเทเวลาให้กับงานและสังคมมากเกินไป ซึ่งการดูแลเลี้ยงดูบุตรจึงเป็นหน้าที่ของภรรยา สำหรับหน้าที่อื่น ๆ รวมทั้งค่าใช้จ่ายภายในบ้านผู้ตายและนางวิม จะช่วยกันดูแล ต่อมาผู้ตายทราบว่าตัวเองเป็นมะเร็ง จึงได้เข้าทำการรักษาตัวที่โรงพยาบาลโดยในขณะนั้นผู้ตายมีจิตใจที่เข้มแข็งและพร้อมที่จะต่อสู้กับอุปสรรคต่าง ๆ จนสามารถกลับมาทำงานได้ตามปกติ แต่หลังจากนั้นผู้ตายก็ได้ป่วยเป็นโรคเดิม ซึ่งคราวนี้ผู้ตายมีอาการที่หนักขึ้น ท้อแท้สิ้นหวัง และมักจะบ่นว่าตนเองเป็นต้นเหตุทำให้ครอบครัวต้องเดือดร้อน และมักบ่นอยากตายให้ภรรยาฟังอยู่เสมอ ซึ่งนางวิม ก็ได้แต่ปลอบใจและให้กำลังใจ ต่อมาผู้ตายก็ได้ออกมา

จากโรงพยาบาลและได้กลับมาพักรักษาตัวที่บ้าน แต่อาการก็ยังไม่ดีขึ้น จนสุดท้ายได้ตัดสินใจกระทำอัตวินิบาตกรรมดังกล่าว

ที่มาของปัญหา

เหตุ - เนื่องจากการเจ็บป่วยที่เรื้อรัง ทำให้ตัวเองรู้สึกไร้ค่า ท้อแท้ และสิ้นหวัง เป็นภาระของครอบครัว

- เกิดความรู้สึกว่าตัวเองไร้ค่า (low self-esteem) หมดหวังในชีวิต (hopelessness) ไม่มีใครช่วยเหลือได้ (helplessness)

- เกิดภาวะอารมณ์เศร้า (depressed mood) นอนไม่หลับ เบื่ออาหาร อ่อนเพลีย เบื่อหน่ายสิ่งต่าง ๆ รอบตัว มีเรื่องกังวลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ใจหดหูเศร้าหมอง

- เกิดอารมณ์ชั่ววูบ กระทำอัตวินิบาตกรรมโดยใช้เชือกแขวนคอตัวเองจนถึงแก่ความตาย โดยใช้เวลาไม่ขณะที่สมาชิกภายในบ้านกำลังพักผ่อน

ผล - จากการตัดสินใจกระทำอัตวินิบาตกรรมดังกล่าว เป็นผลให้ผู้ตายถึงแก่ความตาย และจากผลที่เกิดขึ้นดังกล่าว เป็นผลให้ภรรยาของผู้ตายได้รับความเดือดร้อน ขาดผู้นำ และหัวหน้าครอบครัว ได้รับความเดือดร้อนในเรื่องที่อยู่อาศัย บุตรของผู้ตายต้องกลายเป็นกำพร้า ขาดคนอบรมเลี้ยงดู และอาจกลายเป็นปมด้อย และผลเสียที่จะตามมาในอนาคต และนอกจากนี้กรมตำรวจยังต้องสูญเสียทรัพยากรบุคคลไปก่อนเวลาอันควร

จากกรณีดังกล่าวข้างต้น ผู้ตายมีความวิตกกังวลสูงมากในเรื่องความเจ็บป่วยของตน ที่จะต้องกลายมาเป็นปัญหาและเป็นภาระของครอบครัว มักนอนไม่หลับ กระสับกระส่าย ภาวะจิตใจและอารมณ์เข้าสู่ภาวะซึมเศร้า อาการที่แสดงให้เห็นคือการเบื่ออาหาร นอนไม่หลับ จิตใจเศร้าสร้อยและหดหู ขาดความสนใจในกิจกรรมที่เคยทำ

และเมื่อพิจารณาถึงสาเหตุของการกระทำอัตวินิบาตกรรมของผู้ตายแล้ว พิจารณาได้จากปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

- ได้แก่สถานภาพทางเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ไม่มีความมั่นคงในครอบครัว ไม่มีอาชีพ มีหนี้สิน จากการสัมภาษณ์ภรรยาของผู้ตายพบว่า ในครอบครัวของผู้ตายไม่มีปัญหาในเรื่องรายได้ รายจ่าย ซึ่งทั้งคู่จึงช่วยกันรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในครอบครัวโดยไม่มีปัญหาใด ๆ

ปัจจัยทางด้านสังคม

- จากการสัมภาษณ์บุคคลในครอบครัวของผู้ตาย พบว่าผู้ตายและภรรยา มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และแม้ว่าผู้ตายจะทุ่มเทให้กับงานทำให้ความสัมพันธ์กับบุตรทุกคนไม่ค่อยดีก็ตาม แต่หน้าที่ดังกล่าวนั้นภรรยาของผู้ตายก็เป็นผู้ดูแลบุตรทุก ๆ คนเป็นอย่างดี สังเกตได้จากผลการเรียนของบุตรทุกคนจะอยู่ในเกณฑ์ดี และบุตรทุกคนของผู้ตายก็ไม่เคยสร้างปัญหาหรือความเคืองใคร่นใด ๆ อีกทั้งฐานะทางสังคมของผู้ตายก็อยู่ในเกณฑ์ดี ไม่มีปัญหากับเพื่อนร่วมงาน ผู้ได้บังคับบัญชา หรือผู้บังคับบัญชาแต่อย่างใด คงมีแต่การแสดงเจตนาให้ทราบก่อนว่าจะฆ่าตัวตาย โดยพูดกับภรรยาว่าอยากตายอยู่บ่อย ๆ แต่ภรรยาไม่คิดว่าจะกระทำจริง เพียงแต่พูดเพื่อระบายความคับข้องใจ ความเบื่อหน่ายที่เจ็บป่วยเรื้อรัง ซึ่งจากประวัติในครอบครัวของผู้ตายรวมทั้งของภรรยาของผู้ตาย พบว่ามีญาติพี่น้องมีประวัติในการกระทำดังกล่าว

ปัจจัยทางร่างกาย

- ผู้ตายมีอาการป่วยเรื้อรังของโรคมะเร็งในปอด และใช้ระยะเวลาในการรักษานานจนรู้สึกเบื่อหน่าย ท้อแท้และสิ้นหวัง เชื่อว่าตนเองไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าครอบครัวที่ดีต่อไปได้ ต้องพึ่งภรรยาและบุตร ทำให้เกิดความคับข้องใจ วิตกกังวลสูง

ปัจจัยทางจิตใจ

- ผู้ตายได้รับความกดดันจากสภาพร่างกายที่เจ็บป่วย ทำให้มีผลต่อความผิดปกติของภาวะอารมณ์และจิตใจของผู้ตาย เกิดความผิดปกติของสภาวะจิตใจอย่างรุนแรง และมีความคิดอยากตายเนื่องจากภาวะอารมณ์เศร้า

การเยี่ยมบ้าน (Home visit)

- ผู้ศึกษาไปเยี่ยมบ้านของผู้ตายซึ่งอยู่แถวสามเสน กรุงเทพฯ พบว่าสภาพที่อยู่อาศัยนั้นเป็นบ้านไม้สองชั้น อยู่ในชุมชนสามเสน บนเนื้อที่ 40 ตารางวา ภายในบ้านมี 3 ห้องนอน แบ่งเป็นห้องนอนของผู้ตายและภรรยา 1 ห้องนอน ที่เหลืออีก 2 ห้องนอน เป็นห้องของบุตรของผู้ตาย ชั้นล่างเป็นห้องโถง ซึ่งใช้เป็นที่นั่งเล่น ดูโทรทัศน์ และเล่นเทนนิสภายในครอบครัวและมีภาพถ่ายของผู้ตายประดับอยู่ มีหิ้งพระอยู่ชั้นบน ซึ่งได้ตั้งหิ้งเล็ก ๆ เอาไว้โดยบนหิ้งมีภาพถ่ายและโกศกระดูกของผู้ตาย หิ้งน้ำอยู่หลังบ้านติดกับครัว ในบ้านมีเครื่องอำนวยความสะดวกหลายอย่าง ได้แก่ โทรทัศน์ พัดลม เตาเรด หม้อหุงข้าว

เป็นต้น การจัดวางเครื่องใช้ภายในบ้านไม่ค่อยมีความเป็นระเบียบ บ้านค่อนข้างรกเนื่องจาก ภรรยาของผู้ตายต้องเตรียมอาหารไว้เพื่อขายทุกวัน ซึ่งขณะนี้ยังคงค้าขายอยู่ที่กองพลาธิการ กรมตำรวจ ภายในบ้านมีอากาศถ่ายเทได้ดี มีรั้วบ้าน บริเวณหน้าบ้านตั้งศาลพระภูมิเอาไว้ หน้าบ้านติดถนนภายในหมู่บ้าน รถสามารถวิ่งผ่านไปมาได้ มีทรัพย์สินของผู้ตายบางส่วน เช่น เสื้อผ้า รูปถ่าย ของใช้ส่วนตัว ถูกเก็บเอาไว้เป็นอย่างดี ปัจจุบันนาง ว.มีอายุ 45 ปี ภายในบ้านมีอยู่ด้วยกัน 5 คน สภาพอารมณ์และสภาพจิตใจของนาง ว.ภรรยาผู้ตายนั้นนั้นอยู่ในเกณฑ์ปกติ และได้ลืมความเศร้าโศกจนหมดสิ้นแล้ว โดยบอกว่าจะใช้เวลาที่เหลืออยู่เลี้ยงดูและอบรมบุตรทุกคนให้มีการศึกษาสูง ๆ และเป็นคนดีของสังคม

การกระทำอัตวินิบาตกรรมของข้าราชการตำรวจอันเนื่องมาจากปัจจัยทาง เศรษฐกิจ

กรณีศึกษารายที่ 1

- พล ๗ วิษณุ(นามสมมติ) อายุขณะกระทำอัตวินิบาตกรรม 27 ปี อดีตข้าราชการตำรวจประจำสถานีตำรวจดับเพลิงภูเขาทอง ตำแหน่งครั้งสุดท้ายคือลูกแถวทำหน้าที่ดับเพลิง

- ระยะเวลาในการศึกษา

ในกรณีศึกษานี้ ใช้เวลาในการศึกษาเป็นระยะเวลาประมาณ 1 เดือน โดยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลของผู้ตายเบื้องต้นจากสถาบันนิติเวช กรมตำรวจ จากนั้นได้ขอสำเนาสำนวนการชันสูตรพลิกศพของผู้ตายจากท้องที่เกิดเหตุ และขอเพิ่มประวัติของผู้ตายจากแผนกทะเบียนพล กองบังคับการตำรวจดับเพลิง ซึ่งในขั้นตอนแรกนี้ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2540 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2540 เช่นเดียวกับรายอื่น แล้วจึงได้ไปทำการสัมภาษณ์ครอบครัวของผู้ตาย เพื่อเก็บข้อมูล โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม 2541 ถึงวันที่ 3 มิถุนายน 2541 ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ จำนวน 3 ครั้ง ครั้งละประมาณ 3-4 ชั่วโมง โดยการสัมภาษณ์นี้จะทำการเยี่ยมบ้านไปในตัว เพื่อจะได้เห็นถึงสภาพความเป็นอยู่และความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เพื่อนำมาเป็นส่วนประกอบในการวิเคราะห์ข้อมูล และเป็นการประเมินผลในแต่ละราย

- วันเวลาที่เกิดเหตุ และวิธีการที่ผู้ตายเลือกใช้ในการกระทำอัตวินิบาตกรรม

วันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2537 เวลาประมาณ 17.00 น.ผู้ตายได้ใช้อาวุธปืนพกประจำกายของเพื่อนร่วมงาน ยิงที่ศีรษะของตัวเองจนถึงแก่ความตาย ภายในห้องนำรวมของกองร้อยที่พักรักษาการตำรวจประจำสถานีดับเพลิงภูเขาทอง

- ลักษณะและอาการของผู้ตายก่อนการกระทำอัตวินิบาตกรรม

ผู้ตายมีลักษณะรูปร่างและร่างกายที่แข็งแรง สำเร็จการศึกษาวิชาการตำรวจจากโรงเรียนตำรวจนครบาล เมื่อปี พ.ศ.2534 หลังจากจบการศึกษาแล้วก็ได้ถูกส่งมาให้ประจำการอยู่ที่สถานีตำรวจดับเพลิงภูเขาทอง ตำแหน่งลูกแถวงานดับเพลิง ยศพลตำรวจสำรองสำรองพิเศษ ยังเป็นโสด จากการสอบถามบิดาของผู้ตาย เพื่อนร่วมงาน และผู้บังคับบัญชาของผู้ตายทราบว่าอุปนิสัยเป็นคนขี้ขลาดขี้น้อย ไม่ค่อยพูด และไม่ค่อยมีเพื่อนมาก อีกทั้งไม่สนิทสนมกับผู้อื่นเป็นพิเศษ โดยหลังจากเลิกงาน ผู้ตายชอบที่จะเก็บตัวเงียบ ๆ อยู่เพียงคนเดียว หลังจากผู้ตายได้มาดำรงตำแหน่งเป็นพนักงานดับเพลิงได้ 1 ปี ก็ได้พยายามที่จะขอย้ายตัวเองกลับภูมิลำเนาเดิม ที่จังหวัดศรีสะเกษ แต่ก็ไม่ได้รับการพิจารณา ประวัติการทำงานของผู้ตาย ไม่เคยได้รับการพิจารณาเงินเดือนขั้นพิเศษ แต่ผู้ตายก็ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความขยันขันแข็ง แม้ว่าจะงานที่ทำในบางครั้งจะยากลำบากเพียงใด และก็ไม่เคยบ่นน้อยใจที่ผู้บังคับบัญชาไม่พิจารณาขั้นเงินเดือนพิเศษให้ และตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบเรื่อยมา

ในปี พ.ศ.2536 ผู้ตายได้ทำเรื่องขอสมัครใจย้ายกลับภูมิลำเนาอีกครั้ง แต่หลังจากที่ผู้ตายยื่นเรื่องไปแล้ว เรื่องราวก็เงียบหายไป ซึ่งผู้ตายก็ยังคงตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ต่อไปโดยไม่บ่น แต่ก็ยังคงอุปนิสัยเดิมคือขี้น้อย และไม่ค่อยสูงส่งกับใคร ในปีนี้ผู้ตายได้รับการพิจารณาเงินเดือนขั้นพิเศษ 2 ขั้น แต่ทราบจากเพื่อนร่วมงานของผู้ตายว่าผู้ตายก็ไม่ได้จัดงานเลี้ยงฉลองเหมือนกับเพื่อนร่วมงานคนอื่นที่เคยได้

ในเรื่องส่วนตัว ทราบจากเพื่อนร่วมงานว่าผู้ตายไม่เคยคบหรือสนิทกับเพื่อนต่างเพศคนใดเป็นพิเศษในช่วงวันหยุด หากไม่เก็บตัวอยู่ที่กองร้อย ก็จะกลับบ้านที่จ.ศรีสะเกษ ครั้งละ 1-2 วัน ผู้ตายมีเพื่อนร่วมรุ่นที่ทำงานอยู่คนเดียวกัน 4 คน แต่ก็ไม่ได้มีความสนิทสนมกันเป็นพิเศษแต่อย่างใด ซึ่งทางผู้บังคับบัญชาของผู้ตายก็ทราบพฤติกรรมของผู้ตายเป็นอย่างดี และเคยเรียกมา สอบถามแต่ผู้ตายก็ตอบว่าไม่ได้มีปัญหาใด ๆ เพียงแต่ขี้ขลาด

ของตนเองเป็นอย่างนี้เองอีกทั้งฐานะทางบ้านของผู้ตายค่อนข้างจะยากจน จึงทำให้ผู้ตายไม่ชอบฟุ้งเฟ้อ หรือชอบไปเที่ยวเตร่กับเพื่อน ๆ ซึ่งผู้ตายได้อธิบายกับผู้บังคับบัญชาว่า “ยิ่งคบมากยิ่งเสียเงินมาก”

ต่อมาในปี พ.ศ.2537 ผู้ตายได้ทำเรื่องขอสมัครใจย้ายกลับภูมิลำเนาอีกครั้ง โดยครั้งนี้ผู้ตายมีความมั่นใจในการย้ายกลับภูมิลำเนาเดิมอย่างมาก เนื่องจากผู้บังคับบัญชาของผู้ตายเห็นใจ และได้ตอบความเห็นไปว่าไม่ขัดข้องในการขอสมัครใจโยกย้ายของผู้ตาย ทำให้ผู้ตายยังมีความมั่นใจในการโยกย้ายครั้งนี้ ถึงขนาดเอ่ยปากรำลาเพื่อน ๆ แต่หลังจากนั้นเมื่อมีคำสั่งโยกย้ายในระดับชั้นประทวนออกมา ปรากฏว่าไม่มีชื่อของผู้ตายแต่กลับมีชื่อเพื่อนร่วมงานคนอื่น ที่เพิ่งจะเข้ามาทำงานได้เพียง 2 ปี มีชื่อในการโยกย้ายในครั้งนี้ ผู้ตายมีอาการซึมเศร้าเป็นอย่างมาก ซึ่งผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานของผู้ตายทราบและรู้สึกเห็นใจที่ผู้ตายตั้งความหวังเอาไว้มากกับการขอโยกย้ายในครั้งนี้แต่กลับต้องมาผิดหวัง ผู้บังคับบัญชาของผู้ตายได้อนุญาตให้ผู้ตายทำการลาพักผ่อนได้ ซึ่งทางผู้ตายก็ได้ทำเรื่องลาพักผ่อน 10 วัน และได้เดินทางกลับบ้าน เมื่อครบกำหนดวันลา ผู้ตายก็ได้เดินทางมาทำงานตามปกติ และหลังจากนั้นไม่นานนักผู้ตายก็ได้ยื่นหนังสือลาออกจากการเป็นตำรวจ ผู้บังคับบัญชาของผู้ตายได้เรียกมาสอบถามและได้พูดหวานล่อมให้ผู้ตายอยู่ต่อ โดยจะไม่พิจารณาการขอลาออกของผู้ตาย และได้ให้ผู้ตายพักผ่อนโดยไม่ต้องทำงานได้อีก 3 วัน และไม่เสียวันลาของผู้ตาย แต่ผู้ตายได้แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบว่าไม่เป็นไร สามารถรับกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้ และได้ทำงานตามปกติแต่ก็ยังคงไม่สูงส่งหรือปรึกษากับผู้ใด และยังคงเป็นคนที่เก็บตัวอยู่เหมือนเดิม

ต่อมาในวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ.2537 ผู้ตายได้ปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ จนกระทั่งในเวลาประมาณ 16.00 น. ได้กลับมาที่กองร้อย เมื่อเพื่อนของผู้ตายสอบถามผู้ตายได้ บอกว่าจะมาเข้าห้องน้ำ และหลังจากนั้นไม่นานนัก เพื่อนของผู้ตายได้ยินเสียงปืนดังขึ้น 1 นัด แต่ในครั้งนั้นเข้าใจว่าเป็นเสียงประทัด เนื่องจากในช่วงดังกล่าวเป็นช่วงใกล้กับเทศกาลปีใหม่ และมีผู้ชอบแอบจุดประทัดอยู่ตลอด จนกระทั่งเพื่อนของผู้ตายอีกคนกลับมาเข้าห้องน้ำที่กองร้อยจึงพบว่าผู้ตายได้แอบนำอาวุธปืนพกประจำกายของเพื่อนอีกคนหนึ่ง ซึ่งเก็บไว้ที่กองร้อย นำมายิงเข้าที่ศีรษะตนเอง 1 นัด จนถึงแก่ความตายภายในห้องน้ำดังกล่าว

- ประวัติส่วนตัวและครอบครัว

ผู้ตายเป็นบุตรคนสุดท้อง มีพี่น้องจำนวน 7 คน มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดศรีสะเกษ บิดาและมารดาประกอบอาชีพทำนา เรียนจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนประจำจังหวัด จากนั้นได้เดินทางมา ได้มาสอบเข้าเป็นตำรวจ และได้อบรมวิชาการตำรวจที่โรงเรียนตำรวจนครบาล เป็นระยะเวลา 1 ปี จึงสำเร็จหลักสูตร จากนั้นได้รับยศเป็น พลตำรวจพิเศษ และดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตำรวจดับเพลิง ประจำอยู่ที่สถานีตำรวจดับเพลิงภูเขาทอง เขตสำราญราษฎร์ กรุงเทพฯ ฯ อัตราเงินเดือน 4,250 บาท สถานภาพโสด อุปนิสัยส่วนตัวเป็นคนเรียบร้อย ไม่ค่อยชอบพูดคุยหรือพูดจาหรือสูงส่งกับผู้ใด ผู้ตายจะสนิทและรักบิดามากเป็นที่สุด โดยหากมีปัญหาใด ๆ ก็จะชอบมาปรึกษาด้วย ส่วนพี่ ๆ คนอื่น ๆ นั้น ผู้ตายไม่สนิทสนมกับผู้ใด ทั้งนี้เนื่องจากพี่ ๆ แต่ละคนมีอายุมากกว่าผู้ตายมาก และผู้ตายจะดูเหมือนเป็นเด็กภายในบ้าน

เมื่อทำงานในระยะแรก ๆ ผู้ตายยังไม่ได้เงินเดือน ทางบิดาก็ได้แบ่งที่นาส่วนหนึ่งไปจ้างอง และนำเงินส่งให้กับผู้ตายเพื่อเป็นค่าใช้จ่าย แต่ 5 เดือนต่อมาผู้ตายก็ได้รับเงินเดือนและเงินตกเบิกรวมเป็นจำนวนเงินประมาณ 2 หมื่นกว่าบาท ผู้ตายก็ได้ส่งเงินให้กับทางบ้านโดยให้บิดาไป 10,000 บาท และนอกจากนี้ยังได้ซื้อของและเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้กับบิดาและมารดา ซึ่งในครั้งนั้นบิดาและมารดารู้สึกภูมิใจในตัวของผู้ตายเป็นอย่างมาก แต่ผู้ตายก็ทราบมาว่าที่นาที่นำไปจ้างองนั้นยังคงไม่ได้ไถ่ถอน ซึ่งผู้ตายได้รับปากว่าจะพยายามหาเงินมาช่วยไถ่ถอน และจะพยายามส่งเงินมาให้ทุกเดือน และจากนั้นเป็นต้นมาผู้ตายก็ได้ส่งเงินให้กับทางบ้านเดือนละ 1,000 บาทเรื่อยมา ซึ่งทางบิดาและมารดาของผู้ตายก็ได้นำเอาเงินจำนวนดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายภายในบ้าน ส่วนการผ่อนชำระหนี้ ทางบิดาและมารดาก็ได้ผ่อนชำระให้กับทางเจ้าของเงินทุก ๆ เดือน ซึ่งจำนวนเงินดังกล่าวมาจากบรรดาพี่ ๆ และน้อง ๆ ของผู้ตายช่วยกันส่งเสียและรวมกับรายได้ส่วนหนึ่งของบิดาและมารดาของผู้ตายที่มาจากการขายข้าว จึงยังมีเงินพอส่งได้

หลังจากนั้นประมาณ 1 ปี ผู้ตายได้ทำเรื่องขอสมัครใจโยกย้ายกลับภูมิลำเนาสาเหตุเพราะอยากกลับบ้านไป แต่ก็ไม่ได้รับการพิจารณา และทราบจากทางบ้านว่าทางบ้านเริ่มมีปัญหาการผ่อนชำระค่าที่นา และได้ค้างมาหลายงวด เนื่องจากเงินที่บิดาและมารดาเคยได้รับจากบรรดาพี่ ๆ ของผู้ตายนั้น ปรากฏว่าพี่ ๆ บางคนของผู้ตายบางคนก็ตกงาน บางคนก็ต้องเลี้ยงดูครอบครัวของตัวเอง เงินที่บิดามารดาของผู้ตายเคยได้รับก็ไม่ได้ ทำให้ผู้ตายเริ่มคิด

มาก และก็ได้เขียนจดหมายส่งมาที่บ้าน แต่ทางบ้านก็ได้ตอบจดหมายไปว่าไม่มีปัญหาใด ๆ สามารถคุยกับทางเจ้าของเงินได้ ในระยะหลังผู้ตายได้ส่งเงินให้กับทางบ้านเพิ่มจากเดิมเป็น 1,500 บาท

ในปีต่อมา ผู้ตายได้ทำเรื่องสมัครใจขอย้ายกลับภูมิลำเนาอีกครั้ง และได้ส่งจดหมายมาที่บ้านบอกว่าจะมีความมั่นใจว่าจะได้ย้าย เนื่องจากว่าอยู่ครบตามเกณฑ์ของราชการที่สามารถย้ายได้ แต่ปรากฏว่าไม่ได้ย้าย ผู้ตายรู้สึกเสียใจมาก และได้เขียนจดหมายมาเล่าเรื่องราวที่เกิดขึ้นให้บิดาและมารดาของผู้ตายฟัง โดยที่พี่สาวคนที่ 5 ของผู้ตายเป็นผู้อ่านให้บิดาและมารดาฟังเนื่องจากบิดาและมารดาของผู้ตายไม่ได้เรียนหนังสือ จึงไม่สามารถอ่านหนังสือได้ และในขณะนี้ผู้ตายได้เดินทางมาเยี่ยมบิดาและมารดาบ่อย ๆ ซึ่งทางบิดาและมารดาของผู้ตายได้เคยบอกผู้ตายว่าไม่ต้องมาเยี่ยมบ่อยนักเพราะจะเสียเงินในการเดินทางมาก ซึ่งผู้ตายก็เชื่อฟังและไม่ได้กลับมาบ้านบ่อยนัก โดยนาน ๆ จะกลับมาสักครั้ง ซึ่งในแต่ละครั้งที่กลับมาบิดาและมารดาของผู้ตายจะสังเกตเห็นผู้ตายมีแวตาคีครุ่นคิดอยู่ตลอดเวลา และผู้ตายก็ได้เคยถามถึงที่นาที่ได้จำนองเอาไว้ แต่ทางบิดาและมารดาของผู้ตายบอกว่าไม่มีปัญหาอะไร ทั้งที่ความจริงคือไม่ได้ส่งเงินให้กับเจ้าเงินมาหลายเดือนแล้ว แต่บิดาและมารดาของผู้ตายก็ไม่ได้บอกความจริงให้ผู้ตายฟัง แต่บิดาและมารดาของผู้ตายเชื่อว่าผู้ตายต้องรู้อะไรบ้าง

ต่อมาในปี พ.ศ.2537 ผู้ตายได้เขียนจดหมายมาบอกบิดาและมารดาของผู้ตายว่าได้ทำเรื่องสมัครใจโยกย้ายแล้ว และครั้งนี้เชื่อว่าไม่น่ามีปัญหาใด ๆ เนื่องจากผู้บังคับบัญชาของผู้ตายไม่ขัดข้อง แต่ภายหลังผู้ตายก็ได้แจ้งให้บิดามารดาของผู้ตายทราบว่าไม่ได้รับการพิจารณาให้ย้ายได้ตามประสงค์ หลังจากนั้นประมาณ 1 เดือนที่นาที่ได้จำนองไว้ถูกยึด เมื่อผู้ตายทราบเรื่องราวก็รู้สึกเสียใจเป็นอย่างมากและเชื่อว่าตนเองเป็นสาเหตุให้ที่นาดังกล่าวถูกยึด และได้บอกกับบิดามารดาของตนว่าจะลาออกแล้วมาช่วยทำนา และหาทางเก็บเงินซื้อที่นาคืนมา แต่บิดาและมารดาของผู้ตายห้ามไม่ให้ลาออก และในระยะหลัง ๆ ผู้ตายมักจะพูดให้พี่ชายคนที่ 6 ฟังว่าตนเป็นต้นเหตุให้ทรัพย์สินของครอบครัวพินาศและพูดว่ารู้สึกเบื่อหน่ายกับอาชีพตำรวจ ไม่ได้สร้างสิ่งดี ๆ อะไรให้กับชีวิต เงินเดือนก็น้อยด้วย แต่ทางพี่ชายคนที่ 6 ได้เล่าให้ผู้ศึกษาฟังว่า เมื่อผู้ตายพูดปรับทุกข์ก็ได้แต่เพียงรับฟังไม่สามารถแนะนำอะไรได้ เพราะนิสัยของผู้ตายไม่ชอบฟังความคิดเห็นของใคร ซึ่งถ้าหากพูดอะไรออกไป ผู้ตายก็จะเดินหนี และครั้งสุดท้ายที่บิดาและมารดาของผู้ตายพบเห็นผู้ตายก็คือในช่วงระยะเวลา 3 เดือนก่อนที่ผู้ตายเสียชีวิต โดยในขณะนั้นไม่มีสัญญาณบอกเหตุเกี่ยวกับผู้ตายว่าจะฆ่าตัวตายแต่

อย่างไร และได้ทราบว่ามีผู้ตายเสียชีวิตโดยการฆ่าตัวตายเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ.2537 โดยได้รับโทรเลขแจ้งเหตุจากเพื่อนร่วมงานของผู้ตาย

- ผู้ที่ใกล้ชิดและผู้ตายรักมากที่สุด ที่บ้านคือบิดาของผู้ตาย ส่วนที่ทำงานไม่มี

- ผู้ให้ประวัติ คือบิดามารดาของและพี่ชายของผู้ตาย และจากแฟ้มทะเบียนประวัติของผู้ตายจากแผนกทะเบียนพล กองบังคับการตำรวจดับเพลิง

การวิเคราะห์

จากกรณีศึกษานี้ วิเคราะห์ลักษณะของผู้ตายและผู้เกี่ยวข้องได้ดังนี้

ผู้ตาย - จากคำบอกเล่าของบิดาและมารดาตลอดจนผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงานของผู้ตาย สรุปได้ว่า ผู้ตายเป็นคนค่อนข้างเงียบขรึม เก็บตัว ไม่ค่อยมีเพื่อนเวลาว่างจะชอบเก็บตัวอยู่เพียงลำพังมีปัญหาใด ๆ จะชอบเก็บเอาไว้และไม่ยอมปรึกษากับผู้ใด แต่มีความตั้งใจในการทำงานและรักบิดามารดาอีกทั้งพี่ ๆ ก็เอ็นดู จึงเป็นคนที่ในตอนเด็ก ๆ ไม่มีอะไรจะต้องคิดต้องทำ แต่เมื่อได้รับผิดชอบตัวเองมากขึ้น ก็เริ่มมีความคิดความวิตกกังวลมากขึ้น แม้ว่าการที่ผู้ตายได้มาเป็นตำรวจ มีงานทำ มีเงินเดือนแล้ว แต่สิ่งนั้นก็ไม่ได้ทำให้ชีวิตผู้ตายดีขึ้น ทางบ้านก็ยังคงส่งเสียผู้ตายถึงขนาดเอาที่นาไปจำนองเพื่อให้ได้เงินนำมาให้ผู้ตายดำรงชีพ เป็นเหตุให้ผู้ตายคิดมากและอยากย้ายกลับภูมิลำเนาเดิมความตั้งใจ แต่ผู้ตายก็ไม่ได้ตามสิ่งที่ตนเองหวัง เมื่อผู้ตายมีความผิดหวังเกิดขึ้นก็ได้เก็บเงียบเอาไว้ ไม่ได้ปรึกษากับใครตามอุปนิสัยเดิมของตน ต่อมาที่นาที่ทางบิดามารดาของผู้ตายจำนองเอาไว้ถูกยึด เมื่อผู้ตายทราบเรื่องราวและรู้สึกเสียใจมากและเข้าใจว่าตนเองคือต้นเหตุ และผู้ตายก็ไม่ยอมปรึกษาปัญหาหรือระบายความเครียดที่เกิดขึ้นกับใคร เมื่อความเครียดที่สั่งสมมาเพิ่มมากขึ้น และไม่สามารถหาทางระบายความเครียดที่เกิดขึ้นได้ จนในที่สุดผู้ตายต้องแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยการกระทำอัตวินิบาตกรรม

ผู้บังคับบัญชา - ผู้ศึกษาได้สัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชาของผู้ตายท่านหนึ่ง ได้ความว่าผู้ตายเป็นคนตั้งใจทำงาน และมีความกระตือรือร้นในการทำงาน แต่เป็นคนที่ชอบเก็บตัว ไม่มีเพื่อนและไม่ยอมสูงส่งกับใคร เมื่อมีปัญหา ก็จะเก็บปัญหาเอาไว้คนเดียว ทำให้เป็นที่อึดอัดกับคนทั่วไปและคนใกล้ชิด เคยเรียกมาสอบถามเพื่อหาสาเหตุก็ได้ความว่ามีปัญหาที่สัมพันธ์กับเรื่องทางบ้าน แต่ผู้ตายก็ไม่ยอมพูดอะไรมาก ส่วนปัญหาทางราชการไม่มี ระยะเวลาตั้งก่อน

ตายผู้ตายได้เขียนใบลาออกรากราชการ แต่ได้เกลี้ยกล่อมให้อยู่ต่อ ก่อนเกิดเหตุได้ 2-3 วัน ผู้ตายได้เจียบบริမ်ผิปกติ และในวันเกิดเหตุไม่ได้พบกับผู้ตายเลย จนกระทั่งทราบว่าผู้ตายได้ฆ่าตัวตายโดยใช้อาวุธปืนของเพื่อนยิงตัวตายที่ศรีษะ

เพื่อนร่วมงาน - จากการสัมภาษณ์ทราบว่า ผู้ตายเป็นคนไม่มีเพื่อน พอเลิกงานชอบเก็บตัวและไม่ชอบที่จะสูงส่งกับใคร หรือสนิทกับเพื่อนคนใดเป็นพิเศษ แม้แต่เพื่อนร่วมรุ่นด้วยกัน ยามว่างของผู้ตายจะชอบอ่านและเขียนหนังสืออยู่บนที่นอน ไม่ชอบไปไหน

บิดาและมารดา - เป็นคนพื้นเพจังหวัดศรีสะเกษ ปัจจุบันบิดาอายุ 72 ปี มารดาอายุ 70 ปี ทั้งคู่ประกอบอาชีพทำนา บิดาและมารดาของผู้ตายเป็นคนค่อนข้างเจียม ผู้ศึกษาทราบว่าผู้ตายสนิทและให้ความเคารพในตัวของบิดามากที่สุด โดยทั้งบิดาและมารดาของผู้ตายได้พูดถึงผู้ตายว่า ผู้ตายเป็นบุตรคนที่ 7 จากจำนวนบุตรทั้งหมด 7 คน เป็นคนที่มีระเบียบ อุปนิสัยเจียมขริ่ม เป็นคนช่างคิด ชอบเก็บตัว ไม่ค่อยชอบพูดกับใคร เวลามีปัญหาแก้บรรดาพี่ ๆ ผู้ตายจะนั่งเจียม ทำให้บิดามารดาเกิดความสงสารและเอาอกเอาใจเป็นพิเศษ จนเป็นเหตุให้บรรดาพี่ ๆ หลายคนของผู้ตายเกิดความอิจฉา และคอยกลั่นแกล้งผู้ตายอยู่เสมอ แต่ผู้ตายก็ไม่เคยฟ้องบิดามารดาเลย เว้นแต่ว่าเห็นเองจึงได้ลงโทษพี่ของผู้ตายเป็นครั้งคราวไป เมื่อผู้ตายเป็นตำรวจรู้สึกภูมิใจในตัวของผู้ตาย ที่สมาชิกภายในครอบครัวมีคนรับราชการ และเป็นที่ยกย่องของบรรดาเพื่อนบ้าน ในระยะแรก ๆ ได้ช่วยเหลือเรื่องการเงินแก่ผู้ตาย แต่พอมาภายหลังผู้ตายสามารถช่วยเหลือตนเองได้ ก็ไม่ได้ส่งเงินไปช่วยเหลือ ผู้เกี่ยวกับสาเหตุของการกระทำ อัตวินิบาตกรรมของผู้ตาย ทราบว่าผู้ตายคิดมาเกี่ยวกับเรื่องของปัญหาครอบครัว และเข้าใจว่าตนเองเป็นสาเหตุให้ที่นาของบิดาและมารดาถูกยึด อีกทั้งผู้ตายไม่สามารถย้ายกลับบ้านได้ตามที่ได้สมัครใจเอาไว้ จึงได้ฆ่าตัวตายในเวลาต่อมา

ที่มาของปัญหา

เหตุ - รู้สึกเสียใจที่ตนเองเป็นต้นเหตุให้ที่นาของบิดาและมารดาถูกยึด อีกทั้งไม่ได้รับการโยกย้ายกลับภูมิลำเนาตามที่ได้ทำเรื่องร้องขอเอาไว้หลายครั้ง และคิดว่าการเป็นตำรวจของผู้ตายไม่สามารถช่วยเหลืออะไรแก่ครอบครัวได้ ทำให้เกิดความเครียดและเกิดความเบื่อหน่าย ท้อแท้ และหดหู่ เกิดอารมณ์น้อยใจอย่างรุนแรง

- เกิดความรู้สึกว่าตัวเองไร้ค่า (low self-esteem) หมดหวังในชีวิต (hopelessness) ไม่มีใครช่วยเหลือได้ (helplessness)

- เกิดภาวะอารมณ์เศร้า(depressed mood) นอนไม่หลับ เบื่ออาหาร อ่อนเพลีย เบื่อหน่ายสิ่งต่าง ๆ รอบตัว มีเรื่องกังวลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ใจหดหู่เศร้าหมอง
- เกิดอารมณ์ชั่ววูบ กระทำอัตวินิบาตกรรมโดยใช้อาวุธปืนพก และใช้เวลาไม่ถึง 1 ชั่วโมง

ผล - จากการตัดสินใจกระทำอัตวินิบาตกรรมดังกล่าว เป็นผลให้ผู้ตายถึงแก่ความตาย และจากผลที่เกิดขึ้นดังกล่าว เป็นผลครอบครัวของผู้ตายคือบิดาและมารดาต้องสูญเสียบุตรชายไปก่อนเวลาอันควร ซึ่งทั้งคู่ก็มีอายุมากแล้ว หากผู้ตายไม่คิดสั้นกระทำอัตวินิบาตกรรม ก็ยังสามารถให้ความช่วยเหลือบิดามารดาได้ตามสมควร และนอกจากนี้กรมตำรวจยังต้องสูญเสียงบประมาณในการสร้างทรัพยากรบุคคลขึ้นมาใหม่เพื่อทดแทนการสูญเสียบุคลากรก่อนเวลาอันควรอีกด้วย

จากกรณีดังกล่าวข้างต้นการที่ผู้ตายรู้สึกตัวตัวเองเป็นคนต้นเหตุให้บิดาและมารดาต้องเป็นหนี้สิน และเป็นผู้ที่มีความวิตกกังวลสูง และต้องลงโทษตัวเอง ซึ่งชเนดแมน (Shneidman) (1976) ได้ให้ความหมายของการกระทำอัตวินิบาตกรรมไว้ว่า เป็นการลงโทษตัวเองและตั้งใจที่จะให้ชีวิตของตนเองสิ้นสุดลง

การที่ผู้ตายไม่ยอมปรึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นกับใคร ชอบเก็บเอาปัญหาเอาไว้แต่เพียงผู้เดียว ทางออกของการแก้ปัญหาจึงมีน้อย เมื่อไม่สามารถหาทางออกที่ถูกต้องให้กับตัวเองได้ จึงเลือกการฆ่าตัวตายเพื่อหนีปัญหา ในกรณีของผู้ตายเป็นการกระทำที่ไม่มีการเตรียมตัวเอาไว้ก่อน เพราะใช้ระยะเวลาไม่ถึงหนึ่งชั่วโมง

และเมื่อพิจารณาถึงสาเหตุของการกระทำอัตวินิบาตกรรมของผู้ตายแล้วพิจารณาได้จากปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

- ได้แก่สถานภาพทางเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ไม่มีความมั่นคงในครอบครัว ไม่มีอาชีพ มีหนี้สิน จากการสัมภาษณ์บิดาและมารดาของผู้ตายพบว่า ในครอบครัวของผู้ตายมีปัญหาในเรื่องรายได้ รายจ่าย เนื่องจากพื้นฐานของครอบครัวเป็นครอบครัวที่ยากจน ประกอบกับผู้ตายมีเงินเดือนน้อย และไม่มีรายได้พิเศษจากทางอื่น เมื่อทางครอบครัวนำเอาที่นาไปจำนองเพื่อนำเอาเงินมาช่วยเหลือผู้ตาย และไม่สามารถนำเอาเงินมาผ่อนชำระคืนแก่เจ้าของเงินจนในที่สุดที่นา ก็ถูกยึด เป็นเหตุให้ผู้ตายรู้สึกว่าเป็นความผิดของตน และมีความคิดที่

อยากจะลงโทษตัวเองมาโดยตลอด เมื่อไม่ได้ปรึกษากับผู้ใด และไม่มีทางระบายปัญหาที่เกิดขึ้น ในที่สุดก็เกิดเป็นความเครียดจนในที่สุดผู้ตายจึงได้กระทำอัตวินิบาตกรรมดังกล่าว

ปัจจัยทางด้านสังคม

- พบว่าบิดามารดามีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และด้วยเหตุที่ผู้ตายเป็นบุตรคนสุดท้อง และด้วยอุปนิสัยส่วนตัวของผู้ตายที่ไม่ค่อยชอบสูงส่งกับผู้ใด เมื่อมีปัญหาที่ทางที่ ๆ ผู้ตายก็ไม่ได้โต้ตอบ เป็นเหตุให้บิดามารดายิ่งรักและรู้สึกสงสารผู้ตาย จึงได้ทุ่มเทความรักให้กับผู้ตายอย่างเต็มที่ ซึ่งลักษณะการอบรมเลี้ยงดูดังกล่าว อาจทำให้ผู้ตายมีความอดทนต่อความตึงเครียดต่ำ และเมื่อทางครอบครัวของผู้ตายประสบกับปัญหาทางด้านรายได้ ซึ่งผู้ตายเข้าใจว่าปัญหาดังกล่าวตนเองเป็นต้นเหตุ จึงเป็นผลให้มีผลกระทบกระเทือนต่อภาวะจิตใจ และอารมณ์ของผู้ตาย นอนไม่หลับ เบื่ออาหาร เบื่อหน่ายสิ่งต่าง ๆ รอบตัว รู้สึกตัวเองไร้ค่า สิ้นหวัง และทำให้ผู้ตายกระทำอัตวินิบาตกรรมดังกล่าว

ปัจจัยทางร่างกาย

- จากการสัมภาษณ์บิดามารดาของผู้ตาย ทราบว่าผู้ตายไม่มีประวัติว่าเคยป่วยรุนแรงจนมีผลต่อระบบสมอง และระบบต่าง ๆ ภายในร่างกาย และในบรรดาญาติพี่น้องของผู้ตาย ก็ไม่ปรากฏว่าเคยมีอาการป่วยทางจิตประสาทมาก่อน

ปัจจัยทางจิตใจ

- การที่ผู้ตายได้รับทราบเรื่องราวที่เกิดขึ้น และเชื่อว่าผลที่เกิดขึ้นนั้นตนเองมีส่วนร่วมในเหตุการณ์ดังกล่าว ซึ่งก่อให้เกิดความเครียด ความวิตกกังวล ความคับข้องใจ และไม่สามารถหาทางระบายได้ ซึ่งมีผลต่อการกระทำอัตวินิบาตกรรมของผู้ตาย ซึ่งจากทฤษฎีสังคมวิทยา(Sociological theories) โดย อีมิล เดอร์คไคม์(Emile Durkheim) ได้อธิบายว่าการกระทำอัตวินิบาตกรรมมีส่วนที่สัมพันธ์กับความผูกพันที่บุคคลมีต่อผู้อื่น บุคคลที่มีแนวโน้มในการฆ่าตัวตายมักจะเป็นผลมาจากการที่ไม่สามารถเข้ากับคนอื่นในสังคมได้ หรืออาจจะผูกพันกับกลุ่มหรือสังคมมากจนเกินไป เมื่อความผูกพันมีอิทธิพลต่อตนเองมาก บุคคลก็จะถูกอิทธิพลของความผูกพันผลักดันให้เกิดอารมณ์อยากทำลายตนเอง

การเยี่ยมบ้าน (Home visit)

- ผู้ศึกษาไปเยี่ยมบ้านของผู้ตายที่จังหวัดศรีสะเกษ พบว่าสภาพที่อยู่อาศัยนั้นเป็นบ้านไม้ชั้นเดียวได้ดูสูง ภายในบ้านมี 2 ห้องนอน นอกนั้นเป็นห้องโถง ซึ่งใช้

เป็นที่นั่งเล่น ดูโทรทัศน์ และสนทนาการภายในครอบครัว และมีหิ้งพระ ซึ่งได้ตั้งหิ้งเล็ก ๆ เอาไว้โดยบนหิ้งมีภาพถ่ายของผู้ตายแต่ไม่มีโกศกระดูก สอบถามบิดามารดาของผู้ตายทราบว่าผู้ตายไม่ได้เผา แต่ฝังเอาไว้ที่วัดใกล้ ๆ บ้าน ส่วนห้องน้ำนั้นได้แยกออกจากตัวบ้าน ในบ้านพอมีเครื่องอำนวยความสะดวกบ้างแต่ไม่มากซึ่ง ได้แก่ โทรทัศน์ พัดลม วิทยุ เป็นต้น การจัดวางเครื่องใช้ภายในบ้านไม่ค่อยจะมีความเป็นระเบียบ แต่สะอาด อากาศถ่ายเทได้ดี ไม่มีริ้วบ้าน บริเวณรอบบ้านมีคอกควายซึ่งมีควายอยู่ในคอก 3 ตัว โดยบิดาและมารดาของผู้ตายบอกว่าควายนี้นี้ไม่ได้ใช้ควายไถนาแล้ว แต่ได้ใช้รถไถนาเดินตามไถแทน เนื่องจากสะดวกและรวดเร็ว หน้าบ้านติดถนนภายในหมู่บ้านรถสามารถเข้าไปได้ แต่ไม่สามารถวิ่งสวนทางกันได้ ทรัพย์สินของผู้ตายบางส่วน เช่น เสื้อผ้า รูปถ่าย ของใช้ส่วนตัว ถูกเก็บเอาไว้เป็นอย่างดี ภายในบ้านของผู้ตายมีผู้พักอาศัยอยู่ด้วยกันทั้งหมด 6 คนคือ บิดามารดา พี่สาวคนโต พี่ชายคนที่สี่กับภรรยา และพี่ชายคนที่หกของผู้ตาย ซึ่งขณะเยี่ยมบ้านจะพบแต่บิดามารดาและพี่ชายคนที่หกของผู้ตาย ส่วนคนที่เหลือไปทำงานกันหมด เกี่ยวกับการทำนานั้น พี่ชายคนที่หกของผู้ตายจะเป็นหัวเรี่ยวหัวแรงในการทำนา ส่วนบิดามารดาของผู้ตายจะคอยช่วยอยู่ที่บ้านไม่ได้ออกไปเหมือนแต่ก่อนเนื่องจากอยู่ในวัยที่ชรา ซึ่งพี่ชายของผู้ตายได้พาผู้ศึกษาไปดูที่นาที่ทำ โดยต้องเดินเท้าเข้าไปอีกประมาณ 1 กิโลเมตร โดยว่าเหลือเพียง 5 ไร่เท่านั้น ซึ่งที่นาที่เป็นปัญหาและได้ถูกยึดไปแล้ว มีเนื้อที่อยู่ 15 ไร่ อยู่ติดกันกับที่นาดังกล่าว และได้ถูกปัก แบ่งอาณาเขตแล้ว ในขณะที่สัมภาษณ์นั้นอารมณ์ของผู้ถูกสัมภาษณ์อยู่ในเกณฑ์ดี และได้ลืมความเศร้าโศกจนหมดสิ้นแล้ว สำหรับกองร้อยดับเพลิง ซึ่งผู้ตายได้พักอาศัยอยู่ก่อนที่จะเสียชีวิตนั้น ผู้ศึกษาได้เดินทางไปดู และพบว่า เป็นห้องนอนรวม มีเตียงสองชั้นอยู่ในห้อง และสามารถนอนรวมกันได้ 6 คน โดยเตียงนอนของผู้ตายอยู่เตียงที่สองชั้นบน แต่เตียงนอนดังกล่าวทั้งชั้นบนและชั้นล่างปรากฏว่าไม่มีผู้ใดนอนแต่อย่างใด สอบถามแล้วทราบว่าไม่มีใครถ่านอน เนื่องจากกลัววิญญาณของผู้ตาย ส่วนข้าวของเครื่องใช้ของผู้ตายนั้นได้ถูกญาติพี่น้องของผู้ตายมาเก็บเอาไปจนหมดแล้ว จึงไม่มีเรื่องราวหรือหลักฐานใด ๆ ที่เกี่ยวกับผู้ตาย

กรณีศึกษารายที่ 2

- ส.ต.ต.วงเทพ(นามสมมติ) อายุขณะกระทำอัตวินิบาตกรรม 30 ปี อดีตข้าราชการตำรวจดับเพลิง สถานีตำรวจดับเพลิงบางรัก ตำแหน่งครั้งสุดท้ายคือเจ้าหน้าที่ดับเพลิง

- ระยะเวลาในการศึกษา

ในกรณีศึกษานี้ ระยะเวลาในการศึกษาเป็นระยะเวลาประมาณ 1 เดือน โดยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลของผู้ตายเบื้องต้นจากสถาบันนิติเวช กรมตำรวจ จากนั้นได้ขอสำเนาสำนวนการชันสูตรพลิกศพของผู้ตายจากห้องที่เกิดเหตุ และขอเพิ่มประวัติของผู้ตายจากแผนกทะเบียนพล กองบังคับการตำรวจดับเพลิง ซึ่งในขั้นตอนแรกนี้ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2540 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2540 เช่นเดียวกับรายอื่น แล้วจึงได้ไปทำการสัมภาษณ์ครอบครัวของผู้ตาย เพื่อเก็บข้อมูล โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2541 ถึงวันที่ 20 มีนาคม 2541 ระยะเวลาในการสัมภาษณ์ จำนวน 3 ครั้ง ครั้งละประมาณ 1-2 ชั่วโมง โดยการสัมภาษณ์นี้จะทำการเยี่ยมบ้านไปในตัว เพื่อจะได้เห็นถึงสภาพความเป็นอยู่และความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เพื่อนำมาเป็นส่วนประกอบในการวิเคราะห์ข้อมูล และเป็นการประเมินผลในแต่ละราย

- วันเวลาที่เกิดเหตุ และวิธีการที่ผู้ตายเลือกใช้ในการกระทำอัตวินิบาตกรรม

วันที่ 5 กันยายน พ.ศ. 2538 เวลาประมาณ 09.30 น.ผู้ตายได้ใช้อาวุธปืนพกประจำกายของเพื่อนที่ยืมมา ยิงที่ศีรษะของตนเองจนถึงแก่ความตาย ภายในห้องนอนในบ้านพักข้าราชการตำรวจดับเพลิงบางรัก

- ลักษณะและอาการของผู้ตายก่อนการกระทำอัตวินิบาตกรรม

ผู้ตายเป็นผู้ที่มีลักษณะและสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์และแข็งแรง ไม่ดื่มสุราหรือสูบบุหรี่ แต่เป็นคนที่ยึดมั่น และตั้งใจทำงาน นอกจากนี้ยังหารายได้เสริมด้วยการเป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้าของบริษัทแอมเวย์ อีกด้วย สำหรับอาการของผู้ตายก่อนที่จะกระทำอัตวินิบาตกรรมนั้น จากการสัมภาษณ์เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชาตลอดจนบิดามารดาของผู้ตายนั้น ทราบว่าก่อนที่ผู้ตายจะกระทำอัตวินิบาตกรรมนั้น ผู้ตายมีอาการเจ็บขมับ ชอบเก็บตัวอยู่ตามลำพัง ไม่ค่อยเข้าพบหรือปรึกษากับผู้บังคับบัญชาหรือผู้ใดเมื่อมีปัญหา หากแต่จะเขียนระบายความในใจ หรือปัญหาที่มีอยู่เอาไว้ในสมุด ส่วนใหญ่จะเป็นเรื่อง ความรัก การทำธุรกิจของผู้ตาย ผู้ใกล้ชิดกับผู้ตายเช่น บิดามารดา และสุดท้ายก็คือเรื่องเกี่ยวกับโลกใหม่และพระเจ้าองค์ใหม่ ระยะเวลาหลังผู้ตายมักนั่งคิดอะไรอยู่ที่ระเบียงห้องตอนดึกอยู่บ่อย ๆ

ซึ่งเมื่อเพื่อน ๆ สอบถามก็มักจะบอกว่านอนไม่หลับ ก่อนเกิดเหตุเพียง 1 วัน บรรดาเจ้าหน้าที่ตำรวจคนอื่น ๆ ได้ถูกเกณฑ์ไปช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัยที่จังหวัดอุดรดิษฐ์ คงเหลือแต่ผู้ตายกับเพื่อนอีก 2-3 คน ในวันเกิดเหตุ คือวันที่ 5 กันยายน 2538 เวลาประมาณ 09.30 น. ผู้ตายเก็บตัวอยู่แต่ในห้องแต่เพียงผู้เดียว โดยไม่ได้ทานอาหารร่วมกับเพื่อน ๆ ซึ่งเพื่อน ๆ แต่ละคนของผู้ตายก็ไม่ได้สนใจอะไร เนื่องจากทราบถึงนิสัยของผู้ตายเป็นอย่างดี จนกระทั่งได้ยินเสียงปืนดังขึ้นที่ห้องผู้ตาย 1 นัด เมื่อเพื่อน ๆ ของผู้ตายได้เข้าไปดูพบว่าผู้ตายถูกยิงที่บริเวณศรีษะ และได้เสียชีวิตแล้ว โดยที่สภาพศพนอนอยู่บนเตียงนอนโดยมีขาข้างขวากำอาวุธปืนอยู่ และมีปลอกกระสุนปืน 1 ปลอกอยู่ถูกไม้ ที่หน้าอกของผู้ตายมีสมุดอยู่ 1 เล่มวาง อยู่ ภายในสมุดเป็นการเขียนรำพันในเรื่องต่าง ๆ รวมทั้งได้เขียนถึงพระเจ้าองค์ใหม่ และการสร้างโลกใหม่

- ประวัติส่วนตัวและครอบครัว

ผู้ตายเป็นบุตรคนสุดท้อง มีพี่น้องจำนวน 5 คน มีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา เรียนจบการศึกษาชั้นปีที่ 6 ที่โรงเรียนในหมู่บ้าน จากนั้นได้เข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนประจำจังหวัด จนจบมัธยมศึกษาปีที่ 6 เคยสอบเข้าโรงเรียนพลตำรวจที่อำเภอจอหอ จังหวัดนครราชสีมามาแล้ว 1 ครั้ง แต่สอบไม่ได้ จึงได้อยู่ที่บ้านและได้ช่วยเหลืองานทางบ้าน โดยบิดาและมารดาของผู้ตายประกอบอาชีพทำนา ระหว่างที่ช่วยเหลืองานทางบ้าน ผู้ตายก็ได้สมัครเรียนในระดับอุดมศึกษาในคณะนิติศาสตร์ ที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา 1 ปีต่อมา ผู้ตายได้เดินทางมาสมัครสอบเข้าเรียนเป็นตำรวจที่โรงเรียนตำรวจนครบาล จากคำแนะนำของเพื่อน ๆ แล้วย้ายที่ได้เข้าไปเรียนแล้ว และสามารถสอบเข้าเรียนได้ และอยู่อบรมจนครบ 1 ปี จากนั้นได้ถูกส่งให้มาอยู่ที่สถานีตำรวจดับเพลิงบางรัก ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ดับเพลิง อัตราเงินเดือน 4,020 บาท และได้พักอยู่ที่พักของข้าราชการตำรวจ โดยได้พักอยู่ร่วมกับเพื่อนอีก 3 คน และภายในห้องได้หาไม้อัดมากันแบ่งห้องเป็นอาณาเขตส่วนตัว โดยอยู่ตามลำพังแต่เพียงผู้เดียว ไม่มีเพื่อนมาอยู่ด้วย หรือมีครอบครัวแต่อย่างใด

ในปี พ.ศ.2537 ผู้ตายได้รับการเลื่อนยศให้เป็น ส.ต.ต.และดำรงตำแหน่งเป็น ผบ.หมู่งานดับเพลิง ระหว่างนี้ผู้ตายได้หารายได้เสริม โดยการสมัครเข้าเป็นตัวแทนจำหน่ายสินค้าของบริษัทแอมเวย์ และต้องมีการอบรมทุก ๆ วันเสาร์ช่วงบ่าย ซึ่งผู้ตายได้ให้ความสำคัญกับการอบรมดังกล่าว โดยทุกครั้งหากการอบรมตรงกับเวรยาม ก็จะขอแลกเวรกับ

เพื่อน ๆ หลังจากอบรมได้ประมาณ 1 เดือน ทางผู้ตายก็ได้มาขอยืมเงินจากทางบ้าน และได้ นำเอาเงินที่ได้มาไปซื้อสินค้าของทางบริษัท ฯ และได้นำมาจำหน่ายกับคนทั่วไป ที่สนใจ ซึ่ง ลูกค้าหลัก ๆ ก็ได้แก่บรรดาเพื่อน ๆ ของผู้ตาย โดยสินค้าดังกล่าวจะเป็นของใช้ในชีวิตประจำวัน ได้แก่ สบู่ ยาสีฟัน ยาสระผม ผงซักฟอก ฯลฯ ซึ่งผู้ตายคาดหวังว่า การประกอบธุรกิจ ดังกล่าวจะสามารถทำให้ชีวิตและความเป็นอยู่ของผู้ตายดีขึ้น ประกอบกับเมื่อทำยอดขายได้ มาก ๆ ทางบริษัท ฯ จะได้พาผู้ตายไปดูงานยังต่างประเทศ ซึ่งเป็นจุดหมายที่สำคัญของผู้ตาย ซึ่งลูกค้าของผู้ตายก็ได้แก่บรรดาเพื่อนร่วมงานของผู้ตาย โดยการขายสินค้านั้น ทางเพื่อนของ ผู้ตายจะซื้อสินค้าจากผู้ตายเป็นเงินเชื่อ แล้วจะจ่ายให้กับผู้ตายเมื่อสิ้นเดือนหรือในวันเงินเดือน ออก ซึ่งผู้ตายก็เก็บเงินค่าสินค้าได้บ้าง ไม่ได้บ้าง บางคนก็ไม่อยากให้เงิน บางคนเมื่อย้ายไป แล้วก็ไม่ส่งเงินมาให้กับผู้ตาย เป็นเหตุให้ผู้ตายขายสินค้าไม่ได้ตามยอดและขาดทุน แต่ผู้ตาย ก็ยังคงต่ออายุสมาชิกไปเรื่อย ๆ และจะเข้าอบรมในทุก ๆ ครั้ง ในระยะหลัง ๆ ผู้ตายเริ่มมี ปัญหาในเรื่องรายได้ ไม่พอกับรายจ่าย เนื่องจากการลงทุนที่ไม่สามารถเก็บเงินได้ จนในที่สุด ผู้ตายต้องเลิกจากการเป็นสมาชิกของบริษัทแอมเวย์ เนื่องจากไม่มีเงินมาหมุน และเป็นเหตุให้ ผู้ตายรู้สึกเสียใจมาก และเก็บตัวเงียบอยู่ตามลำพัง และไม่พูดคุยกับใคร ๆ อีกเลย หากมีใคร ถามด้วยความเป็นห่วงก็จะยิ้มให้ แต่ไม่พูด หากเป็นผู้ที่เป็นลูกหนี้ของผู้ตายผ่านมา ผู้ตายก็จะ มองดูด้วยสายตาที่ชิงชัง แต่ก็ไม่ได้ทำอะไร

ก่อนเกิดเหตุได้ 1 วัน ผู้ตายได้ไปขอยืมอาวุธปืนมาจากเพื่อนของผู้ตาย ซึ่งผู้ ตายได้บอกว่าจะยืมมาดูแล้วซื้อบ้าง เนื่องจากขณะนี้ยังไม่มีปืน โดยเพื่อนของผู้ตายที่เป็นเจ้า ของอาวุธปืนก็ได้ให้ยืมอาวุธปืนดังกล่าว และในวันเวลาเกิดเหตุ ผู้ตายก็ได้ใช้อาวุธปืน กระบอكدังกล่าวยิงตัวเองจนถึงแก่ความตาย

- ผู้ที่ใกล้ชิดผู้ตายมากที่สุดคือ ส.ต.ต.กิตติ(นามสมมติ) ซึ่งเป็นเพื่อนร่วมรุ่น กับผู้ตาย และเป็นเจ้าของปืนกระบอกที่ผู้ตายใช้ยิงตัวเองจนถึงแก่ความตาย

- ผู้ให้ประวัติ คือ ส.ต.ต.กิตติ บิดามารดาของผู้ตาย และจากเพิ่มประวัติของ ทะเบียนพล กองบังคับการตำรวจดับเพลิง

การวิเคราะห์

จากกรณีศึกษานี้ วิเคราะห์ลักษณะของผู้ตายและผู้เกี่ยวข้องได้ดังนี้

ผู้ตาย - จากคำบอกเล่าของ ส.ต.ต.กิตติ เพื่อนของผู้ตายรวมทั้งบิดาและมารดาของผู้ตาย สรุปได้ว่า ผู้ตายเป็นคนค่อนข้างเจี๊ยบขริ่ม ชอบเก็บตัวอยู่ตามลำพังแต่เพียงผู้เดียว ตั้งแต่สมัยยังเด็ก แม้กระทั่งเข้าโรงเรียนเป็นตำรวจ หรือสำเร็จการศึกษาออกมา แต่เป็นคนเรียบร้อย ตั้งใจทำงาน อุปนิสัยที่สำคัญก็คือจะจำในทุก ๆ สิ่งที่มีผู้กระทำต่อตนเอง เป็นคนที่รักบิดามารดาและพี่ ๆ และเนื่องจากเป็นบุตรคนสุดท้อง จึงถูกลี้นงุมอย่างตามใจจากบิดามารดา อีกทั้งพี่ ๆ ก็เอ็นดู จึงเป็นคนที่ค่อนข้างเอาแต่ใจตัวเอง และชอบตั้งความหวังให้กับชีวิตเอาไว้สูง เมื่อมาทำงานได้มาหารายได้พิเศษ โดยเป็นพนักงานขายสินค้าให้กับบริษัทแอมเวย์ โดยหวังเอาไว้ว่า จะมีเงินมาก มีชื่อเสียง และได้เดินทางไปต่างประเทศ แต่การค้าขายประสบกับความล้มเหลว ไม่ได้เป็นอย่างในสิ่งที่หวังเอาไว้เนื่องจากไม่สามารถเก็บเงินกับเพื่อน ๆ ที่มาซื้อสินค้าได้ ประกอบกับการลงทุนดังกล่าว ต้องยืมเงินมาจากทางบ้านทำให้เป็นหนี้สิน ทำให้รู้สึกเกลียดเพื่อน ๆ ทุกคน แต่ก็ไม่ได้แสดงอาการอะไร และได้พยายามแยกตัวเองออกจากสังคม และมักจะระบายความรู้สึกต่าง ๆ ลงในสมุด แต่สุดท้ายก็เกิดความเครียดจนไม่สามารถหาทางระบายได้ จนต้องกระทำอัตวินิบาตกรรมเพื่อหนีปัญหาในที่สุด

ส.ต.ต.กิตติ - เป็นเพื่อนรุ่นเดียวกันและทำงานที่เดียวกับผู้ตาย จากการสัมภาษณ์ ส.ต.ต.กิตติ ทราบว่า โดยปกติผู้ตายมักเป็นคนเจี๊ยบ ๆ ไม่ค่อยพูดกับใครมากนักแม้กระทั่งกับ ส.ต.ต.กิตติ เอง แต่ ผู้ตายเป็นคนที่มีความตั้งใจในการทำงาน และหากทำสิ่งใดแล้ว ก็คาดหวังเอาไว้สูง ผู้ตายกำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยผู้ตายแสดงความรำพึงเอาไว้ว่า หากจบการศึกษาก็จะสอบเข้าเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร จากนั้นก็จะมีครอบครัวเล็ก ๆ และทำธุรกิจควบคู่กันไป ซึ่งผู้ตายก็ได้ไปสมัครเป็นพนักงานขายของบริษัทแอมเวย์ และได้เอาสินค้าของทางบริษัท มาขายให้กับเพื่อน ๆ โดยก่อนที่จะนำมาขายนั้นทราบว่าผู้ตายต้องลงทุนส่วนตัวซื้อสินค้าดังกล่าวมาก่อน จากนั้นจึงจะนำเอาสินค้าดังกล่าวมาขายได้ และเมื่อสามารถทำยอดขายได้ดี ก็จะได้รับเงินเดือนตำแหน่ง และได้เดินทางไปต่างประเทศ ซึ่งผู้ตายสามารถขายสินค้าดังกล่าวได้ แต่ไม่สามารถเก็บเงินได้เนื่องจากเพื่อน ๆ ของผู้ตายได้มาซื้อสินค้ากับผู้ตายเป็นเงินเชื่อ และไม่ได้จ่ายเงินให้กับผู้ตาย ทำให้ผู้ตายมีปัญหาด้านการเงิน ไม่มีเงินหมุนเวียนในการลงทุน ประกอบกับไม่มีเงินลงทะเบียนเรียนต่อ ทำให้ผู้ตายเกิดความเครียด และชอบเก็บตัวอยู่คนเดียว โดยก่อนวันเกิดเหตุ 1 วัน ผู้ตายได้มายืมปืนพกของตน โดยบอกว่าจะมาดูแบบเพื่อจะซื้อมาใช้บ้าง เนื่องจากขณะนี้ยังไม่มีปืนพกเป็นของตนเอง โดย ส.ต.ต.กิตติ ก็ได้ให้ผู้ตายยืมอาวุธปืนกระบอก

ดังกล่าว และผู้ตายก็ได้ใช้อาวุธปืนกระบอกดังกล่าวยิงตัวเองจนถึงแก่ความตาย ตามวันเวลา และสถานที่เกิดเหตุดังกล่าวข้างต้น

ผู้บังคับบัญชา - ผู้ศึกษาได้สัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชาของผู้ตายท่านหนึ่ง ได้ความว่าผู้ตาย เป็นคนที่ตั้งใจทำงาน และมีความกระตือรือร้นในการทำงาน แต่เป็นคนที่ชอบเก็บปัญหาเอาไว้คนเดียว คือหากมีปัญหาจะไม่ยอมบอกใคร ทำให้เป็นที่อึดอัดกับคนทั่วไปและคนใกล้ชิด เคยสอบถามผู้ตายแต่ก็ไม่ยอมบอกอะไร ทราบมาว่าผู้ตายหารายได้พิเศษจากการขายสินค้าให้กับบริษัทแอมเวย์ ซึ่งก็เคยอุดหนุนผู้ตายบ้าง และได้ชำระค่าสินค้าเป็นเงินสด ในระยะหลัง ๆ ผู้ตายมักเก็บตัวเงียบไม่สูงส่งกับใคร ก่อนเกิดเหตุ 1 วัน ทางสถานีได้ถูกระดมให้ไปช่วยเหลือชาวบ้านที่ถูกอุทกภัยในเขตจังหวัดอุดรดิตถ์ แต่ผู้ตายไม่ยอมไป ซึ่งตนเองก็ได้เดินทางไปกับคณะของข้าราชการตำรวจดังกล่าว และมาทราบเรื่องราวที่เกิดขึ้นทางโทรศัพท์ว่าผู้ตายเสียชีวิตแล้วจากการกระทำอัตวินิบาตกรรมดังกล่าว

บิดาและมารดา - มีภูมิลำเนาอยู่ในอำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ปัจจุบันบิดาอายุ 67 ปี มารดาอายุ 65 ปี ทั้งคู่ประกอบทำนา ทั้งคู่มีบุตรด้วยกัน 5 คน ผู้ตายเป็นบุตรคนที่ 5 ซึ่งปัจจุบันบรรดาลูก ๆ ก็ต่างมีงานทำ และบางคนก็แต่งงานมีครอบครัวไปหมดแล้ว สำหรับผู้ตายนั้นตอนเด็ก ๆ เป็นคนที่ร่าเริง แต่พอโตขึ้นกลับกลายเป็นคนที่มีอุปนิสัยที่เงียบขรึม และเป็นคนที่เก็บตัว ไม่ค่อยมีเพื่อน แต่เป็นคนที่ชอบเพื่อนฝูง และมักตั้งความหวังเอาไว้มาก โดยตอนเด็ก ๆ ฝันว่าจะเป็นทหาร แต่พอโตขึ้นมาก็มาเป็นตำรวจ และประจำอยู่ที่กรุงเทพฯ 1 ไม่เคยไปเยี่ยมผู้ตายที่กรุงเทพฯ 1 แต่ผู้ตายมักจะมาเยี่ยมบิดามารดาอยู่บ่อย ๆ และเมื่อผู้ตายเลื่อนยศเป็น ส.ต.ต. ผู้ตายได้แต่งเครื่องแบบมาอวด และพูดว่าอีกหน่อยก็เป็นนายร้อย เก็บเงินสักพัก จะซื้อรถกระบะให้พ่อแม่ หลังจากนั้นไม่นานนัก ผู้ตายได้เขียนจดหมายมายืมเงินกับพี่สาว โดยบอกว่าจะเอาไปลงทุน ซึ่งทางพี่สาวได้ให้ยืมเงินไป 5,000 บาท และหลังจากนั้นก็ไม่ได้ทราบความเป็นไปของผู้ตายอีกเลย และเมื่อผู้ตายกลับมาเยี่ยมบ้านก็ไม่ได้พูดอะไร จนกระทั่งมาทราบว่าผู้ตายได้ใช้อาวุธปืนพกยิงตัวเองจนถึงแก่ความตาย

ที่มาของปัญหา

เหตุ - ตั้งความหวังให้กับตัวเองเอาไว้มาก แต่เมื่อประสบกับปัญหาและเกิดความผิดหวัง ทำให้ไม่สามารถปรับตัวเพื่อต่อสู้กับปัญหาได้ ทำให้เกิดความวิตกและเกิดความเครียด ความเบื่อหน่ายในชีวิต รู้สึกท้อแท้ และหดหู่

- หมดหวังในชีวิต(hopelessness) และเชื่อว่าไม่มีใครช่วยเหลือได้ (helplessness)

- เกิดภาวะอารมณ์เศร้า(depressed mood) นอนไม่หลับ เบื่ออาหาร อ่อนเพลีย เบื่อหน่ายสิ่งต่าง ๆ รอบตัว มีเรื่องกังวลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ใจหดหูเศร้าหมอง

- มีการวางแผนในการกระทำอัตวินิบาตกรรมโดยใช้อาวุธปืนประจำกาย โดยใช้เวลาเตรียมการณัประมาณ 1-2 วัน

ผล - จากการตัดสินใจกระทำอัตวินิบาตกรรมดังกล่าว เป็นผลให้ผู้ตายถึงแก่ความตายในทันที

จากกรณีดังกล่าวข้างต้น ก่อนการฆ่าตัวตาย ผู้ตายมีความวิตกกังวลสูงในเรื่องฐานะทางสังคมของตน โดยคาดหวังเอาไว้ว่าจะต้องเป็นอย่างนั้นอย่างนี้ แต่เมื่อประสบกับความผิดหวังทำให้ผู้ตายคิดมาก และเกิดความเครียด อีกทั้งปัญหาหนี้สิน ซึ่งผู้ศึกษาเชื่อว่าผู้ตายคงไม่ได้ยืมเงินจากพี่สาวของผู้ตายมาแค่เพียงคนเดียว แต่อาจจะมียากกว่านั้น ทำให้ผู้ตายไม่สามารถหาเงินมาใช้คืนได้ อาการที่แสดงออกจากการสอบถามเพื่อน ๆ ผู้ตาย ซึ่งได้แก่ การนอนไม่หลับ จิตใจเศร้าสร้อยหดหู ไม่พูดคุย ขาดความสนใจในกิจกรรมที่เคยทำ รู้สึกว่าตัวเองเป็นคนไร้ค่าไม่มีใครช่วยเหลือได้(helplessness) และหมดหวังในชีวิต(hopelessness) และกระทำอัตวินิบาตกรรมในที่สุด

และเมื่อพิจารณาถึงสาเหตุของการกระทำอัตวินิบาตกรรมของผู้ตายแล้ว พิจารณาได้จากปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

- ได้แก่สถานภาพทางเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ไม่มีความมั่นคงในครอบครัว ไม่มีอาชีพ มีหนี้สิน จากการสัมภาษณ์เพื่อน ๆ ตลอดจนเจ้านายบ้านของผู้ตาย ทราบว่าผู้ตายอยู่ในฐานะที่ยากจน ต้องดิ้นรนอยู่ตลอดเวลา เมื่อทำงานแล้วยังต้องขวนขวายหารายได้พิเศษเพื่อมาสร้างชีวิตและความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น

ปัจจัยทางด้านสังคม

- จากการสัมภาษณ์บุคคลในครอบครัวของผู้ตาย พบว่าบิดามารดามีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และด้วยเหตุที่ผู้ตายเป็นบุตรคนสุดท้อง อีกทั้งครอบครัวอยู่ในฐานะยากจน การเลี้ยงดูจึงเป็นไปอย่างตามมีตามเกิด ผู้ตายจึงเติบโตมาท่ามกลางชีวิตที่อดคัต เมื่อทำงาน

แล้วจึงตั้งความหวังเอาไว้สูง และต้องการที่จะหนีจากสังคมที่เป็นอยู่ การที่ผู้ตายประสบกับความผิดหวัง ทำให้ตัวเองคิดมาก และเข้าใจว่าความฝันที่วาดเอาไว้ต้องพังทลายลง ทำให้คิดมาก และเชื่อว่าคงไม่สามารถทนอยู่ในสังคมนี้ได้ เป็นเหตุให้มีผลกระทบกระเทือนต่อภาวะจิตใจและอารมณ์ของผู้ตาย นอนไม่หลับ เบื่ออาหาร เบื่อหน่ายสิ่งต่าง ๆ รอบตัว รู้สึกตัวเองไร้ค่าสิ้นหวัง และทำให้ผู้ตายกระทำอัตวินิบาตกรรมดังกล่าว จากการเปรียบเทียบผู้ป่วยที่เคยมีพฤติกรรมฆ่าตัวตายมาก่อนกับผู้ป่วยที่ไม่เคยมีพฤติกรรม พบว่ากลุ่มแรกอัตราการป่วยเป็นโรคซึมเศร้าและความผิดปกติทางจิตในบิดามารดาสูงกว่ากลุ่มหลังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ฉะนั้นในกรณีของผู้ตายดังกล่าว ก่อนที่จะมีการฆ่าตัวตายนั้น ผู้ตายอยู่ในภาวะซึมเศร้าซึ่งมีแนวโน้มต่อการฆ่าตัวตายสูง

ปัจจัยทางร่างกาย

- จากการสัมภาษณ์บิดามารดาของผู้ตาย ทราบว่าผู้ตายไม่มีประวัติว่าเคยป่วยรุนแรงจนมีผลต่อระบบสมอง และระบบต่าง ๆ ภายในร่างกาย และในบรรดาญาติพี่น้องของผู้ตาย ก็ไม่ปรากฏว่าเคยมีอาการป่วยทางจิตประสาทมาก่อน

ปัจจัยทางจิตใจ

- การที่ผู้ตายได้รับผลจากการกระทำนั้น ๆ ทำให้เกิดความเครียด ความวิตกกังวล ความคับข้องใจ เกิดความผิดปกติทางอารมณ์ ซึ่งมีผลต่อการกระทำ อัตวินิบาตกรรมของผู้ตาย และจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่ศึกษาถึงการกระทำอัตวินิบาตกรรมของบุคคล พบว่าเกิดจากสาเหตุต่าง ๆ หลายสาเหตุ ได้แก่ วิธีการปรับตัวเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ผู้ตายมักใช้วิธีการปรับตัวโดยการเก็บเอาปัญหาไปคิดคนเดียว มากกว่าที่จะหาคนปรึกษา ด้วยเหตุนี้ทำให้ผู้ตายไม่สามารถแก้ปัญหาหรือหาทางออกของปัญหาได้ แม้ว่าจะหาทางระบายด้วยการเขียนลงในสมุด แต่ก็ไม่สามารถระบายได้หมด และเมื่อเกิดการสะสมมากขึ้นทุกวัน ในที่สุดอารมณ์ต่าง ๆ ที่ไม่ดีก็จะกลับมาทำร้ายตนเอง โดยการตัดสินใจฆ่าตัวตายในที่สุด

การเยี่ยมบ้าน (Home visit)

- ผู้ศึกษาไปเยี่ยมบ้านของผู้ตายที่อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา พบว่าสภาพที่อยู่อาศัยนั้นเป็นบ้านไม้ชั้นเดียว ใต้ถุนสูง ช้างบนเป็นห้องโถงโล่ง โดยใช้เป็นที่นั่งเล่น ดูโทรทัศน์ และใช้เป็นที่นอน ภายในครอบครัวปัจจุบันมีสมาชิกครอบครัวอยู่ด้วยกัน

ทั้งหมด 4 คนคือบิดามารดา พี่สาวของผู้ตายซึ่งเป็นหม้ายสามีตายด้วยอุบัติเหตุ และหลานชายของผู้ตาย ซึ่งเป็นบุตรของพี่ชายคนโตโดยได้แยกครอบครัวไปแล้ว แต่ได้นำมาฝากบิดามารดาของผู้ตายเลี้ยงดู บนหิ้งพระประจำบ้านมีภาพถ่ายและโกศกระดูกของผู้ตาย ส่วนห้องน้ำนั้นได้แยกออกจากตัวบ้าน ต้น การจัดวางเครื่องใช้ภายในบ้านมีความเป็นระเบียบพอสมควรเนื่องจากไม่ค่อยมีข้าวของเครื่องใช้มากนัก บ้านสะอาด อากาศถ่ายเทได้ดี ไม่มีรั้วบ้าน บิดามารดาและพี่สาวของผู้ตายประกอบอาชีพรับจ้างทำนา โดยเมื่อถึงฤดูทำนาเจ้าของที่นั้นจะมาจ้างให้ไปทำนา รายได้ก็อาจจะเป็นเงินหรือไม่ก็เป็นข้าวสาร หน้าบ้านติดถนนลูกรังภายในหมู่บ้าน รถสามารถวิ่งผ่านไปมาได้ เสื้อผ้าของผู้ตายบางชิ้นบิดาของผู้ตายได้นำมาใส่อยู่กับบ้าน พี่น้องคนอื่น ๆ นาน ๆ จะกลับมาเยี่ยมบ้านสักครั้ง แยกครอบครัวไปอาศัยอยู่ที่กรุงเทพฯ ากับภรรยา นาน ๆ จะกลับมาเยี่ยมลูกและบิดามารดาสักครั้ง ขณะทำการสัมภาษณ์มารดาของผู้ตายจะเป็นผู้ตอบคำถามส่วนใหญ่ โดยบิดาของผู้ตายจะอยู่เฉย ๆ แล้วตอบคำถามบ้างตามสมควร สภาพอารมณ์และสภาพจิตใจของบิดาและมารดาของผู้ตายในขณะที่สัมภาษณ์นั้นอยู่ในเกณฑ์ดี และได้ลืมความเศร้าโศกจนหมดสิ้นแล้ว สำหรับบ้านพักข้าราชการตำรวจที่ผู้ตายเคยพักอาศัยอยู่นั้น ผู้ศึกษาได้เดินทางไปดู และพบว่ายังไม่ได้เปลี่ยนผู้ครอบครองใหม่ สภาพโดยทั่วไปเป็นห้องพักภายในตัวอาคาร แต่ข้างในจะแบ่งกันเป็นล๊อค ๆ โดยมีการกั้นไม้อัด เพื่อแสดงความเป็นเจ้า ในที่ส่วนตัวของผู้ตายปัจจุบันยังคงรกร้าง มีทรัพย์สินบางอย่างยังคงอยู่ เช่นขันน้ำ เสื้อยืด และกระจกส่งหน้าของผู้ตาย คราบเลือดได้ถูกเช็ดไปเรียบร้อยแล้ว ภายในที่พักดังกล่าวก่อนที่ผู้ตายจะตายนั้นมีอยู่ด้วยกัน 4 คน ปัจจุบันเหลือเพียงเพื่อนร่วมงานของผู้ตายเพียงคนเดียว ส่วนคนอื่น ๆ ย้ายหนีไปหมด สอบถามแล้วทราบว่ากลัววิญญาณของผู้ตายจะมาหลอก ส่วนคนที่อยู่สอบถามแล้วตอบว่าไม่กลัว และตั้งแต่นั้นมาก็ไม่เคยโดนวิญญาณของผู้ตายมาหลอกแต่อย่างใด

กรณีศึกษารายที่ 3

- ร.ต.ท. รักษาติ(นามสมมติ) อายุขณะกระทำอัตวินิบาตกรรม 32 ปี ตำแหน่งครั้งสุดท้ายคือเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน

- ระยะเวลาในการศึกษา

ในกรณีศึกษานี้ ใช้เวลาในการศึกษาเป็นระยะเวลาประมาณ 1 เดือน โดยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลของผู้ตายเบื้องต้นจากสถาบันนิติเวช กรมตำรวจ จากนั้นได้ขอ

สำเนาสำนวนการชันสูตรพลิกศพของผู้ตายจากท้องที่เกิดเหตุ และขอเพิ่มประวัติของผู้ตาย จากแผนกทะเบียนพล กองบัญชาการตำรวจนครบาล ซึ่งในชั้นตอนแรกนี้ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2540 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2540 เช่นเดียวกับรายอื่น แล้วจึงได้ไปทำการสัมภาษณ์ครอบครัวของผู้ตาย เพื่อเก็บข้อมูล โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2541 ถึงวันที่ 1 พฤษภาคม 2541 ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ จำนวน 4 ครั้ง ครั้งละประมาณ 1-2 ชั่วโมง โดย การสัมภาษณ์นี้จะทำการเยี่ยมบ้านไปในตัว เพื่อจะได้เห็นถึงสภาพความเป็นอยู่และความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เพื่อนำมาเป็นส่วนประกอบในการวิเคราะห์ข้อมูล และเป็นการประเมินผลในแต่ละราย

- **วันเวลาที่เกิดเหตุ และวิธีการที่ผู้ตายเลือกใช้ในการกระทำอัตวินิบาตกรรม**

วันที่ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2539 เวลาประมาณ 19.00 น.ผู้ตายได้ใช้อาวุธปืนพกประจำกาย ยิงที่ศีรษะของตัวเองจนถึงแก่ความตาย ภายในบ้านพักข้าราชการตำรวจ

- **ลักษณะและอาการของผู้ตายก่อนการกระทำอัตวินิบาตกรรม**

มีความเครียด วิตกกังวล หงุดหงิด และตกใจง่าย เบื่อหน่ายในการทำงานบางคืนนอนไม่หลับ ทานอาหารได้น้อย

- **ประวัติส่วนตัวและครอบครัว**

ผู้ตายเป็นบุตรคนโต มีพี่น้องจำนวน 4 คน เป็นคนเรียบร้อย ร่าเริง เป็นคนกรุงเทพมหานครโดยกำเนิด จบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 (ม.ศ.5 รุ่นสุดท้าย) ที่โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี จากนั้นได้เข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาที่วิทยาลัยกรุงเทพ (ปัจจุบันคือมหาวิทยาลัยกรุงเทพ) คณะบัญชี ฯ เมื่อจบแล้วได้ไปทำงานที่บริษัทเอกชนแห่งหนึ่งได้ประมาณ 6 เดือนก็ลาออกเมื่อทราบว่ากรมตำรวจได้เปิดรับสมัครบุคคลภายนอกเข้าเป็นข้าราชการตำรวจในระดับสัญญาบัตร จึงได้ไปสมัครสอบและสามารถสอบได้ และใช้เวลาในการอบรม 3 เดือนที่โรงเรียนนายร้อย จึงสำเร็จหลักสูตร และได้มาประจำอยู่ที่แผนกการงานกองบังคับการตำรวจนครบาลธนบุรี ตำแหน่งรองสารวัตร

ประมาณ 2 ปีต่อมาผู้ตายได้รับการประดับยศให้เป็น ร้อยตำรวจโท แต่ยังคงดำรงตำแหน่งเดิม และหลังจากนั้นผู้ตายได้ร่วมหุ้นกับเพื่อน หารถแท็กซี่มาให้คนเช่าขับ

และเก็บค่าเช่าเป็นรายวัน และหลังจากนั้นธุรกิจก็เจริญรุ่งเรือง ผู้ตายและเพื่อนจึงได้ร่วมกันลงทุนหาซื้อรถแท็กซี่มาเพิ่มอีก จนในที่สุดผู้ตายและเพื่อนมีรถแท็กซี่ทั้งหมด 10 คัน

ประมาณ 1 ปี ต่อมา ผู้ตายและเพื่อนเริ่มประสบกับปัญหาขาดทุน ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้เช่าจ่ายเงินไม่ตรงตามเวลา อีกทั้งปัญหาการคอร์ปชั่นของพนักงานบัญชี ซึ่งก็ได้มีเรื่องราวแจ้งความกันที่สถานีตำรวจ และหลังจากนั้นไม่นานนักผู้ตายกับเพื่อนก็ได้ขัดผลประโยชน์กัน สุดท้ายก็ได้แยกกัน โดยผู้ตายได้รับรถมา 3 คัน ที่เหลืออีก 7 คันเป็นของเพื่อนของผู้ตาย ทั้งนี้เนื่องจากเพื่อนของผู้ตายลงทุนมากกว่านั่นเอง และหลังจากนั้นผู้ตายก็ได้เอารถไปฝากสิ่งกับอู่ของคนรู้จัก แต่วิ่งอยู่ได้ไม่นานก็ประสบกับปัญหาการขาดทุน จนในที่สุดต้องขายรถแท็กซี่ที่มีอยู่ และได้พักงานด้านธุรกิจของตนเอาไว้

3 เดือนต่อมา ผู้ตายเริ่มทางช่องทางในการทำธุรกิจใหม่ โดยไปกู้เงินมาจากที่อื่น แล้วนำมาปล่อยกู้เพื่อกินดอกเบี้ย แต่ก็ไม่ได้เป็นไปตามที่คาดหวังเอาไว้ เนื่องจากไม่สามารถเก็บเงินได้ ทำให้ดอกเบี้ยเงินกู้ที่ผู้ตายกู้มามีสูงขึ้น อีกทั้งหลักทรัพย์ที่ผู้ตายมีอยู่คือทาวน์เฮาส์ ก็ถูกยึดไป จนเป็นเหตุให้ผู้ตายเกิดความเครียด หงุดหงิด และสุดท้ายกลายเป็นคนคิดมากและเจ็บขมซึ่งในช่วงนี้มักมีเจ้าของเงินหลายรายมาหาผู้ตายในที่ทำงานเพื่อทวงเงิน ซึ่งมีหลายครั้งที่เจ้าของเงินทวงเงินจากผู้ตายแล้วไม่ได้ ได้คำว่าคุณตายจนเป็นเหตุให้ผู้ตายอับอายอยู่บ่อย ๆ และเมื่อผู้บังคับบัญชาทราบเรื่องราวที่เกิดขึ้น ก็ได้เปลี่ยนหน้าที่ผู้ตายให้มาทำหน้าที่ในตำแหน่งที่ไม่เกี่ยวข้องกับด้านการเงิน ด้วยเกรงว่าหากอยู่ในตำแหน่งเดิมอาจเป็นผลเสียต่อทางราชการ ซึ่งก็เป็นสาเหตุให้ผู้ตายเริ่มเครียดมากยิ่งขึ้น และหันไปดื่มสุราเพื่อแก้ปัญหา

ในวันเกิดเหตุ ทราบจากเพื่อนร่วมงานของผู้ตายว่า ได้มีเจ้าของเงินไปทวงเงินผู้ตายที่บ้านพัก ซึ่งผู้ตายได้ขอผัดผ่อน แต่เจ้าของเงินไม่ยินยอมและได้กล่าวคำขู่ว่าจะเล่นงานผู้ตายจนถึงที่สุด โดยได้พูดส่งเสียงดังจนผู้ที่พักอยู่ข้าง ๆ ห้องของผู้ตายได้ยิน และหลังจากนั้นไม่นานนักผู้ตายก็ได้ใช้อาวุธปืนยิงตัวเองจนถึงแก่ความตาย บนโต๊ะทำงานภายในห้องพักของผู้ตาย

- ผู้ให้ประวัติ คือเพื่อนของผู้ตาย บิดามารดาของผู้ตาย และจากแฟ้มประวัติของทะเบียนพล และสำนวนการชันสูตรพลิกศพของผู้ตาย

การวิเคราะห์

จากกรณีศึกษานี้ วิเคราะห์ลักษณะของผู้ตายและผู้เกี่ยวข้องได้ดังนี้

ผู้ตาย - จากคำบอกเล่าของเพื่อนร่วมงานของผู้ตาย ตลอดจนผู้บังคับบัญชารวมทั้งบิดาและมารดาของผู้ตาย สรุปได้ว่า ผู้ตายเป็นคนค่อนข้างร่าเริง มีเพื่อนมาก มีความตั้งใจทำงาน และรับราชการจนมีความก้าวหน้า และมีความคิดที่จะทำให้ตนเองมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นโดยการร่วมลงทุนกับเพื่อน แต่หลังจากนั้นได้ประสบกับการขาดทุน ทำให้เกิดความเครียด วิตกกังวลง่าย กลายเป็นคนที่เจ็บบขี้ริม ต่อมาในระยะหลังผู้ตายเริ่มมีปัญหาในด้านการเงิน และผู้บังคับบัญชาได้เสนอเปลี่ยนตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบด้วยเกรงว่าจะเกิดผลเสียต่อทางราชการ เป็นเหตุให้ผู้ตายคิดมา และอับอายเพื่อนร่วมงาน และต่อมาได้ถูกเจ้าหน้าที่ตามมาทวงเงินที่บ้าน ทำให้ผู้ตายเกิดความเครียดและเกิดความอับอายเพื่อนบ้านมากยิ่งขึ้น จนเป็นเหตุให้ผู้ตายตัดสินใจใช้อาวุธปืนพกยิงตัวเองจนถึงแก่ความตายภายในบ้านพัก

ร.ต.ท. ยงยุทธ(นามสมมติ) - เป็นเพื่อนร่วมงานของผู้ตาย ซึ่งได้ให้สัมภาษณ์กับผู้ศึกษาว่า ในช่วงที่ผู้ตายมีฐานะทางเศรษฐกิจดี ผู้ตายมีหน้าตาทางสังคมมาก และเพื่อน ๆ ต่างก็มองผู้ตายด้วยความยกย่อง แต่หลังจากที่ผู้ตายเริ่มมีปัญหา ผู้ตายก็กลายเป็นคนที่เจ็บบขี้ริม ซึ่งเคยสอบถาม ผู้ตายก็ได้เล่าให้ฟัง ซึ่งก็ได้ปลอบใจและให้กำลังใจในการต่อสู้ต่ออุปสรรค แต่หลังจากนั้นเริ่มมีเจ้าหน้าที่มาทวงเงินจากผู้ตายมากขึ้น จนเป็นเหตุให้ผู้ตายเกิดความอับอาย อีกทั้งทางผู้บังคับบัญชาก็ได้เปลี่ยนหน้าที่ของผู้ตาย จนเป็นเหตุให้ผู้ตายเริ่มคิดมากจนในที่สุดไม่สามารถแก้ไขกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้ จึงได้ใช้อาวุธปืนยิงตัวเองจนถึงแก่ความตายเพื่อหนีปัญหา

ผู้บังคับบัญชา - ผู้ศึกษาได้สัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชาของผู้ตายท่านหนึ่ง ได้กล่าวว่าผู้ตายเป็นคนที่ตั้งใจทำงาน และมีความกระตือรือร้นในการทำงาน นอกจากนี้ยังใช้เวลาว่างในการหารายได้พิเศษ เพื่อความรุ่งเรืองในชีวิต ต่อมาผู้ตายเริ่มเครียด และทราบจากเพื่อน ๆ ของผู้ตายว่าผู้ตายมีปัญหาในด้านธุรกิจที่ไม่ประสบความสำเร็จ และนอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านการเงิน ซึ่งโดยตำแหน่งแล้วผู้ตายทำหน้าที่เกี่ยวกับการเงิน จึงได้ขอสับเปลี่ยนให้ผู้ตายมารับผิดชอบในหน้าที่อื่น เพื่อป้องกันการมีปัญหาลง และหลังจากนั้นผู้ตายก็เอาแต่เก็บตัว และไม่ยอมปรึกษาปัญหากับใครจนในที่สุดทราบว่าผู้ตายได้ใช้อาวุธปืนยิงตัวเองจนถึงแก่ความตาย

บิดาและมารดา - เป็นคนต่างจังหวัด แต่ได้ย้ายมาตั้งรกรากภายในกรุงเทพมหานคร และได้แต่งงานอยู่กินกันจนมีบุตรด้วยกัน 4 คน ปัจจุบันบิดาอายุ 62 ปี มารดาอายุ 58 ปี โดยปัจจุบันบิดาของผู้ตายเป็นข้าราชการบำนาญ ส่วนมารดาของผู้ตายยังคงทำงานอยู่ในกรมชลประทาน ทั้งคู่ได้พูดถึงผู้ตายว่า เป็นคนร่าเริง เข้ากับคนง่าย และรักความสะอาด แต่เป็นคนเจ้าอารมณ์ ทราบว่าเมื่อเป็นตำรวจก็ตั้งใจทำงาน ต่อมาทราบว่าผู้ตายมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการลงทุนทำธุรกิจของผู้ตาย ซึ่งเคยสอบถามผู้ตายพร้อมทั้งได้เอ่ยปากที่จะให้ความช่วยเหลือ แต่ผู้ตายได้ตอบปฏิเสธ ต่อมาทราบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากเพื่อนของผู้ตายซึ่งได้โทรมาแจ้งเหตุ หลังจากเกิดเหตุได้ประมาณ 2 ชั่วโมง

เจ้าหน้าที่ของผู้ตาย - ผู้ศึกษาไม่เคยพบแต่เท่าที่ทราบมารายหนึ่ง ทราบว่าเป็นผู้หญิงวัยกลางคน เป็นคนที่ปากจัด บ้ายอ และชอบการเอาใจ แต่ถ้าไม่ถูกใจจะคำ โดยไม่เคารพสถานที่ ส่วนคนอื่น ๆ นั้นไม่ทราบ

ที่มาของปัญหา

เหตุ - เนื่องจากภาวะทางเศรษฐกิจที่ตกต่ำ จากการที่เคยมีเศรษฐกิจที่ดี เมื่อมีปัญหาไม่สามารถรับได้ ทำให้เกิดความเครียดและความกดดัน อีกทั้งเกิดความอับอายเมื่อถูกทวงเงินจากเจ้าหน้าที่ เกิดอารมณ์น้อยใจอย่างรุนแรง

- เกิดความรู้สึกว่าตัวเองไร้ค่า (low self-esteem) ไม่มีศักดิ์ศรีเหลืออยู่หมดหวังในชีวิต(hopelessness)และไม่มีใครช่วยเหลือได้(helplessness)

- เกิดภาวะอารมณ์เศร้า(depressed mood) นอนไม่หลับ เบื่ออาหาร อ่อนเพลีย เบื่อหน่ายสิ่งต่าง ๆ รอบตัว มีเรื่องกังวลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ใจหดหู่เศร้าหมอง

- เกิดอารมณ์ชั่ววูบ กระทำอัตวินิบาตกรรมโดยใช้อาวุธปืนประจำกาย โดยใช้เวลาไม่ถึง 1 ชั่วโมง

ผล - จากการตัดสินใจกระทำอัตวินิบาตกรรมดังกล่าว เป็นผลให้ผู้ตายถึงแก่ความตาย และจากผลที่เกิดขึ้นดังกล่าวนี้ กรมตำรวจยังคงต้องสูญเสียทรัพยากรบุคคลที่มีค่าไปก่อนเวลาอันควร

กรณีดังกล่าวข้างต้น จากการสำรวจการกระทำอัตวินิบาตกรรม พบว่าองค์ประกอบหลักที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำอัตวินิบาตกรรม คือสถาบันทางสังคม ในสังคมที่สับสน มีการแก่งแย่งแข่งขันชิงดีชิงเด่นกัน ผู้คนในสังคมต้องดิ้นรนต่อสู้เพื่อความอยู่รอด

ของตนเองในสังคม ผู้ที่อ่อนแอจะอยู่ในสังคมไม่ได้ เพราะจะประสบกับความพ่ายแพ้ทั้งกันตนเองและผู้อื่น ผลที่ตามมาคือความอับยศอดสู ก้มแค้มใจในโชคความและการกระทำของตนเอง ในที่สุดก็ฆ่าตัวตาย(นिरा प्रदेवस, 25)

และเมื่อพิจารณาถึงสาเหตุของการกระทำอัตวินิบาตกรรมของผู้ตายแล้ว พิจารณาได้จากปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

- ได้แก่สถานภาพทางเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ไม่มีความมั่นคงในครอบครัว ไม่มีอาชีพ มีหนี้สิน จากการสัมภาษณ์เพื่อนร่วมงานตลอดจนผู้บังคับบัญชาของผู้ตาย สรุปได้ว่าผู้ตายมีปัญหาในเรื่องหนี้สิน เนื่องจากการลงทุน และไม่สามารถหาเงินมาใช้คืนให้กับเจ้าหนี้ได้ แม้ว่าผู้ตายจะมีเงินเดือน อีกทั้งฐานะความเป็นอยู่ทางบ้านก็ไม่เดือดร้อนก็ตาม เมื่อถูกการทวงถามเป็นประจำประกอบกับผู้ตายเป็นคนที่ชอบเก็บปัญหาเอาไว้ ไม่ยอมระบายให้กับใครฟัง หรือเอ่ยปากขอความช่วยเหลือจากทางบ้าน ซึ่งอาจเป็นเหตุให้ผู้ตายเกิดความเครียดและความอับอาย และตัดสินใจกระทำอัตวินิบาตกรรมเพื่อหนีปัญหา

ปัจจัยทางด้านสังคม

- จากการที่ผู้ตายเป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร ย่อมถือว่ามีหน้ามีตาในสังคม และได้รับการยอมรับ การเคารพ และการไว้วางใจจากเพื่อนร่วมงาน ผู้ได้บังคับบัญชาตลอดจนผู้บังคับบัญชา การที่ผู้ตายมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องหนี้สิน ทำให้ผู้ตายขาดความเชื่อมั่น ถูกดูถูกชิงชัง ถูกผู้บังคับบัญชาสับเปลี่ยนตำแหน่ง ทำให้เกิดความอับอาย ออดสู และไม่อาจดำรงตนอยู่ในสังคมนั้นได้ จึงได้กระทำอัตวินิบาตกรรมดังกล่าว

ปัจจัยทางร่างกาย

- จากการสัมภาษณ์บิดามารดาของผู้ตาย ทราบว่าผู้ตายไม่มีประวัติว่าเคยป่วยรุนแรงจนมีผลต่อระบบสมอง และระบบต่าง ๆ ภายในร่างกาย และในบรรดาญาติพี่น้องของผู้ตาย ก็ไม่ปรากฏว่าเคยมีอาการป่วยทางจิตประสาทมาก่อน

ปัจจัยทางจิตใจ

- การที่ผู้ตายได้รับผลจากการกระทำนั้น ๆ ทำให้เกิดความเครียด ความวิตกกังวล ความคับข้องใจ เกิดความผิดปกติทางอารมณ์ ซึ่งมีผลต่อการกระทำ อัตวินิบาตกรรมของผู้ตาย และจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่ศึกษาถึงการกระทำอัตวินิบาต

กรรมของบุคคล พบว่าเกิดจากสาเหตุต่าง ๆ หลายสาเหตุ ได้แก่ วิธีการปรับตัวเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ผู้ตายมักใช้วิธีการปรับตัวโดยการเก็บเอาปัญหาไปคิดคนเดียว มากกว่าที่จะหาคนปรึกษา ด้วยเหตุนี้ทำให้ผู้ตายไม่สามารถแก้ปัญหาคือหาทางออกของปัญหาได้ อีกทั้งยังไม่สามารถระบายความโกรธ หรือความก้าวร้าวออกมาในรูปของกิจกรรมอื่น ๆ และเมื่อเกิดการสะสมมากขึ้นทุกวัน ในที่สุดอารมณ์ต่าง ๆ ที่ไม่ดีก็จะกลับมาทำร้ายตนเอง กลายเป็นความโกรธ เกลียดและลงโทษตนเอง โดยการตัดสินใจฆ่าตัวตายในที่สุด

การเยี่ยมบ้าน (Home visit)

- ผู้ศึกษาไปเยี่ยมบ้านของผู้ตายแถวถนนวิภาวดีรังสิต พบว่าสภาพที่อยู่อาศัยนั้นเป็นบ้านตึกสองชั้น ภายในบ้านมี 3 ห้องนอน 2 ห้องน้ำ ห้องรับแขกอยู่ชั้นล่าง ซึ่งใช้เป็นที่นั่งเล่น ดูโทรทัศน์ และสนทนาภายในครอบครัว ในบ้านมีเครื่องอำนวยความสะดวกหลายอย่าง ได้แก่ โทรทัศน์ พัดลม เตาเรด หม้อหุงข้าว เป็นต้น การจัดวางเครื่องใช้ภายในบ้านมีความเป็นระเบียบพอสมควร บ้านสะอาด อากาศถ่ายเทได้ดี มีรั้วบ้าน เนื้อที่ของบ้านประมาณ 50 ตารางวา มารดาของผู้ตายเล่าว่าบ้านดังกล่าวซื้อมาได้ประมาณ 25 ปีมาแล้ว และต้องคอยซ่อมแซมอยู่เรื่อย ๆ บริเวณรอบบ้านต้นไม้เล็ก ๆ ตามความเหมาะสมของเนื้อที่ หน้าบ้านติดถนนภายในหมู่บ้าน รถสามารถวิ่งผ่านไปได้ ในบ้านปัจจุบันมีอยู่ด้วยกัน 4 คน คือบิดามารดา, น้องชายคนเล็กของผู้ตาย และคนรับใช้ภายในบ้าน 1 คน ส่วนพี่สาวและน้องสาวของผู้ตายได้แต่งงานและแยกครอบครัวไปแล้ว ห้องนอนของผู้ตายในปัจจุบันเป็นห้องนอนของน้องชายคนเล็ก ภายในบ้านได้ปรับสภาพของผู้ตายเอาไว้ โภศภระดูของผู้ตายอยู่ในห้องพระ ซึ่งบิดามารดาของผู้ตายจะไปสวดมนต์ให้ทุกคืนและทำบุญให้บ้างตามแต่โอกาส สภาพอารมณ์และสภาพจิตใจของบิดาและมารดาของผู้ตายในขณะสัมภาษณ์นั้นอยู่ในเกณฑ์ปกติ และได้ลืมความเศร้าโศกจนหมดสิ้นแล้ว สำหรับบ้านพักข้าราชการตำรวจที่ผู้ตายเคยพักอาศัยอยู่นั้น ผู้ศึกษาได้เดินทางไปดู และพบว่าได้เปลี่ยนผู้ครอบครองใหม่แล้ว ไม่มีเรื่องราวหรือหลักฐานใด ๆ ที่เกี่ยวกับผู้ตายอีกต่อไป

การกระทำอัตวินิบาตกรรมของข้าราชการตำรวจอันเนื่องมาจากปัจจัยทาง
ด้านจิตใจ

กรณีศึกษาที่ 1

- ส.ต.ต. ประสพ(นามสมมติ) อายุขณะกระทำอัตวินิบาตกรรม 31 ปี อดีต
ข้าราชการตำรวจประจำสถานีดับเพลิงดาวทอง ตำแหน่งครั้งสุดท้ายคือเจ้าหน้าที่ดับเพลิง

- ระยะเวลาในการศึกษา

ในกรณีศึกษานี้ ใช้เวลาในการศึกษาเป็นระยะเวลาประมาณ 1 เดือน โดย
ได้ทำการตรวจสอบข้อมูลของผู้ตายเบื้องต้นจากสถาบันนิติเวช กรมตำรวจ จากนั้นได้ขอ
สำเนาสำนวนการชันสูตรพลิกศพของผู้ตายจากท้องที่เกิดเหตุ และขอเพิ่มประวัติของผู้ตาย
จากแผนกทะเบียนพล กองบัญชาการตำรวจนครบาล ซึ่งในขั้นตอนแรกนี้ได้เริ่มดำเนินการตั้ง
แต่วันที่ 1 กันยายน 2540 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2540 เช่นเดียวกับรายอื่น แล้วจึงได้ไปทำการ
สัมภาษณ์ครอบครัวของผู้ตาย เพื่อเก็บข้อมูล โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 15 พฤษภาคม 2541 ถึงวันที่
15 มิถุนายน 2541 ระยะเวลาในการสัมภาษณ์ จำนวน 3 ครั้ง ครั้งละประมาณ 3-4 ชั่วโมง โดย
การสัมภาษณ์นี้จะทำการเยี่ยมบ้านไปในตัว เพื่อจะให้เห็นถึงสภาพความเป็นอยู่และความ
สัมพันธ์ภายในครอบครัว เพื่อนำมาเป็นส่วนประกอบในการวิเคราะห์ข้อมูล และเป็นการ
ประเมินผล

- วันเวลาที่เกิดเหตุ และวิธีการที่ผู้ตายเลือกใช้ในการกระทำอัตวินิบาต
กรรม

วันที่ 25 เมษายน พ.ศ. 2540 เวลาประมาณ 03.30 น.ผู้ตายได้ใช้อาวุธ
ปืนพกประจำกาย ยิงที่ศีรษะของตัวเองจนถึงแก่ความตาย บริเวณถนนจอมทอง เขตจอมทอง
กรุงเทพมหานคร

- ลักษณะและอาการของผู้ตายก่อนการกระทำอัตวินิบาตกรรม

ผู้ตายเป็นคนที่มีรูปร่างใหญ่ ร่างกายแข็งแรง พูดเสียงดัง แต่มีอารมณ์ที่
ค่อนข้างฉุนเฉียว หงุดหงิดง่าย ชอบดื่มสุราเป็นประจำ ชอบหาเรื่องทะเลาะกับเพื่อนฝูงเป็น
ประจำ ผู้ตายรับราชการเป็นตำรวจประจำอยู่ที่สถานีดับเพลิงตั้งแต่ปี พ.ศ.2535 และเพิ่งจะติค
ส.ต.ต.เมื่อปีที่แล้ว ในด้านการทำงานนั้นผู้ตายเป็นผู้ที่มีความตั้งใจและจริงจังต่อการทำงาน
ขยันขันแข็ง ในด้านส่วนตัว ผู้ตายได้อยู่กินฉันท์สามีภรรยา กับนางศิริ(นามสมมติ) เมื่อต้นปี

พ.ศ.2539 ที่ผ่านมาแต่ไม่ได้จดทะเบียนสมรสกัน โดยนางศิริ นั้นเป็นแม่ค้าขายปลา และเคยมีสามีมาก่อน แต่ภายหลังได้เลิกร้างกัน นอกจากนี้ยังมีอายุแก่กว่าผู้ตาย 2 ปี หลังจากอยู่กินกันทั้งสามีภรรยาด้วยกัน ทั้งคู่ก็เริ่มมีปากเสียงและทะเลาะกันเป็นประจำ จนเป็นที่เอือมระอาของเพื่อนข้างห้อง แต่หลังจากเลิกทะเลาะเบาะแว้งกันทั้งคู่ก็จะคืนดีกันจนเป็นที่อิจฉาของเพื่อนข้างห้องเช่นกัน สาเหตุของการทะเลาะของทั้งคู่ก็เนื่องการหึงหวง ทั้งนี้สามีคนเดิมของนางศิริ ซึ่งได้เลิกร้างกันไปแล้ว ก็มีอาชีพค้าขายและขายของอยู่ใกล้ ๆ กับที่ของนางศิริ ซึ่งผู้ตาย เคยเห็นทั้งคู่พูดคุยกัน เมื่อได้สอบถามนางศิริ ก็บอกว่าเป็นเรื่องงาน แต่แม่ค้าข้างร้านก็ชอบโทรมาบอกผู้ตาย หรือเวลาผู้ตายมาหานางศิริ ที่ร้าน ก็จะแอบกระซิบบอก เป็นเหตุให้ผู้ตายเริ่มระแวงสงสัยว่านางศิริ จะกลับไปมีสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกว่าเดิมกับสามีเก่า ผู้ตายจึงเริ่มดื้อสุรามากขึ้น และทั้งคู่มีปากเสียงกันเป็นประจำ ในวันเกิดเหตุผู้ตายได้ดื้อสุราอย่างเมามายและทั้งคู่ได้มีปากเสียงกันอย่างรุนแรง นางศิริ จึงได้ออกจากที่พัก เมื่อผู้ตายสอบถามนางศิริ ก็ไม่ได้ตอบอะไร ผู้ตายเข้าใจว่านางศิริ จะกลับไปหาสามีเก่า ด้วยอารมณ์ชั่ววูบประกอบกับอาการเมาสุราที่มีอยู่ ผู้ตายจึงได้เอาอาวุธปืนพกประจำตัวติดตัวออกไปด้วย และเมื่อเดินตามนางศิริ จนทันก็ได้ใช้อาวุธปืนยิงที่ศีรษะของนางศิริ 1 นัด นางศิริ ล้มลงและถึงแก่ความตายในทันที จากนั้นผู้ตายก็ได้ใช้อาวุธปืนกระบอกเดียวกันยิงเข้าที่ศีรษะตัวเอง 1 นัด จนถึงแก่ความตายเช่นกัน

- ประวัติส่วนตัวและครอบครัว

ผู้ตายเป็นบุตรคนโต จากพี่น้องจำนวน 5 คน มีคนกรุงเทพมหานคร เรียนจบการศึกษาชั้นปีที่ 6 จากโรงเรียนใกล้บ้าน จากนั้นได้เข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนเทพศิรินทร์ และได้เข้าศึกษาวิชาการตำรวจจากโรงเรียนตำรวจนครบาลในปี พ.ศ.2534 และเมื่อจบการศึกษาก็ได้รับการบรรจุแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตำรวจดับเพลิง ประจำสถานีดับเพลิงดาวคนอง ในปี พ.ศ.2535 ขณะนั้นมียศพลฯ สรรองพิเศษ โดยผู้ตายได้ออนพักอาศัยอยู่ในกองร้อยสถานีดับเพลิง โดยไม่ได้กลับบ้านที่กรุงเทพฯ เนื่องจากตัวคนเดียว และมีความสะดวกในการมาทำงาน ผู้ตายเป็นที่รักของเพื่อน ๆ และผู้บังคับบัญชา เนื่องจากมีนิสัยซื่อเป็นกันเอง ชอบช่วยเหลือผู้อื่น ร่าเริง ยิ้มง่าย และชอบดื้อสุรา ด้วยเหตุนี้เองทำให้ผู้ตายมีเพื่อนมาก

ต่อมาผู้ตายได้รู้จักกับนางศิริ แม่ค้าขายปลาในตลาดใกล้กับที่ทำงานของผู้ตาย จากการแนะนำของเพื่อน ผู้ตายเริ่มสนิทสนมกับนางศิริ และทราบว่านางศิริ เคยมีสามีมา

ก่อน แต่ได้เลิกร้างกันไปแล้ว ซึ่งผู้ตายก็ไม่ได้คิดอะไร เนื่องจากถือว่าตนเองเป็นคนรุ่นใหม่ ประกอบกับนางศิริ เป็นคนที่มีหน้าตาดี ทำให้ผู้ตายสมัครใจคบหาด้วย ทั้งคู่คบหากันได้ ประมาณ 4 เดือน ก็สมัครใจมาอยู่ด้วยกัน โดยในระยะแรก ๆ ผู้ตายได้ไปอยู่กับนางศิริ ที่บ้านของนางศิริ ต่อมาเมื่อผู้ตายได้ที่พักที่แฟลตข้าราชการตำรวจ ผู้ตายก็ได้ให้นางศิริ เข้ามาอยู่ด้วย และในปีนั้นเองผู้ตายก็ได้รับการเลื่อนยศให้เป็น ส.ต.ต.

ในช่วงแรกที่คบหากับนางศิริ นั้นผู้ตายไม่ได้สร้างปัญหาหรือแสดงอาการ หึงหวงนางศิริ แต่อย่างใด แม้จะทราบว่ามีคนเก่าของนางศิริ จะขายของอยู่ใกล้ ๆ กันก็ตาม และแม้ว่าทั้งคู่จะอยู่กินฉันท์สามีภรรยาแล้วก็ตาม ผู้ตายก็ยังหมั่นไปรับไปส่งนางศิริ เป็นประจำ ในด้านส่วนตัวนาน ๆ ครั้งผู้ตายจะสังสรรค์กับเพื่อน และรีบกลับบ้าน จนเพื่อน ๆ ของผู้ตายชอบหยอกล้อว่าจะเลิกคบ หลังจากอยู่กินกันได้ประมาณ 1 ปี ผู้ตายก็ได้เริ่มดื่มสุราหนักขึ้น และทั้งคู่ตายและนางศิริ ก็เริ่มมีปากเสียงกันบ่อยครั้ง ส่วนสาเหตุที่ผู้ตายได้สอบถามจากเพื่อนร่วมงานของผู้ตายก็คือผู้ตายหึงหวงนางศิริ ทั้งนี้นางศิริ เป็นคนที่มีหน้าตาดี ผู้ตายเคยได้ลูกค้าผู้ชายที่มาซื้อของกับนางศิริ บ่อย ๆ และนอกจากนี้ผู้ตายยังเคยเห็นนางศิริ พูดคุยกับสามีคนเก่า ทำให้ผู้ตายเริ่มคิดมาก และเริ่มกลับมาดื่มสุราหนักขึ้น

ช่วงก่อนตามประมาณ 1 เดือน ผู้ตายดื่มสุรามากขึ้นและพาลหาเรื่องนางศิริ และทำร้ายร่างกายกันเป็นประจำ และนอกจากนี้ทั้งคู่ยังเคยขึ้นโรงพักเพื่อทำการตกลงกันด้วย แต่ก็ไม่เหมือนเดิม ทั้งคู่ก็ยังคงทะเลาะกันอยู่ และผู้ตายได้ทราบเรื่องราวว่านางศิริ คิดจะคืนดีกับสามีเก่าในวันเกิดเหตุผู้ตายมีปากเสียงกับนางศิริ อย่างรุนแรง และนางศิริ ได้ออกจากที่พัก เมื่อผู้ตายสอบถามนางศิริ บอกว่าจะไปบ้านเพื่อน แต่ผู้ตายไม่เชื่อและเข้าใจว่านางศิริ จะกลับไปคืนดีกับไปคืนดีกับสามีเก่า ด้วยอารมณ์ชั่ววูบ ขาดความยั้งคิด ประกอบกับอาการเมาสุรา ทำให้ขาดสติ และผู้ตายได้นำเอาอาวุธปืนติดตามนางศิริ ออกไปและได้ใช้อาวุธปืนพกประจำกายยิงที่ศีรษะของนางศิริ 1 นัดจนถึงแก่ความตาย จากนั้นผู้ตายเกรงกลัวความผิดที่จะได้รับ ทำให้ตัดสินใจใช้อาวุธปืนกระบอกเดียวกันยิงตัวที่ศีรษะตัวเอง 1 นัดจนถึงแก่ความตายเช่นกัน

- ผู้ที่ใกล้ชิดและผู้ตายรักมากที่สุดคือนางศิริ ซึ่งเป็นภรรยา
- ผู้ให้ประวัติ คือบิดามารดาของผู้ตาย และจากเพิ่มประวัติของทะเบียนพล

กองบังคับการตำรวจดับเพลิง

การวิเคราะห์

จากกรณีศึกษานี้ วิเคราะห์ลักษณะของผู้ตายและผู้เกี่ยวข้องได้ดังนี้

ผู้ตาย - จากคำบอกเล่าของบิดาและมารดาและเพื่อนของผู้ตาย สรุปได้ว่า ผู้ตายเป็นคนค่อนข้างร่าเริง มีเพื่อนมาก แต่เป็นคนใจร้อน หุนหันพลันแล่น เป็นคนเจ้าอารมณ์ โกรธง่ายแต่หายเร็ว ชอบคิดและกังวลในสิ่งที่ยังไม่ถึง แต่มีความตั้งใจทำงาน จากการสัมภาษณ์ทราบว่า เป็นบุตรคนโต และมีหน้าที่ดูแลน้อง ๆ มาแต่เด็ก พอเมื่อโตขึ้น และต่างคนต่างก็มีหน้าที่การงานเป็นของตนเอง ผู้ตายจึงเป็นอิสระไม่ต้องดูแลครอบครัว และก็ไม่กลับมาพักอาศัยอยู่ที่บ้าน แม้ว่าที่บ้านจะอยู่ในกรุงเทพฯ ๔ กิโลเมตรก็ตาม ต่อมาผู้ตายได้อยู่กินกันสามภรรยาด้วยกันนางศิริ แต่ไม่ได้จดทะเบียนสมรสกัน และแม้ว่าผู้ตายจะทราบว่านางศิริ เคยมีสามีมาก่อน แต่ก็ไม่ได้เป็นอุปสรรคอะไร ในด้านรายได้ในครอบครัว แม้ว่าผู้ตายจะมีเงินเดือนน้อย แต่จากรายได้ของนาง ศ.ทำให้ไม่มีปัญหาในเรื่องค่าครองชีพ เพราะนางศิริ เป็นผู้ดูแลในเรื่องค่าใช้จ่ายภายในครอบครัวทั้งหมด แต่เนื่องจากนางศิริ เป็นผู้มีหน้าตาดี ประกอบกับก่อนหน้านี้นางศิริ จะมาอยู่กินกันสามภรรยาด้วยกัน ได้มีผู้มาติดพันกับนางศิริ มากมาย เมื่อผู้ตายสามารถอยู่กินกันสามภรรยาได้ จึงรักและหึงหวงนางศิริ มาก และยังมีข่าวว่านางศิริ จะหันกลับไปคืนดีกับไปคืนดีกับสามีเก่า ทำให้ผู้ตายยิ่งคิดมากมีความกังวล และดื่มสุรามากขึ้นและหาเรื่องทะเลาะกับนางศิริ เป็นประจำจนทำให้นางศิริ ไม่สามารถทนได้ และเมื่อนางศิริ ออกจากที่พัก ผู้ตายเข้าใจว่านางศิริ จะไปหาสามีเก่า ทำให้ผู้ตายเกิดโทสะและไม่ทันยั้งคิดก็ได้นำเอาอาวุธปืนติดตัวไป และยิงนางศิริ จนถึงแก่ความตาย แต่แล้วผู้ตายเกิดสำนึกผิดขึ้นมา และกลัวความผิดที่จะได้รับ จึงได้ใช้อาวุธปืนกระบอกเดียวกันยิงตัวเองจนถึงแก่ความตาย

นางศิริ - เป็นภรรยาของผู้ตาย และถึงแก่ความตายจากการกระทำของผู้ตาย เพื่อนร่วมงานของผู้ตาย - ผู้ศึกษาได้สัมภาษณ์เพื่อนร่วมงานของผู้ตายหลายคน ซึ่งได้ความโดยสรุปว่า ผู้ตายเป็นคนที่ตั้งใจทำงาน และมีความกระตือรือร้นในการทำงาน เป็นคนที่ร่าเริง เป็นที่รักใคร่ของเพื่อนฝูง โดยชอบไปตั้งวงดื่มสุราร่วมกันบ่อย ๆ แต่เป็นคนเจ้าอารมณ์ โกรธง่าย เอาแต่ใจตัวเอง และชอบคิดกังวลในเรื่องที่ไม่เป็นเรื่อง ทราบมาว่าผู้ตายรักนางศิริ ซึ่งเป็นภรรยาคนแรก และจะหึงหวงนางศิริ ทั้งนี้เนื่องจากนางศิริ เป็นคนที่มีหน้าตาดี ประกอบกับก่อนหน้านี้นางศิริ จะมาอยู่กินกับผู้ตาย เคยมีผู้มาติดพันนางศิริ หลายราย และผู้ตายชอบเข้าไปวนวายที่ร้านของนางศิริ เป็นประจำ จนเป็นเหตุให้ทั้งคู่ทะเลาะกันหลายครั้ง ทั้งที่บ้านพักและ

ที่ร้านของนางศิริ เอง และก่อนตายผู้ตายมีปากเสียงกับนางศิริ บ่อยครั้ง ทั้งนี้มีข่าวว่านางศิริ จะกลับไปคืนดีกับสามีคนเก่า ในวันเกิดเหตุ ผู้ตายมานั่งดื่มสุรากับเพื่อน ๆ แต่ไม่ได้พูดถึง นางศิริ ในวงสุรา และเมื่อเลิกดื่มผู้ตายก็ได้เดินทางกลับที่พัก และมาทราบเหตุการณ์ในเวลา ต่อมาว่าผู้ตายได้ใช้อาวุธปืนพกประจำกายของตน ยิงนางศิริ และตนเองจนถึงแก่ความตาย

สามีเก่าของนางศิริ - ผู้สัมภาษณ์ได้เข้าไปสัมภาษณ์ได้ทำการสัมภาษณ์สามีเก่าของนางศิริ ที่ บริเวณร้านขายของในตลาดสดแถวดาวคนอง ซึ่งสามีเก่าของนางศิริ ค้าขายปลาเช่นเดียวกับ นางศิริ โดยสามีเก่าของนางศิริ เล่าว่าได้รู้จักกับนางศิริ มานานประมาณ 3 ปี โดยทั้งคู่ค้าขาย เช่นเดียวกัน แต่ได้มาอยู่กินกันที่สามีภรรยา กับนางศิริ เป็นประมาณต้นปี พ.ศ.2534 โดยไม่ ได้จดทะเบียนสมรสกัน จากนั้นก็ได้รวมแ่งเป็นแ่งเดียวกันทั้งนี้เนื่องจากขายสินค้าชนิด เดียวกัน โดยอีกแ่งที่เหลือได้ให้ผู้อื่นเช่า อยู่กินกันได้ประมาณ 1 ปี ไม่มีบุตรด้วยกัน และ ความคิดเห็นเริ่มไม่ตรงกันจึงได้แยกทางกัน โดยสามีเก่าของนางศิริ ก็ได้กลับมาขายปลาอยู่ที่ แ่งเดิมของตน หลังจากแยกทางกันได้ประมาณ 3 เดือน ผู้ตายก็ได้มาติดพันนางศิริ และต่อ มาทั้งคู่ก็ได้ไปอยู่ด้วยกัน ซึ่งสามีเก่าของนางศิริ ก็ไม่ได้สนใจอะไร เนื่องจากต่างคนต่างอยู่ แต่ในระยะหลังสังเกตเห็นผู้ตายเข้ามาวุ่นวายที่แ่งของนางศิริ บ่อย ๆ คงเป็นเรื่องที่หึงหวง ระหว่างที่ผู้ตายอยู่กินกับนางศิริ นั้นไม่เคยถูกผู้ตายมาหาเรื่องแต่อย่างใด จนกระทั่งทราบใน เวลาต่อมาว่าทั้งคู่ได้ถึงแก่ความตายแล้ว สำหรับแ่งขายปลาของนางศิริ นั้น ปัจจุบันมารดา ของนางศิริ ได้มาดำเนินการแทน ในส่วนตัวของนางศิริ และสามีเก่า นั้น เคยพูดคุยกันบ้าง หลังจากแยกทางกันอยู่ แต่ทั้งนี้ก็เป็นเพียงเรื่องงาน ไม่มีเรื่องผู้ชายเข้ามาเกี่ยวข้องอีกแต่ อย่งใด

บิดาและมารดา - เป็นคนทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้วยกันทั้งคู่ แต่ได้เข้ามาตั้งรกราก อยู่ในกรุงเทพ ฯตั้งแต่ยังหนุ่มสาว และได้สมัครใจเป็นสามีภรรยา กัน แต่เพิ่งจะมาจดทะเบียน สมรสกันเมื่อต้นปี พ.ศ.2533 มีบุตรด้วยกัน 4 คน ผู้ตายเป็นคนโต ปัจจุบันบิดาของผู้ตายอายุ 58 ปี ส่วนมารดาอายุ 55 ปี บิดาประกอบอาชีพขับรถสามล้อเครื่อง ส่วนมารดาไม่ได้ ประกอบอาชีพใด ๆ และบรรดาพี่น้องที่เหลือของผู้ตาย ต่างก็ประกอบอาชีพกันทุกคน และ ปัจจุบันก็ยังอาศัยอยู่ร่วมกับบิดามารดา ยังไม่มีใครมีครอบครัวแต่อย่างใด ในส่วนตัวของผู้ ตาย ผู้ตายรักบิดาและมารดาเท่า ๆ กัน ในวัยเด็กผู้ตายต้องเลี้ยงดูน้อง ๆ แทนบิดามารดา เนื่อง จากเป็นบุตรคนโต และเคยมีหลายครั้งที่ผู้ตายถูกทำโทษ เนื่องจากไม่ช่วยดูแลน้อง ๆ อุปนิสัยส่วนตัวของผู้ตายจะเป็นคนอารมณ์ดี แต่โกรธง่าย และชอบวิตกกังวลในเรื่องต่าง ๆ

เมื่อผู้ตายเป็นตำรวจ รู้สึกภูมิใจมาก ทราบว่าผู้ตายมีครอบครัวแล้ว และเคยพานางศิริ มาที่บ้าน 1 ครั้ง แต่คุณแล้วนางศิริ จะไม่ค่อยชอบบิดามารดาและบรรดาพี่น้องของผู้ตาย ซึ่งผู้ตายก็รักและหลงนางศิริ อย่างมาก ๆ ในระยะหลังทราบมาว่าผู้ตายดื่มสุรา แต่ไม่ทราบว่าดื่มมากเท่าไร ทราบเหตุที่ผู้ตายถึงแก่ความตายในตอนเช้าของวันเกิดเหตุ โดยเพื่อนของผู้ตายที่เป็นตำรวจได้ขับรถมาบอกที่บ้าน และผู้ตายก็ไม่ได้แจ้งเหตุล่วงหน้าก่อนตายแต่อย่างใด เชื่อว่าสาเหตุของการตายมาจากเรื่องชู้สาว และไม่ตั้งใจในการตายของผู้ตาย

มารดาของนางศิริ - ผู้สัมภาษณ์ได้เข้าไปสอบถามมารดาของนางศิริ ซึ่งได้ความว่าไม่ทราบว่านางศิริ มาอยู่กินกับผู้ตายมาก่อน เนื่องจากพักอยู่กับคนละบ้าน รู้แต่เพียงว่าผู้ตายเป็นเพื่อนสนิทของนางศิริ แต่เคยพบเห็นผู้ตายที่แผงของนางศิริ เนื่องจากนางศิริ ไม่เคยพาผู้ตายไปที่บ้าน แต่รู้จากนางศิริ ว่าได้เลิกร้างกับสามีเก่าแล้ว มาทราบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอีกครั้งเมื่อทั้งคู่ถึงแก่ความตายแล้ว

ที่มาของปัญหา

เหตุ - เกิดอารมณ์หึงหวงนางศิริ ผู้เป็นภรรยา เนื่องจากนางศิริ เป็นคนที่หน้าตาดี และเกรงว่านางศิริ จะกลับไปคืนดีกับสามีเก่า ทำให้มีเรื่องทะเลาะกันบ่อยครั้ง และผู้ตายใช้สุราเป็นเครื่องดับทุกข์หรือแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น

- เกิดภาวะอารมณ์เศร้า(depressed mood) มีเรื่องกังวลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ใจหดหู่เศร้าหมอง

- เกิดอารมณ์ชั่ววูบ กระทำอัตวินิบาตกรรมโดยใช้อาวุธปืนประจำกาย โดยใช้เวลาไม่ถึง 1 ชั่วโมง หลังจากที่ได้ใช้อาวุธปืนกระบอกเดียวกันยิงนางศิริ จนถึงแก่ความตายและเกรงกลัวในความผิดที่จะตามมา

ผล - จากการตัดสินใจกระทำอัตวินิบาตกรรมดังกล่าว เป็นผลให้ผู้ตายถึงแก่ความตาย และนอกจากนี้กรมตำรวจยังต้องสูญเสียทรัพยากรบุคคลไปก่อนเวลาอันควร

จากกรณีดังกล่าวข้างต้น ซิกมันด์ ฟรอยด์(Sigmund Freud) กล่าวว่า การเกลียดตนเอง มีจุดเริ่มจากแรงผลักดันของความโกรธที่มีต่อสิ่งที่ตนรักและความโกรธนั้นย้อนกลับมาสู่ตนเอง หรือหันความก้าวร้าวเข้าสู่ตนเอง ก็อาจเกิดการฆ่าตัวตายหรือทำร้ายตนเองได้ ซึ่งส่วนใหญ่จะพบในคนที่มีบุคลิกที่ก้าวร้าว กระด้าง เป็นคนจริงจัง เอาแต่อารมณ์ ก็จะแสดงออกในลักษณะของการถูกลงโทษ

และเมื่อพิจารณาถึงสาเหตุของการกระทำอัตวินิบาตกรรมของผู้ตายแล้ว
พิจารณาได้จากปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

- ได้แก่สถานภาพทางเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ไม่มีความมั่นคงในครอบครัว ไม่มีอาชีพ มีหนี้สิน จากการสัมภาษณ์เพื่อน ๆ ของผู้ตายพบว่า ในครอบครัวของผู้ตายไม่มีปัญหาในเรื่องรายได้ รายจ่าย แม้ว่าผู้ตายจะมีเงินเดือนน้อย แต่นางศิริ ภรรยาของผู้ตายเป็นผู้ที่รับผิดชอบในเรื่องค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว โดยที่ผู้ตายไม่ต้องใช้จ่ายอะไร

ปัจจัยทางด้านสังคม

- พบว่าบิดามารดามีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน แต่เนื่องจากผู้ตายเป็นบุตรคนโต จึงต้องช่วยบิดาและมารดาดูแลบรรดาน้อง ๆ ความกดดันจึงเกิดขึ้นกับผู้ตาย ซึ่งในตอนเด็ก ๆ ไม่สามารถที่จะหาทางระบายได้ และเมื่อโตขึ้นจึงหาทางที่เป็นอิสระต่อตนเอง โดยไม่ยอมกลับไปอยู่บ้านแม้ว่าบ้านจะอยู่ในกรุงเทพฯ เช่นเดียวกับที่ทำงาน กลายเป็นคนที่ดื่มสุราเก่ง และกลายเป็นคนที่ก้าวร้าว หงุดหงิดง่าย และมักจะกังวลในสิ่งที่ยังมาไม่ถึง และด้วยเหตุนี้เองเมื่อมีข่าวลือว่านางศิริ ภรรยาของผู้ตายจะกลับไปอยู่กับสามีคนเก่า ทำให้ผู้ตายขาดความยังคิด แสดงอาการหึงหวงและขาดสติจนเกิดเหตุการณ์ดังกล่าว

ปัจจัยทางร่างกาย

- ผู้ตายไม่มีประวัติว่าเคยป่วยรุนแรงจนมีผลต่อระบบสมอง และระบบต่าง ๆ ภายในร่างกาย และในบรรดาญาติพี่น้องของผู้ตาย ก็ไม่ปรากฏว่าเคยมีอาการป่วยทางจิตประสาทมาก่อน

ปัจจัยทางจิตใจ

- การที่ผู้ตายมีความวิตกกังวล กับเหตุการณ์ที่ยังไม่เกิดขึ้น จนทำให้เกิดความคิดปกติทางอารมณ์คืออารมณ์หึงหวงอย่างรุนแรงและเมื่อขาดความยังคิดใช้อาวุธปืนยิงนางศิริ จนถึงแก่ความตาย ก็เกิดความกลัวความวิตกกังวลในความผิดที่ได้รับ ทำให้ตัดสินใจในการกระทำอัตวินิบาตกรรม

การเยี่ยมบ้าน (Home visit)

- ผู้ศึกษาไปเยี่ยมบ้านบิดามารดาของผู้ตายซึ่งอยู่ในเขตสามเสน กรุงเทพมหานคร พบว่าสภาพที่อยู่อาศัยนั้นเป็นทาวน์เฮาส์สองชั้น ชั้นบนมีห้องนอน 2 ห้อง

นอน ชั้นล่างมี 1 ห้องนอน ที่ชั้นล่างบริเวณที่ว่างด้านหน้าเป็นที่รับแขก และคูทีวี ด้านหลัง
 กันเป็นครัว และมีห้องน้ำอยู่ภายในอาคาร และบริเวณหลังผู้ยื่นมีการตั้งหิ้งและมีภาพถ่าย
 ของผู้ตายตั้งอยู่พร้อมกับโกศกระดูก บริเวณพื้นที่หน้าบ้านแคบ ไม่สามารถนำเอารถเข้าไป
 จอดได้ แต่มีรั้วเล็ก ๆ ซึ่งแบ่งอาณาเขตของทาว์นเฮาส์แต่ละหลัง ซึ่งทาว์นในแถวเดียวกันมี 4
 ห้อง ภายในบ้านมีเครื่องใช้ที่อำนวยความสะดวกหลายอย่าง มีถนนภายในหมู่บ้าน และรถ
 สามารถแล่นผ่านได้ สำหรับทาว์นเฮาส์ดังกล่าวนั้น บิดาและมารดาของผู้ตายเล่าว่าก่อนหน้า
 นี้เคยอาศัยอยู่ในชุมชนแถวคลองจั่น ต่อมาได้ถูกทางการเคหะไล่ออก ทางพี่น้องของผู้ตายและ
 ตัวผู้ตายเองได้ส่งเงินมาช่วยคาว์ทาว์นเฮาส์ และได้ช่วยกันผ่อนมาโดยตลอด ซึ่งสามารถเข้า
 อยู่ได้เมื่อปี พ.ศ.2539 ที่ผ่านมา โดยที่ทาว์นเฮาส์หลังนี้ไม่มีห้องพักของผู้ตาย เนื่องจากผู้ตาย
 ไม่ประสงค์ที่จะพักอยู่ในที่ดังกล่าว คงมีเพียงแต่ตู้เสื้อผ้าและเสื้อผ้าของผู้ตายเพียงไม่กี่ตัวอยู่
 ภายในตู้เสื้อผ้าดังกล่าว โดยบิดาของผู้ตายเล่าว่านาน ๆ ผู้ตายจะกลับมาสักครั้ง และจะมาอบ
 น้ำเปลี่ยนเสื้อผ้า ภายในบ้านมีการจัดวางข้าวของอย่างเป็นระเบียบ สมาชิกภายในบ้านขณะนี้
 มีทั้งหมดด้วยกัน 5 คน โดยบรรดาน้อง ๆ ของผู้ตายยังไม่มีผู้ใดมีครอบครัวแต่อย่างใด และ
 ขณะสัมภาษณ์ภายในบ้านมีบิดามารดาและน้องชายคนสุดท้องของผู้ตาย ซึ่งยังอยู่ใน
 ระหว่างปิดเทอม ส่วนคนอื่น ๆ ไปทำงานเมื่อได้สอบถามถึงผู้ตาย ทุกคนมีสีหน้าที่ปกติ แต่ก็
 บ่นอยู่เสมอว่าคิดถึง แต่มารดาของผู้ตายมีน้ำตาไหลและต้องคอยเช็ดน้ำตาอยู่ตลอด สำหรับ
 บ้านพักข้าราชการตำรวจที่ผู้ตายเคยพักอาศัยอยู่นั้น ผู้ศึกษาได้เดินทางไปดู และพบว่าได้
 เปลี่ยนผู้ครอบครองใหม่แล้ว ไม่มีเรื่องราวหรือหลักฐานใด ๆ ที่เกี่ยวกับผู้ตาย

กรณีศึกษารายที่ 2

- ร.ต.อ. วันชัย (นามสมมติ) อายุขณะกระทำอัตวินิบาตกรรม 34 ปี ตำรวจ
 ครั้งสุดท้ายคือ พนักงานสอบสวน

- ระยะเวลาในการศึกษา

ในกรณีศึกษานี้ ใช้เวลาในการศึกษาเป็นระยะเวลาประมาณ 3 สัปดาห์
 โดยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลของผู้ตายเบื้องต้นจากสถาบันนิติเวช กรมตำรวจ จากนั้นได้ขอ
 สำเนาสำนวนการชันสูตรพลิกศพของผู้ตายจากท้องที่เกิดเหตุ และขอเพิ่มประวัติของผู้ตาย
 จากแผนกทะเบียนพล กองบัญชาการตำรวจนครบาล ซึ่งในขั้นตอนแรกนี้ได้เริ่มดำเนินการตั้ง
 แต่วันที่ 1 กันยายน 2540 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2540 เช่นเดียวกับรายอื่น แล้วจึงได้ไปทำการ

สัมภาษณ์ครอบครัวของผู้ตาย เพื่อเก็บข้อมูล โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 16 พฤษภาคม 2541 ถึงวันที่ 15 มิถุนายน 2541 ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ จำนวน 3 ครั้ง ครั้งละประมาณ 3-4 ชั่วโมง โดยการสัมภาษณ์นี้จะทำการเยี่ยมบ้านไปในตัว เพื่อจะได้เห็นถึงสภาพความเป็นอยู่และความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เพื่อนำมาเป็นส่วนประกอบในการวิเคราะห์ข้อมูล และเป็นการประเมินผลในแต่ละราย

- ระยะเวลาที่เกิดเหตุ และวิธีการที่ผู้ตายเลือกใช้ในการกระทำอัตวินิบาตกรรม

วันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2538 เวลาประมาณ 23.00 น.ผู้ตายได้ใช้เชือกผูกคอตายภายในบ้านพักจนถึงแก่ความตาย

- ลักษณะและอาการของผู้ตายก่อนการกระทำอัตวินิบาตกรรม

ทราบจากภรรยาของผู้ตายว่า แต่เดิมผู้ตายมีนิสัยร่าเริง อารมณ์ดี และมีเพื่อนมาก เป็นคนตั้งใจทำงาน แต่หลังจากที่เริ่มมีปัญหา ก็เริ่มจะเฉื่อยชากับงานที่ทำอยู่ และมักมีปัญหาเกี่ยวกับทางผู้บังคับบัญชา กลายเป็นคนที่เงียบขรึม คิดมาก มีความเครียดและความวิตกกังวล นอนไม่หลับ กระสับกระส่าย และมักต้องอาศัยยานอนหลับเป็นประจำ

- ประวัติส่วนตัวและครอบครัว

ผู้ตายเป็นบุตรคนที่สาม จากจำนวน 4 คน โดยเป็นผู้ชายเพียงคนเดียว และพี่น้องที่เหลือเป็นผู้หญิง ซึ่งปัจจุบันมีครอบครัว และต่างก็ไปประกอบหน้าที่การงานจนหมดแล้ว ผู้ตายเป็นคนกรุงเทพฯ ๑ โดยกำเนิด จบการศึกษาในระดับมัธยมจากโรงเรียนปทุมคงคา จบการศึกษาระดับปริญญาตรีจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะนิติศาสตร์ จากนั้นได้สอบเข้าเป็นตำรวจ และสอบได้ จากนั้นได้เข้าอบรมเป็นเวลา 3 เดือนจึงจบหลักสูตรในปี พ.ศ.2530 ดิยศ ร.ต.ต. และดำรงตำแหน่งครั้งแรกที่จังหวัดเพชรบูรณ์ ในตำแหน่งพนักงานสอบสวน จนกระทั่งในปี พ.ศ.2533 ดิยศ ร.ต.ท. แล้วจึงได้ขอย้ายตัวเองเข้ามาอยู่ในกรุงเทพฯ ๑ และได้ย้ายมาภายในปีเดียวกัน และก็ยังคงดำรงตำแหน่งพนักงานสอบสวนเช่นเดิม จากนั้นได้รับราชการเรื่อยมา จนกระทั่งได้รับยศเป็น ร.ต.อ. ประมาณกลางปี พ.ศ.2537 ซึ่งในด้านการงานนั้น ผู้ตายเป็นคนที่ตั้งใจทำงาน ขยันขันแข็ง และมีความรับผิดชอบในการทำงานสูงมาก และเคยได้รับการพิจารณาเงินเดือน 2 ขั้น ในปี พ.ศ.2536 มาแล้ว 1 ครั้ง ในด้านส่วนตัว ผู้ตายได้รู้จักกับนางพิม(นามสมมติ) ตั้งแต่สมัยยังเรียนอยู่ในมหาวิทยาลัยราม

คำแหง และเพิ่งจะมาแต่งงานกันเมื่อปี พ.ศ.2535 โดยที่นางพิม ภรรยาของผู้ตายทำงานอยู่ที่ ธนาคารกรุงเทพ ฯจำกัด สาขาคลองตัน แต่ก็ไม่มีบุตรด้วยกัน

ในปี พ.ศ.2537 ผู้ตายได้รับการเสนอชื่อไปยังผู้บังคับบัญชาในระดับสูง เพื่อให้มีสิทธิในการได้รับเงินเดือนพิเศษอีกครั้ง ซึ่งผู้ตายได้ตั้งใจทำงานทำงานอย่างขยันขันแข็ง ค่ำ บางครั้งก็นอนที่ทำงาน ซึ่งครั้งแรก ๆ ก็มีปัญหากับทางภรรยาของผู้ตาย แต่ทั้งคู่ก็สามารถตกลงปัญหากันได้ แต่ปรากฏว่าผู้ตายไม่ได้รับการพิจารณาขึ้นเงินเดือนพิเศษ ผู้ตายรู้สึกเสียใจมาก ซึ่งภรรยาของผู้ตายได้แนะนำให้ลาพักร้อน ซึ่งผู้ตายและภรรยาก็ได้ลาพักร้อน และได้ท่องเที่ยวไปตามสถานที่ต่าง ๆ จนครบวันลา แล้วจึงมาทำงานตามปกติ ซึ่งหลังจากที่ผิดหวังในเรื่องขึ้นเงินเดือนเป็นต้นมา ผู้ตายก็ไม่ใคร่จะตั้งใจทำงาน และงานด้านสำนักงานการสอบสวนก็เข้ามาทุกวัน โดยที่งานเก่าไม่ได้มีการระบายออก จนเป็นเหตุให้งานค้างค้ำ โดยในครั้งแรก ๆ ผู้ตายได้ถูกเรียกไปเตือนและได้ให้เร่งรัดในการทำงาน แต่ผู้ตายก็ไม่ได้สนใจยังคงทำงานไปตามปกติ และไม่ได้เร่งระบายงานที่มีอยู่ จนเป็นเหตุให้ผู้ตายถูกภาคทัณฑ์จากผู้บังคับบัญชา ผู้ตายรู้สึกเสียใจและได้ตั้งใจทำงาน พร้อมทั้งได้พยายามระบายงานที่ค้างค้ำอยู่ ออกให้หมด และนอกจากนี้ผู้ตายก็ได้ทำเรื่องขอย้ายออกจากที่ทำงานเดิม และขอเปลี่ยนตำแหน่งเป็นฝ่ายป้องกันและปราบปราม แต่เนื่องจากงานที่ค้างค้ำอยู่มาก ไม่สามารถระบายได้ทัน และผู้ตายถูกกดดันจากผู้บังคับบัญชาโดยตลอด จนเป็นเหตุให้เกิดความเครียด สุขุมหรือจัดจ้าน และมีความกังวลต่าง ๆ นานา อีกทั้งเรื่องและผู้ตายสมัครใจขอย้ายนั้นก็ไม่ได้รับการพิจารณาจากผู้บังคับบัญชาในระดับสูง ซึ่งเป็นเหตุให้ผู้ตายเกิดความเครียดมากยิ่งขึ้นจนกระทั่งในวันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ.2538 เวลาประมาณ 23.00 น.ผู้ตายก็ได้ตัดสินใจใช้เชือกผูกคอตนเองจนถึงแก่ความตายภายในบ้านพัก

- ผู้ที่ใกล้ชิดและผู้ตายรักมากที่สุดคือนางพิม ซึ่งเป็นภรรยา
- ผู้ให้ประวัติ คือนางพิม บิดาของผู้ตาย และจากเพิ่มประวัติของทะเบียน

พล กองบังคับการตำรวจนครบาล

การวิเคราะห์

จากกรณีศึกษา นี้ วิเคราะห์ลักษณะของผู้ตายและผู้เกี่ยวข้องได้ดังนี้

ผู้ตาย - จากคำบอกเล่าของนางพิม ภรรยาของผู้ตายรวมทั้งบิดาของผู้ตาย สรุปได้ว่า ผู้ตายเป็นคนค่อนข้างร่าเริง มีเพื่อนมาก มีความตั้งใจทำงานและรักครอบครัว เป็นคนเจ้า

อารมณฺ์ คีและมองโลกในแง่คีสเสมอ ผู้ตายเป็นบุตรชายคนเดียวของบิดามารดา แม้จะไม่ใช้บุตรคนสุดท้องก็ตาม จึงได้รับการตามใจเป็นพิเศษจากทางบิดาและมารดา สังเกตได้จากการที่บิดามารดาซื้อรถยนต์กระบะให้กับผู้ตาย ผู้ตายจึงเป็นคนทีค่อนข้างเอาแต่ใจตัวเองในบางครั้ง และเมื่อมาเป็นตำรวจ มีความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่และเคยได้รับการพิจารณาขึ้นเงินเดือนพิเศษ 1 ครั้ง ต่อมาผู้ตายมีปัญหาเกี่ยวกับงานทีคั่งค้างอยู่เป็นจำนวนมาก ประกอบกับในระยะหลังไม่ค่อยทีจะตั้งใจทำงานเนื่องจากว่ารู้สึกเบื่อกับงานทีทำงาน และได้ถูกผู้บังคับบัญชาเรียกไปตำหนิ และถูกภาคทัณฑ์ พร้อมทั้งได้เร่งรัดให้ผู้ตายทำงานทีคั่งค้างให้เสร็จโดยเร็ว เมื่อผู้ตายไม่สามารถทำตามทีผู้บังคับบัญชาสั่งการได้ ก็เกิดความเครียดและพยายามหาทางระบายด้วยการสูบบุหรี่อย่างหนัก แต่ก็ไม่สามารถช่วยระบายความเครียดได้มากนัก จนกระทั่งเมื่อไม่สามารถแก้ปัญหาของชีวิตได้ จึงได้ตัดสินใจหนีปัญหาโดยการกระทำอัตวินิบาตกรรมโดยการ ใช้เชือกแขวนคอตนเอง จนถึงแก่ความตายภายในบ้านพักของตน

นางพิม - เป็นภรรยาโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย และเป็นผู้ที่ผู้ตายสนิทสนมมากเป็นทีสุด เป็นคนทีคอยให้กำลังใจผู้ตายมาโดยตลอด โดยทราบและเข้าใจปัญหาของผู้ตายด้วยดี เคยมีปัญหาขัดใจกับผู้ตาย แต่ก็ไม่ถึงกับขึ้นลงมือลงไม้กัน ทราบว่าผู้ตายมีปัญหาในเรื่องการทำงาน และเคยเอางานกลับมาทำที่บ้านบ่อย ๆ ก่อนตามผู้ตายมักมีอาการเครียดและวิตกกังวล อีกทั้งนอนไม่ค่อยหลับ ปัจจุบันพักอยู่ที่บ้านพักส่วนตัวซึ่งได้ซื้อเอาไว้ก่อนทีผู้ตายจะถึงแก่ความตาย โดยผ่อนกับทางธนาคาร

ผู้บังคับบัญชา - ผู้ศึกษาได้สัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชาของผู้ตายท่านหนึ่ง ได้ความว่าผู้ตายเป็นคนทีตั้งใจทำงาน และมีความกระตือรือร้นในการทำงาน ซึ่งในระยะแรก ๆ นั้นผู้ตายได้รับการไว้วางใจจากผู้บังคับบัญชาพอสมควร แต่มาในระยะหลังเข้าใจว่าผู้ตายเริ่มมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว และมีงานทีได้รับมอบคั่งค้างอยู่เป็นจำนวนมาก และไม่สามารถเร่งให้เสร็จสิ้นได้ตามกำหนดเวลา เคยเรียกผู้ตายมาสอบถามถึงปัญหาทีมีอยู่ แต่ผู้ตายก็ไม่ได้บอกวาอะไร จึงได้แต่เร่งรัดงานทีคั่งค้างของผู้ตายให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว ระยะหลังก่อนตายได้เสนอให้มีการภาคทัณฑ์ผู้ตายเนื่องจากว่าไม่สามารถเร่งรัดงานให้เสร็จสิ้นได้ตามกำหนด และหลังจากนั้นมักสังเกตเห็นผู้ตายมีอาการเซื่องซึม ในวันเกิดเหตุเป็นวันที่ผู้ตายไม่ได้เข้าवर และผู้ตายได้กระทำอัตวินิบาตกรรมทีบ้านพักของตน จึงไม่ทราบรายละเอียดต่าง ๆ คงทราบแต่เพียงว่าผู้ตายใช้เชือกแขวนคอตนเองจนถึงแก่ความตาย

บิดาของผู้ตาย - อดีตเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ซึ่งขณะนี้เกษียณอายุราชการแล้ว และพักอยู่ที่บ้านกับบุตรสาวคนเล็ก และดูแลหลาน ๆ ส่วนมารดาของผู้ตายได้เสียชีวิตไปนานแล้ว โดยได้พูดถึงผู้ตายว่า ผู้ตายเป็นคนเรียบร้อย ช่างพูด ช่างถาม และรักความสะอาด แต่ค่อนข้างเอาแต่ใจตนเอง และมักใช้อารมณ์ของตัวเองเป็นเครื่องตัดสินมากกว่าเหตุผล ถ้าอยากทำอะไรก็ทำ ไม่อยากทำอะไรก็ไม่ทำ บรรดาพี่ ๆ และน้องมักเกรงใจ ตอนเด็ก ๆ เรียนหนังสือเก่ง และมีความมุ่งมั่น สมัยตอนผู้ตายอยู่ต่างจังหวัด ได้ฝากเพื่อน ๆ ให้ช่วยดูแลในการย้ายผู้ตายกลับมาที่กรุงเทพฯ ฯ และในการพิจารณาขึ้นเงินเดือนของผู้ตาย ก็ได้เคยขอเพื่อน ซึ่งเป็นข้าราชการตำรวจชั้นผู้ใหญ่ให้ช่วยดูแลในเรื่องนี้ แต่เชื่อว่าผู้ตายเป็นผู้ที่ตั้งใจทำงาน โดยดูจากตำแหน่งหน้าที่การงานที่ผู้ตายได้รับ และมียศถึงร้อยตำรวจเอก หลังจากที่ผู้ตายแต่งงานไปแล้วก็ไม่ได้เข้าไปยุ่งเกี่ยวในชีวิตครอบครัวของผู้ตาย และผู้ตายเองก็ไม่ได้มาปรึกษาปัญหา หากว่ามีปัญหาอะไร ซึ่งเข้าใจว่าผู้ตายคงมีความสุข ระยะเวลาหลังผู้ตายเคยมาเยี่ยมบ้าน และสังเกตเห็นหน้าตาผู้ตายมีกังวล เมื่อสอบถามผู้ตาย ก็ได้บอกว่างานที่ทำงานมีมาก และหลังจากนั้นประมาณ 1 เดือน ผู้ตายก็ได้กระทำอัตวินิบาตกรรม

ที่มาของปัญหา

เหตุ - รู้สึกเสียใจกับการที่ได้รับคำตำหนิจากผู้บังคับบัญชา เพราะผู้ตายเชื่อว่าเป็นคนคนที่ตั้งใจทำงาน อีกทั้งเชื่อว่าผู้บังคับบัญชาไม่ได้ให้โอกาสตนในการทำงาน รวมถึงการถูกภาคทัณฑ์จากผู้บังคับบัญชา ทำให้เกิดความเครียดและเกิดความเบื่อหน่ายในการทำงาน ท้อแท้ และหดหู่ เกิดอารมณ์น้อยใจอย่างรุนแรง

- เกิดความรู้สึกว่าตัวเองไร้ค่า (low self-esteem) หมดหวังในชีวิต (hopelessness) ไม่มีใครช่วยเหลือได้ (helplessness)

- เกิดภาวะอารมณ์เศร้า (depressed mood) นอนไม่หลับ เบื่ออาหาร อ่อนเพลีย เบื่อหน่ายสิ่งต่าง ๆ รอบตัว มีเรื่องกังวลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ใจหดหู่เศร้าหมอง

- กระทำอัตวินิบาตกรรมโดยใช้เชือกแขวนคอตัวเองจนถึงแก่ความตายภายในบ้านพักของตน โดยใช้เวลาในขณะที่คนในบ้านกำลังพักผ่อน

ผล - จากการตัดสินใจกระทำอัตวินิบาตกรรมดังกล่าว เป็นผลให้ผู้ตายถึงแก่ความตาย และจากผลที่เกิดขึ้นดังกล่าว เป็นผลให้ภรรยาของผู้ตายได้รับความเดือดร้อน ขาดผู้นำ และกรมตำรวจต้องสูญเสียทรัพยากรบุคคลไปก่อนเวลาอันสมควร

และเมื่อพิจารณาถึงสาเหตุของการกระทำอัตวินิบาตกรรมของผู้ตายแล้ว
พิจารณาได้จากปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

- ได้แก่สถานภาพทางเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ไม่มีความมั่นคงในครอบครัว ไม่มีอาชีพ มีหนี้สิน จากการสัมภาษณ์ภรรยาของผู้ตายพบว่า ในครอบครัวของผู้ตายไม่มีปัญหาในเรื่องรายได้ รายจ่าย คือทั้งคู่มาจากครอบครัวที่มีฐานะปานกลาง และต่างก็มีรายได้และเงินเดือนประจำ ซึ่งทั้งคู่สามารถช่วยกันรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในครอบครัวโดยไม่มีปัญหาใด ๆ

ปัจจัยทางด้านสังคม

- จากการสัมภาษณ์บุคคลในครอบครัวของผู้ตาย พบว่าบิดามารดามีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และด้วยเหตุที่ผู้ตายเป็นบุตรชายคนเดียวของครอบครัว แม้ว่าจะไม่ใช่คนสุดท้องก็ตาม จึงค่อนข้างถูกตามใจจากบิดาและมารดา อาจทำให้ผู้ตายมีความอดทนต่อความตึงเครียดต่ำ และเมื่อถูกผู้บังคับบัญชาตำหนิครั้งแล้วครั้งเล่า จนถึงกับถูกภาคทัณฑ์ จึงเป็นเหตุให้มีผลกระทบกระเทือนต่อภาวะจิตใจและอารมณ์ของผู้ตาย นอนไม่หลับ เบื่ออาหาร เบื่อหน่ายสิ่งต่าง ๆ รอบตัว รู้สึกตัวเองไร้ค่าสิ้นหวัง และทำให้ผู้ตายกระทำอัตวินิบาตกรรมดังกล่าว

ปัจจัยทางร่างกาย

- จากการสัมภาษณ์บิดามารดาของผู้ตาย ทราบว่าผู้ตายไม่มีประวัติว่าเคยป่วยรุนแรงจนมีผลต่อระบบสมอง และระบบต่าง ๆ ภายในร่างกาย และในบรรดาญาติพี่น้องของผู้ตาย ก็ไม่ปรากฏว่าเคยมีอาการป่วยทางจิตประสาทมาก่อน

ปัจจัยทางจิตใจ

- การที่ผู้ตายได้รับผลจากการกระทำนั้น ๆ ทำให้เกิดความเครียด ความวิตกกังวล ความคับข้องใจ เกิดความผิดปกติทางอารมณ์ ซึ่งมีผลต่อการกระทำอัตวินิบาตกรรมของผู้ตาย และจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่ศึกษาถึงการกระทำ อัตวินิบาตกรรมของบุคคล พบว่าเกิดจากสาเหตุต่าง ๆ หลายสาเหตุ ได้แก่ วิธีการปรับตัวเมื่อมีปัญหาก่อขึ้น ผู้ตายมักใช้วิธีการปรับตัวโดยการเก็บเอาปัญหาไปคิดคนเดียว มากกว่าที่จะหาคนปรึกษา ด้วยเหตุนี้ทำให้ผู้ตายไม่สามารถแก้ปัญหาค้นหาทางออกของปัญหาได้ อีกทั้งยังไม่สามารถระบายความโกรธ หรือความก้าวร้าวออกมาในรูปของกิจกรรมอื่น ๆ และเมื่อเกิด

การสะสมมากขึ้นทุกวัน ในที่สุดอารมณ์ต่าง ๆ ที่ไม่ดีก็จะกลับมาทำร้ายตนเอง และจากกรณีดังกล่าวก็อาจเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ผู้ตายกระทำอัตวินิบาตกรรมดังกล่าว

การเยี่ยมบ้าน (Home visit)

- ผู้ศึกษาไปเยี่ยมบ้านของผู้ตายซึ่งอยู่ในหมู่บ้านแห่งหนึ่ง แถวบางเขน กรุงเทพฯ พบว่าสภาพที่อยู่อาศัยนั้นเป็นบ้านตึกสองชั้น เนื้อที่ 50 ตารางวา ภายในบ้านมี 3 ห้องนอน 2 ห้องน้ำ ชั้นล่างในที่ว่างได้ทำเป็นห้องรับแขก ซึ่งใช้เป็นที่นั่งเล่น ดูโทรทัศน์ และเล่นกีฬาภายในครอบครัว ในบ้านมีเครื่องอำนวยความสะดวกหลายอย่าง บ้านสะอาด การจัดข้าวของมีระเบียบเรียบร้อยดี อากาศถ่ายเทได้ดี มีรั้วบ้าน บริเวณรอบบ้านไม่ได้ทำอะไร หน้าบ้านติดถนนภายในหมู่บ้าน รถสามารถวิ่งผ่านไปมาได้ มีทรัพย์สินของผู้ตายบางส่วน เช่น เสื้อผ้า รูปถ่าย ของใช้ส่วนตัว ถูกเก็บเอาไว้ ภายในบ้านมีด้วยกัน 4 คน คือภรรยาของผู้ตาย มารดาและน้องชายของภรรยาผู้ตาย ซึ่งขณะนี้ภรรยาของผู้ตายก็ยังครองตัวเป็นโสด และยังไม่แต่งงานเนื่องจากยังทำใจไม่ได้กับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ทราบว่าผู้ตายได้ใช้เชือกผูกเข้ากับข้อได้บันไดบ้าน แล้วนำมาแขวนที่คอของตนเอง ซึ่งบริเวณดังกล่าวหลังจากนั้นได้มีการทำสีและตกแต่งโดยการใช้น้ำยาคีปิดที่บริเวณด้านใต้ ทำให้ในปัจจุบันไม่สามารถมองเห็นชื่อดังกล่าวได้ สภาพอารมณ์และสภาพจิตใจของภรรยาของผู้ตายนั้น ยังไม่ค่อยดี จะมีน้ำตาไหลบ้างเป็นบางครั้งเมื่อได้สอบถามเกี่ยวกับผู้ตาย ทางฝ่ายญาติพี่น้องของผู้ตายนั้น ภรรยาของผู้ตายก็ยังให้ความเคารพและไปมาหาสู่เป็นประจำเหมือนกับที่ผู้ตายยังมีชีวิตอยู่

กรณีศึกษารายที่ 3

- ส.ต.ต.รักไทย(นามสมมติ) อายุขณะกระทำอัตวินิบาตกรรม 28 ปี ตำแหน่งครั้งสุดท้ายคือเจ้าหน้าที่ฝ่ายสายสืบ

- ระยะเวลาในการศึกษา

ในกรณีศึกษานี้ ใช้เวลาในการศึกษาเป็นระยะเวลาประมาณ 1 เดือน โดยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลของผู้ตายเบื้องต้นจากสถาบันนิติเวช กรมตำรวจ จากนั้นได้ขอสำเนาสำนวนการชันสูตรพลิกศพของผู้ตายจากท้องที่เกิดเหตุ และขอเพิ่มประวัติของผู้ตายจากแผนกทะเบียนพล กองบัญชาการตำรวจนครบาล ซึ่งในชั้นตอนแรกนี้ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2540 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2540 เช่นเดียวกับรายอื่น แล้วจึงได้ไปทำการ

สัมภาษณ์ครอบครัวของผู้ตาย เพื่อเก็บข้อมูล โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 4 มิถุนายน 2541 ถึงวันที่ 2 กรกฎาคม 2541 ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ จำนวน 4 ครั้ง ครั้งละประมาณ 1-2 ชั่วโมง โดยการสัมภาษณ์นี้จะทำการเยี่ยมบ้านไปในตัว เพื่อจะได้เห็นถึงสภาพความเป็นอยู่และความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เพื่อนำมาเป็นส่วนประกอบในการวิเคราะห์ข้อมูล และเป็นการประเมินผลในแต่ละราย

- **วันเวลาที่เกิดเหตุ และวิธีการที่ผู้ตายเลือกใช้ในการกระทำอัตวินิบาตกรรม**

วันที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2540 เวลาประมาณ 21.20 น.ผู้ตายได้ใช้อาวุธปืนพกประจำกาย ยิงที่ศีรษะของตัวเองจนถึงแก่ความตาย ภายในห้องน้ำในบ้านพักข้าราชการตำรวจ

- **ลักษณะและอาการของผู้ตายก่อนการกระทำอัตวินิบาตกรรม**

ทราบจากเพื่อนของผู้ตายว่า แต่เดิมผู้ตายเป็นคนที่มีอุปนิสัยดี เรียบร้อย ให้ความเคารพกับรุ่นพี่ และผู้บังคับบัญชา เป็นคนตั้งใจทำงาน มีเพื่อนฝูงมาก นอกจากนี้เป็นคนที่น่ากลัว โดยเฉพาะกับเพศตรงข้าม แต่หลังจากที่เริ่มมีปัญหาในชีวิตก็กลับกลายเป็นคนที่หงุดหงิด ใจบ่น รำคาญ นอนไม่หลับ ดื่มสุราบ่อย และมักบ่นอยากตายให้กับคนที่ใกล้ชิด ฟังอยู่บ่อย ๆ

- **ประวัติส่วนตัวและครอบครัว**

ผู้ตายเป็นบุตรคนสุดท้อง มีพี่น้องจำนวน 5 คน เป็นคนเรียบร้อย มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดจันทบุรี เรียนจบการศึกษาชั้นปีที่ 6 ที่โรงเรียนในหมู่บ้าน จากนั้นได้เข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนประจำจังหวัด จบมัธยมศึกษาปีที่ 6 และได้เดินทางมาอยู่กับญาติที่กรุงเทพมหานคร จากนั้นก็เข้าศึกษาต่อในโรงเรียนตำรวจนครบาล บางเขน จบการศึกษา จากนั้นได้ดำรงตำแหน่งลูกแถวงานป้องกันและปราบปรามจลาจล หลังจากทำงานได้ 1 ปี ก็ได้มาช่วยราชการในตำแหน่งพลขับ ซึ่งเป็นผู้ขับรถให้กับนายตำรวจชั้นผู้ใหญ่ เมื่อทำงานในตำแหน่งดังกล่าวได้ 1 ปี ก็ได้ย้ายออกจากกองบังคับการป้องกันปราบปรามจลาจล มาดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ฝ่ายสืบสวน สถานีตำรวจนครบาลธรรมศาลา และหลังจากนั้นในปีต่อมาได้รับการประดับยศให้เป็นสิบตำรวจตรี

เนื่องจากผู้ตายเป็นคนที่มีหน้าตาดีประกอบกับอายุยังน้อย ทำให้มีผู้หญิงมาติดพันผู้ตายมากมาย และในที่สุดผู้ตายก็ได้ตัดสินใจอยู่กับนางชไมพร(นามสมมติ) ซึ่งมีอายุมากกว่าผู้ตาย 2 ปี ฉันทน์สามิภรรยา โดยนางชไมพร ก็ได้ย้ายเข้ามาพักอยู่กับผู้ตายที่บ้านพักข้าราชการตำรวจ ซึ่งนางชไมพร นั้นเป็นพนักงานต้อนรับของโรงแรมแห่งหนึ่ง และมีเงินเดือนมากกว่าผู้ตายมาก โดยนางชไมพร เป็นผู้รับผิดชอบในเรื่องค่าใช้จ่ายภายในบ้านทุกอย่าง รวมทั้งหาซื้ออาหารป้อนให้กับผู้ตายด้วย ช่วงเวลาดังกล่าวผู้ตายมีความสุขมาก และเป็นที่ยอจฉาของบรรดาเพื่อน ๆ ด้วยกัน

ประมาณ 5 เดือนต่อมา ผู้ตายเริ่มไปติดพันกับ น.ส.สมรัก(นามสมมติ) ซึ่งเป็นคนต่างจังหวัด และมาศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในกรุงเทพฯ ฯ โดยได้มาเช่าอพาร์ทเมนท์ใกล้กับที่ทำงานของผู้ตายและไม่นานนักทั้งคู่ก็ได้เสียกัน โดย น.ส.สมรัก ทราบอยู่แล้วว่าผู้ตายมีภรรยาอยู่แล้ว แต่นางชไมพร ภรรยาของผู้ตายยังไม่ทราบเรื่องนี้ หลังจากนั้นผู้ตายก็ได้ช่วยเหลือรับผิดชอบในเรื่องค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ของน.ส.สมรัก จนทำให้เงินที่มีอยู่ไม่พอ ต้องไปขอกนางชไมพร อยู่เป็นประจำโดยนางชไมพร ก็ให้เงินผู้ตายมาโดยตลอด แต่เมื่อผู้ตายมาขอเงินจากนางชไมพร มากขึ้น และบ่อยครั้งขึ้น ทำให้นางชไมพร เริ่มสงสัยในพฤติกรรม แม้ว่าผู้ตายจะแก้ตัวว่าเอาไปใช้ในเรื่องราชการก็ตาม สุดท้ายนางชไมพร ก็ได้แอบติดตามผู้ตายไป จนในที่สุดสามารถจับได้ว่าผู้ตายคบ น.ส.สมรัก ฉันทน์สามิภรรยาอีกคน ซึ่งทั้งคู่ได้มีปากเสียงกันอย่างรุนแรง ในที่สุดผู้ตายสมัครใจที่จะอยู่กับ น.ส.สมรัก ส่วนนางชไมพร ก็ได้กลับมาอยู่ที่พักข้าราชการตำรวจเหมือนเดิมและไม่ได้ย้ายไปไหน

3 เดือนต่อมา ผู้ตายได้กลับมาหานางชไมพร เพื่อขอคืนดีและอ้างว่าได้เลิกกับ น.ส.สมรัก แล้ว ในที่สุดนางชไมพร ก็ยอมคืนดีด้วย แต่หลังจากนั้นไม่นานนักนางชไมพร ก็จับได้ว่าผู้ตายยังคงติดต่อกับน.ส.สมรัก ทั้งคู่จึงทะเลาะกันและมีปากเสียงกันอย่างรุนแรง และผู้ตายได้ใช้อาวุธปืนยิงนางชไมพร 1 นัด กระสุนถูกเพดานห้อง นางชไมพร ได้มาแจ้งความกับร้อยเวร และเมื่อสามารถไกล่เกลี่ยกันได้ นางชไมพร ก็ได้เก็บข้างของ ของใช้ส่วนตัว รวมทั้งทรัพย์สินทั้งหมดที่ซื้อเอาไว้ในบ้านออกไปจนหมด คงมีแต่ทรัพย์สินบางอย่างที่ซื้อให้กับผู้ตาย นางชไมพร ไม่ได้เอาไปด้วย ซึ่งผู้ตายก็ได้หันมาคบกับ น.ส.สมรัก โดยเปิดเผยและพามาพักค้างที่ห้องพักดังกล่าวบ่อยครั้ง และต่อมา น.ส.สมรัก ก็สำเร็จการศึกษา แล้วได้งานทำที่บริษัทเอกชน แถวถนนรัชดาภิเษก

ก่อนเกิดเหตุประมาณ 1 เดือน น.ส.สมรัก ก็เริ่มมีชายหนุ่มมาติดพัน จนในที่สุดก็ได้ขอเลิกกับผู้ตาย แม้ว่าผู้ตายจะอ่อนนวยพรเพียงใดก็ตาม ในที่สุดทั้งคู่ก็เลิกกัน และด้วยเหตุนี้ทำให้ผู้ตายรู้สึกเสียใจมาก และเริ่มดื่มสุรามากขึ้น ในวันเกิดเหตุซึ่งเป็นวันที่ผู้ตายไม่ได้เข้าเวรยาม ผู้ตายดื่มสุราตั้งแต่เวลาประมาณ 19.00 น. โดยนั่งดื่มลำพังภายในห้องพักแต่เพียงผู้เดียว และหลังจากนั้นไม่นานนักเพื่อนข้าราชการตำรวจที่พักในละแวกนั้นก็ได้ยินเสียงปีนดังขึ้น 1 นัด จากห้องนอนของผู้ตาย เมื่อเข้าไปดูจึงพบว่าผู้ตายได้ใช้อาวุธปืนพกของตนยิงตัวเองเข้าที่ศรีษะจนถึงแก่ความตายภายในห้องพักของผู้ตายดังกล่าว

- ผู้ให้ประวัติบิดามารดาของผู้ตาย เพื่อน ๆ และผู้บังคับบัญชาของผู้ตาย และจากแฟ้มประวัติของทะเบียนพล

การวิเคราะห์

จากกรณีศึกษานี้ วิเคราะห์ลักษณะของผู้ตายและผู้เกี่ยวข้องได้ดังนี้

ผู้ตาย - จากคำบอกเล่าทราบว่า เป็นคนหนุ่มที่มีความตั้งใจในการทำงาน เป็นคนร่าเริง มีเพื่อนมาก มีอัธยาศัยดี ในบางครั้งจะเป็นคนเจ้าอารมณ์ โมโหจนเฉียวง่าย ตามประสาคนหนุ่มแต่เนื่องจากเป็นคนที่มีหน้าตาดี ทำให้มีผู้หญิงมาติดพัน จนในที่สุดก็ได้สมัครใจอยู่กินกับ นางชไมพร ฉันทน์สามิภรรยา แต่หลังจากอยู่กินกับนางชไมพร แล้ว ก็ไม่เลิกนิสัยเจ้าชู้ และได้ น.ส.สมรัก มาเป็นภรรยาอีกคนหนึ่ง ซึ่งเมื่อนางชไมพร รู้เรื่องทำให้ทั้งคู่ทะเลาะกันเป็นประจำ สุดท้ายต่างก็แยกย้ายกัน และเมื่อน.ส.สมรัก จบการศึกษา ก็มีชายหนุ่มมาติดพัน จนในที่สุดได้ขอเลิกกับผู้ตาย ซึ่งสาเหตุนี้ทำให้ผู้ตายรู้สึกเสียใจเป็นอย่างมาก และหันมาดื่มสุราเพื่อระงับความเศร้าโศก จนในที่สุดได้ตัดสินใจใช้อาวุธปืนยิงตัวเองจนถึงแก่ความตาย และจากการสอบถามบิดามารดาของผู้ตายทราบว่าผู้ตายเป็นบุตรคนสุดท้อง จึงถูกเลี้ยงดูมาอย่างตามใจจากบิดามารดา อีกทั้งพี่ ๆ ก็เอ็นดู จึงเป็นคนที่ค่อนข้างเอาแต่ใจตัวเอง ในวัยเด็กเมื่อเกิดปัญหาขึ้นบรรดาพี่ ๆ จะช่วยกันแก้ปัญหาให้ และเมื่อผู้ตายเกิดปัญหาที่ร้ายแรงในชีวิตของตนเอง จึงไม่มีความสามารถที่จะแก้ปัญหาให้กับตนเองได้ สุดท้ายก็เกิดเมื่อเกิดปัญหารุมเร้ามากขึ้น ก็มักเก็บตัวเงียบ ไม่ยอมพูดจา หรือปรึกษาปัญหาให้กับใคร จนปัญหาสั่งสมเป็นความเครียด จนในที่สุดต้องแก้ปัญหาโดยการกระทำอัตวินิบาตกรรม

นางชไมพร - เป็นภรรยาของผู้ตาย แต่ไม่ได้จดทะเบียนสมรสกัน ผู้ศึกษาไม่ได้พบนางชไมพร แต่ทราบจากเพื่อนของผู้ตายว่านางชไมพร เป็นคนที่มีอัธยาศัยดี รักและเอาใจผู้ตาย ขณะนั้นทำงานเป็นพนักงานต้อนรับอยู่ที่โรงแรมแห่งหนึ่งย่านถนนรัชดาภิเษก แต่เมื่อ

มา ทราบว่าผู้ตายกำลังคิดพันหนึงอื่น ทำให้กลายเป็นคนอารมณ์ร้อน หงุดหงิด โมโหง่าย และมีปากเสียงกับผู้ตายบ่อยครั้ง และทุกครั้งที่มีการปากเสียงกับผู้ตายก็มักจะทวงบุญทวงคุณ และทวงข้าวของที่ซื้อให้ผู้ตาย และหลังจากนั้นทั้งคู่ก็ถึงคราวแตกหัก โดยนางชไมพร ได้ย้ายออกจากที่พักของผู้ตายและไม่ได้กลับมาอีกเลย

น.ส.สมรค์ - เป็นภรรยาลับ ๆ อีกคนของผู้ตาย ผู้ศึกษาไม่ได้พบ น.ส.สมรค์ แต่ทราบจากเพื่อนของผู้ตายว่า น.ส.สมรค์ เป็นคนหน้าตาดี มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด และเข้ามาศึกษาต่อในกรุงเทพฯ ฯ โดยได้พักอยู่ที่แฟลตกับญาติ และได้รู้จักกับผู้ตายหลังจากที่ผู้ตายคบอยู่กับนาง ชไมพร จากนั้นทั้งคู่ได้มีความสัมพันธ์กัน และผู้ตายได้ส่งเสียและรับผิดชอบในเรื่องค่าใช้จ่ายของ น.ส.สมรค์ จนกระทั่งนางชไมพร ภรรยาของผู้ตายทราบถึงความสัมพันธ์ของทั้งสอง และ น.ส.สมรค์ กับนางชไมพร เคยทะเลาะกัน จนในที่สุด ผู้ตายเลือกที่จะอยู่กินกับ น.ส.สมรค์ เป็นเหตุให้นางชไมพร รู้สึกเสียใจและได้ย้ายของออกจากบ้านของผู้ตาย จนกระทั่งเมื่อ น.ส.สมรค์ เรียนจบแล้ว ก็ได้งานทำ และมีชายหนุ่มมาติดพัน จนกระทั่ง น.ส.สมรค์ ได้ขอเลิกกับผู้ตาย ซึ่งผู้ตายรู้สึกเสียใจมาก และหันมาดื่มสุราเป็นประจำ และคงเป็นสาเหตุหนึ่งให้ผู้ตายตัดสินใจกระทำอัตวินิบาตกรรมดังกล่าว

ผู้บังคับบัญชา - ผู้ศึกษาได้สัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชาของผู้ตายท่านหนึ่ง ได้ความว่าผู้ตายเป็นคนที่ตั้งใจทำงาน และมีความกระตือรือร้นในการทำงาน แต่มักมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว โดยมากจะเป็นเรื่องชู้สาว และมักเป็นคนที่ชอบเก็บปัญหาเอาไว้คนเดียว และชอบที่จะดื่มสุราเพื่อหาทางแก้ปัญหาก็เคยเรียกมาสอบถามแต่ผู้ตายก็ไม่ยอมพูดอะไรมาก ในระยะหลังก่อนเสียชีวิต ทราบว่าผู้ตายมีปัญหาในเรื่องครอบครัว แต่ก็ยังไม่ยอมเลิกงานและมาเข้าเวรตามปกติ จนคิดว่าไม่มีอะไร จนกระทั่งมาทราบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและรู้สึกเสียใจกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นอย่างยิ่ง

เพื่อนร่วมงาน - จากคำบอกเล่าของเพื่อนร่วมงานของผู้ตายได้ความว่า ผู้ตายเป็นคนที่มีอัธยาศัยดี ให้ความเคารพรุ่นพี่ และเป็นคนที่มีความตั้งใจทำงาน แต่เป็นคนเจ้าชู้ประกอบกับเป็นคนที่มีหน้าตาดี ทำให้มีหญิงสาวมาติดพันมากมาย จนกระทั่งผู้ตายได้ตัดสินใจอยู่กับนางชไมพร แม้ว่านางชไมพร จะมีอายุมากกว่าผู้ตายถึง 2 ปี แต่ก็ได้ช่วยเหลือทางการเงินให้กับผู้ตาย จนผู้ตายมีฐานะทางการเงินที่ดีขึ้น และได้ไปติดพันกับ น.ส.สมรค์ โดยได้นำเอาเงินจากนางชไมพร มาส่งเสียเลี้ยงดู น.ส.สมรค์ เมื่อนางชไมพร ทราบเรื่อง จึงโกรธมากและมีปากเสียงกับผู้ตายบ่อยครั้ง จนในที่สุดทั้งคู่ได้เลิกร้างกันและผู้ตายได้ตัดสินใจมาคบหาและ

อยู่กินกับ น.ส.สมรัก แต่ไม่นานนัก น.ส.สมรัก ก็ได้บอกเลิกกับผู้ตาย จนเป็นเหตุให้ผู้ตายเริ่ม คิดมากและเริ่มเครียด จนกลายเป็นคนเงิบขริบ และไม่ค่อยสูงส่งกับผู้ใด หลังจากเลิกงานก็จะเก็บตัวดื่มสุรารายในที่พักแต่เพียงคนเดียว จนกระทั่งสุดท้ายได้ตัดสินใจใช้อาวุธปืนพกยิงตัวเองจนถึงแก่ความตาย

บิดาและมารดา - เป็นคนพื้นเพจังหวัดจันทบุรี ปัจจุบันบิดาอายุ 70 ปี มารดาอายุ 68 ปี ทั้งคู่ประกอบอาชีพทำสวนผลไม้ บิดาจะพูดเมื่อถูกถาม ส่วนมารดาเป็นคนช่างพูด ซึ่งทราบว่าผู้ตายมีความสนิทสนมกับมารดามากที่สุด โดยมารดาของผู้ตายได้พูดถึงผู้ตายว่า เป็นคนที่รักความสะอาด แต่ค่อนข้างเอาแต่ใจตนเอง แต่เป็นคนที่รักพ่อแม่ ดีใจที่ลูกเป็นตำรวจ บางครั้งรู้สึกน้อยใจบ้างที่ลูก ไม่ค่อยกลับบ้าน และไม่ทราบปัญหาที่เกิดขึ้นของผู้ตาย โดยปกติผู้ตายจะกลับมาเยี่ยมบ้านประมาณ 2-3 เดือนต่อครั้ง แต่ก่อนเสียชีวิต ผู้ตายไม่ยอมกลับบ้าน ซึ่งก็ไม่ได้สอบถามอะไร จนกระทั่งทราบจากญาติที่อยู่กรุงเทพฯ ๔ทางโทรเลขว่า ผู้ตายได้เสียชีวิตแล้ว และได้รับศพผู้ตายมาจัดการตามประเพณีที่บ้าน

ที่มาของปัญหา

เหตุ - เสียใจและอับอายต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น รวมทั้งคาดไม่ถึงว่าตนเองจะประสบกับปัญหาดังกล่าว ทำให้เกิดความเครียด ท้อแท้ และหดหู่ เกิดอารมณ์น้อยใจอย่างรุนแรง

- รู้สึกหมดหวังในชีวิต(hopelessness) ไม่มีใครช่วยเหลือได้(helplessness)

- เกิดภาวะอารมณ์เศร้า(depressed mood) นอนไม่หลับ เบื่ออาหาร อ่อนเพลีย เบื่อหน่ายสิ่งต่าง ๆ รอบตัว มีเรื่องกังวลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ใจหดหู่เศร้าหมอง และมักแก้ปัญหาด้วยการดื่มสุรา

- เกิดอารมณ์ชั่ววูบ กระทำอัตวินิบาตกรรมโดยใช้อาวุธปืนประจำกาย โดยใช้เวลาไม่ถึง 1 ชั่วโมง

ผล - จากการตัดสินใจกระทำอัตวินิบาตกรรมดังกล่าว เป็นผลให้ผู้ตายถึงแก่ความตาย และจากผลที่เกิดขึ้นดังกล่าว เป็นผลให้บิดาและมารดาของผู้ตายต้องสูญเสียผู้ตายไปก่อนเวลาอันควร หากผู้ตายยังมีชีวิตอยู่ เชื่อว่าคงสามารถทำประโยชน์ให้กับครอบครัวได้ และนอกจากนี้กรมตำรวจยังต้องสูญเสียทรัพยากรบุคคลไปก่อนเวลาอันควร ซึ่งในกรณีของผู้ตายเป็นการกระทำที่ไม่มีเตรียมตัวเอาไว้ก่อน เพราะใช้ระยะเวลาไม่ถึงหนึ่งวัน

และเมื่อพิจารณาถึงสาเหตุของการกระทำอัตวินิบาตกรรมของผู้ตายแล้ว
พิจารณาได้จากปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

- ได้แก่สถานภาพทางเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ไม่มีความมั่นคงในครอบครัว ไม่มีอาชีพ มีหนี้สิน จากการสัมภาษณ์เพื่อน ๆ ของผู้ตายพบว่า ผู้ตายมีเงินเดือนน้อย มีปัญหาในเรื่องรายได้รายได้ ประกอบกับมีรายจ่ายเนื่องจากเป็นคนที่ชอบเที่ยว แต่หลังจากที่มาอยู่กินกับนางชไมพร ฐานะทางการเงินของผู้ตายเริ่มดีขึ้น เนื่องจากนางชไมพร มีเงินเดือนมากกว่า และสามารถนำเอาเงินไปช่วยเหลือแก่ น.ส.สมรภัท ภรรยาลับ ๆ อีกคน เมื่อนางชไมพร ทราบเรื่องจนกระทั่งถึงขั้นแตกหักกับผู้ตาย ฐานะทางการเงินของผู้ตายจึงกลับมาเหมือนเดิม จนกระทั่ง น.ส.สมรภัท ตีตัวจาก ทำให้ผู้ตายเกิดความเครียด คิดมาก และนำไปสู่การกระทำ อัตวินิบาตกรรม และจากผลงานวิจัยของ Steven Stack (1980) ได้กล่าวว่ปัจจัยที่กระตุ้นให้มีการกระทำอัตวินิบาตกรรม ได้แก่ ภาวะทางเศรษฐกิจ ระดับรายได้ และวัฒนธรรม

ปัจจัยทางด้านสังคม

- จากการสัมภาษณ์บุคคลในครอบครัวของผู้ตาย พบว่าบิดามารดามีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และด้วยเหตุที่ผู้ตายเป็นบุตรคนสุดท้อง จึงค่อนข้างถูกตามใจจากบิดาและมารดา และในสมัยเด็ก ทราบว่าครอบครัวของผู้ตายมักให้ความช่วยเหลือดูแลผู้ตายมาโดยตลอด ด้วยเหตุนี้เองทำให้ผู้ตายมีความอดทนต่อความตึงเครียดต่ำ และเมื่อเกิดปัญหากับผู้ตาย จึงเป็นเหตุให้มีผลกระทบกระเทือนต่อภาวะจิตใจและอารมณ์ของผู้ตาย นอนไม่หลับ คิดมาก เบื่อหน่ายสิ่งต่าง ๆ รอบตัว รู้สึกตัวเองไร้ค่าสิ้นหวัง และทำให้ผู้ตายกระทำอัตวินิบาตกรรมดังกล่าว

ปัจจัยทางร่างกาย

- จากการสัมภาษณ์บิดามารดาของผู้ตาย ทราบว่าผู้ตายไม่มีประวัติว่าเคยป่วยรุนแรงจนมีผลต่อระบบสมอง และระบบต่าง ๆ ภายในร่างกาย และในบรรดาญาติพี่น้องของผู้ตาย ก็ไม่ปรากฏว่าเคยมีอาการป่วยทางจิตประสาทมาก่อน

ปัจจัยทางจิตใจ

- การที่ผู้ตายได้รับผลจากการกระทำนั้น ๆ ทำให้เกิดความเครียด ความวิตกกังวล ความคับข้องใจ ความอับอาย เกิดความผิดปกติทางด้านจิตใจ ซึ่งเป็นผลจาก

ความล้มเหลวในการเผชิญภาวะวิกฤตในชีวิต โดยทั่วไปเมื่อบุคคลประสบกับการสูญเสียในชีวิตไม่ว่าจะเป็น การสูญเสียของรัก เสียฐานะทางสังคม เกียรติยศ ชื่อเสียง หน้าตา แล้วไม่สามารถจัดการกับความตึงเครียดเหล่านั้นได้ จะทำให้บุคคลนั้นอยู่ในภาวะเศร้าโศกเสียใจ หดหู่เศร้าหมอง ท้อแท้หมดกำลังใจ สิ้นหวัง และรู้สึกว่าคุณเองไร้ค่าได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับบุคคลทั่วไปในสังคม ซึ่งจากการศึกษาพบว่าบุคคลที่พยายามฆ่าตัวตาย ประมาณ 1 ใน 3 จะมีปัญหาสุขภาพจิต เช่น โรคประสาท โรคจิต หรือบุคคลิกภาพแปรปรวน(Stengel Erwin,1970:59) และนอกจากนี้ นิตยา พิริยะพงษ์พันธ์ ได้ทำการศึกษากการฆ่าตัวตายของคนไทยในช่วง ปี พ.ศ.2527-2528 พบว่าสาเหตุของการฆ่าตัวตายของคนไทยเนื่องมาจากเรื่องของความรักและความสูญเสียในชีวิต รวมถึงประสบกับวิกฤตที่ไม่สามารถแก้ไขได้

การเยี่ยมบ้าน (Home visit)

- ผู้ศึกษาไปเยี่ยมบ้านของผู้ตายที่จังหวัดจันทบุรี พบว่าสภาพที่อยู่อาศัยนั้นเป็นบ้านไม้สองชั้น ภายในบ้านมี 3 ห้องนอน ชั้นบน 2 ห้องนอน ชั้นล่าง 1 ห้องนอน นอกนั้นเป็นห้องโถง ซึ่งใช้เป็นที่นั่งเล่น ดูโทรทัศน์ และเล่นดนตรีในครอบครัว ห้องน้ำอยู่ติดกับครัว ในบ้านมีเครื่องอำนวยความสะดวกหลายอย่าง ได้แก่ โทรทัศน์ พัดลม เตารีด หม้อหุงข้าว เป็นต้น การจัดวางเครื่องใช้ภายในบ้านมีความเป็นระเบียบพอสมควร บ้านสะอาด อากาศถ่ายเทได้ดี ไม่มีรั้วบ้าน บริเวณรอบบ้านได้ปลูกต้นไม้และไม้ยืนต้นต่าง ๆ หน้าบ้านเป็นถนนลูกรัง พื้นที่ด้านหลังปลูกเงาะไว้หลายต้น และได้ทำเป็นอาชีพสำหรับครอบครัว บ้านของผู้ตายอยู่ในเขตสุขาภิบาล ด้านการสาธารณสุขปกครองบริเวณหมู่บ้านของผู้ตายจึงอยู่ในเกณฑ์ดี ที่ห้องโถงชั้นล่างมีภาพถ่ายของผู้ตาย ตลอดจนวุฒิบัตรของผู้ตายที่ได้รับถูกประดับเอาไว้ มีทรัพย์สินของผู้ตายบางส่วน เช่น ของใช้ส่วนตัว ถูกเก็บเอาไว้ ส่วนเสื้อผ้าที่บิดาของผู้ตายได้บิดาได้นำมาใส่เพื่อทำงาน ห้องนอนของผู้ตายในปัจจุบันกลายเป็นห้องนอนของพี่สาวคนโตซึ่งอยู่สามี ภายในบ้านมีอยู่ด้วยกัน 7 คน คือ บิดามารดา พี่สาวคนโต สามีและบุตรสาว พี่ชายและพี่สาวคนที่ 3 และ 4 ซึ่งยังไม่แต่งงาน ส่วนพี่สาวคนที่สองของผู้ตายเสียชีวิตไปแล้วเนื่องจากอุบัติเหตุรถชน สภาพอารมณ์และสภาพจิตใจของบิดาและมารดาของผู้ตายในขณะสัมภาษณ์นั้นอยู่ในเกณฑ์ดี และได้ลืมความเศร้าโศกจนหมดสิ้นแล้ว สำหรับบ้านพักข้าราชการตำรวจที่ผู้ตายเคยพักอาศัยอยู่นั้น ผู้ศึกษาได้เดินทางไปดู และพบว่าได้เปลี่ยนผู้ครอบครองใหม่แล้ว ไม่มีเรื่องราวหรือหลักฐานใด ๆ ที่เกี่ยวกับผู้ตายแต่อย่างใด

การกระทำอัตวินิบาตกรรมของข้าราชการตำรวจอันเนื่องมาจากปัจจัยทางสังคม

กรณีศึกษารายที่ 1

- ส.ต.ท.ธงไชย(นามสมมติ) อายุขณะกระทำอัตวินิบาตกรรม 31 ปี อดีตข้าราชการตำรวจประจำ ส.น.หนองแขม ตำแหน่งครั้งสุดท้ายคือเจ้าหน้าที่สายตรวจ

- ระยะเวลาในการศึกษา

ในกรณีศึกษานี้ ใช้เวลาในการศึกษาเป็นระยะเวลาประมาณ 1 เดือน โดยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลของผู้ตายเบื้องต้นจากสถาบันนิติเวช กรมตำรวจ จากนั้นได้ขอสำเนาสำนวนการชันสูตรพลิกศพของผู้ตายจากท้องที่เกิดเหตุ และขอเพิ่มประวัติของผู้ตายจากแผนกทะเบียนพล กองบัญชาการตำรวจนครบาล ซึ่งในขั้นตอนแรกได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2540 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2540 เช่นเดียวกับรายอื่น แล้วจึงได้ไปทำการสัมภาษณ์ครอบครัวของผู้ตาย เพื่อเก็บข้อมูล โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 5 กุมภาพันธ์ 2541 ถึงวันที่ 9 มีนาคม 2541 ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ จำนวน 3 ครั้ง ครั้งละประมาณ 3-4 ชั่วโมง โดยการสัมภาษณ์นี้จะทำการเยี่ยมบ้านไปในตัว เพื่อจะให้เห็นถึงสภาพความเป็นอยู่และความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เพื่อนำมาเป็นส่วนประกอบในการวิเคราะห์ข้อมูล และเป็นการประเมินผลในแต่ละราย

- วันเวลาที่เกิดเหตุ และวิธีการที่ผู้ตายเลือกใช้ในการกระทำอัตวินิบาตกรรม

วันที่ 20 พฤษภาคม พ.ศ. 2538 เวลาประมาณ 17.20 น.ผู้ตายได้ใช้อาวุธปืนพกประจำกาย ยิงที่ศีรษะของตัวเองจนถึงแก่ความตาย ภายในห้องน้ำในบ้านพักข้าราชการตำรวจ

- ลักษณะและอาการของผู้ตายก่อนการกระทำอัตวินิบาตกรรม

เดิมที่ผู้ตายเคยปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่สายตรวจ แต่หลังจากนั้นได้ถูกให้เปลี่ยน ให้มาทำงานในตำแหน่งพนักงานวิทยุ ซึ่งผู้ตายไม่ชอบงานในตำแหน่งดังกล่าว แต่ก็ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ด้วยความขยันขันแข็ง และในขณะที่เดียวกัน ผู้ตายก็ได้ยื่นเรื่องราวเพื่อขอสมัครใจย้ายไปดำรงตำแหน่งอื่น ในสังกัดอื่น ทั้งนี้เนื่องจากว่าผู้ตายเชื่อว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมจากผู้บังคับบัญชา ที่ถูกสับเปลี่ยนตำแหน่ง อีกทั้งเกิดความน้อยใจที่ผู้บังคับบัญชา

ไม่ให้ความสำคัญของตน โดยไม่ได้รับการพิจารณาให้ได้รับเงินเดือนสองชั้น ทั้งที่ผู้ตายเชื่อว่าได้ทำงานอย่างหนัก และปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเคร่งครัดมาโดยตลอด ขณะเดียวกันผู้ตายเริ่มถูกมองจากเพื่อนร่วมงานในลักษณะที่ไม่ดี โดยเพื่อนร่วมงานเข้าใจว่าผู้ตายถูกผู้บังคับบัญชาลงโทษให้มาทำงานในหน้าที่ดังกล่าว ในระยะหลังก่อนตาย ผู้ตายเริ่มเบื่อไม่อยากทำงาน แต่ก็ทนฝืนทำงานด้วยความรับผิดชอบที่มีอยู่

2 เดือนก่อนเสียชีวิต ผู้ตายมีความประสงค์ที่จะลากลับไปเยี่ยมครอบครัวในต่างจังหวัด จึงได้ทำเรื่องลาพักร้อน 5 วัน ซึ่งทางผู้บังคับบัญชาก็ได้อนุมัติให้ผู้ตายลาพักร้อนได้ ผู้ตายได้เดินทางไปกับนางกมลลา ภรรยาของผู้ตายและบุตรสาว โดยได้เดินทางไปยังจังหวัดปทุมธานี ซึ่งเป็นบ้านเกิดของผู้ตาย และบิดามารดาของผู้ตายก็ยังพักอาศัยอยู่ที่นั่น ผู้ตายรู้สึกมีความสุขกับการได้พักผ่อนในครั้งนี้ แต่หลังจากพักผ่อนได้เพียง 3 วัน ก็ได้รับการติดต่อจากเพื่อนร่วมงาน แจ้งว่าผู้บังคับบัญชาเรียกตัวให้กลับไปทำงาน แต่ผู้ตายก็ไม่สนใจเพราะถือว่ายังไม่ครบวันลา จึงได้อยู่ต่อไปอีกจนครบวันลา จากนั้นก็ได้ไปทำงานในวันรุ่งขึ้น และได้ถูกผู้บังคับบัญชาว่ากล่าวอย่างแรง รวมทั้งได้ขู่ว่าจะพิจารณาทัณฑ์ผู้ตายกรณีขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาด้วย ผู้ตายรู้สึกเสียใจและน้อยใจเป็นอย่างมาก เชื่อว่าคงเป็นการกลั่นแกล้งจากผู้บังคับบัญชา เพราะว่าคนอื่นที่ยังอยู่ทำงาน ยังมีอีกมาก อีกทั้งผู้ตายอยู่ในระหว่างการลา จึงไม่เป็นที่ต้องให้ผู้บังคับบัญชาเรียกใช้ตน ด้วยเหตุนี้เองทำให้ผู้ตายคิดมาก นอนไม่หลับ เริ่มเบื่ออาหารและวิตกกังวลง่าย ๆ เบื่อหน่ายสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ไม่พูดจากับใคร ไม่มีสมาธิในการทำงาน

ในวันเกิดเหตุ ผู้ตายได้เดินทางมาที่สถานีตำรวจเพื่อปฏิบัติหน้าที่ ผู้บังคับบัญชาได้เรียกผู้ตายเข้าไปพบ จากนั้นผู้ตายก็ไม่อยู่ทำงาน และได้กลับที่พักและมีอาการที่เซื่องซึม ไม่พูดคุยกับใคร และจากนั้นในเวลาประมาณ 17.20 น. ผู้ตายก็ได้ใช้อาวุธปืนพกประจำกาย ยิงที่ศีรษะตัวเอง 1 นัด ภายในห้องน้ำจนถึงแก่ความตาย

- ประวัติส่วนตัวและครอบครัว

ผู้ตายเป็นบุตรคนสุดท้อง มีพี่น้องจำนวน 3 คน เป็นคนเรียบร้อย มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดปทุมธานี เรียนจบการศึกษาชั้นปีที่ 6 ที่โรงเรียนในหมู่บ้าน จากนั้นได้เข้าศึกษาในระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนประจำจังหวัด จนจบมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากนั้นก็เข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะนิติศาสตร์ และหลังจากศึกษาได้ 1 ปี ก็ได้มาสอบเข้าเป็นตำรวจ ที่โรงเรียนตำรวจนครบาล และได้อบรมเป็นระยะเวลา 1 ปี

จึงสำเร็จหลักสูตร จากนั้นได้รับยศเป็น พลฯสำรองพิเศษ และดำรงตำแหน่งเจ้าหน้าที่ตำรวจดับเพลิง ในกองบังคับการตำรวจดับเพลิง ต่อมาได้พบกับนางกมลลา(นามสมมติ) ซึ่งพักอาศัยอยู่แถวที่ทำงานของผู้ตาย และทำงานเป็นพนักงานขายของในห้างสรรพสินค้าแห่งหนึ่งย่านอนุสาวรีย์ชัย ฯ เมื่อทั้งคู่คบกันได้ประมาณ 7 เดือน จึงได้มาเช่าบ้านอยู่ด้วยกัน และสมัครใจอยู่ด้วยกันฉันท์สามี-ภรรยา โดยไม่ได้แต่งงานหรือจดทะเบียนสมรสกันแต่อย่างใด

พอผู้ตายอายุได้ 24 ปี ได้ย้ายจากกองบังคับการตำรวจดับเพลิง มาดำรงตำแหน่งลูกแถวงานป้องกันปราบปราม ทำหน้าที่สายตรวจ สังกัดกองกำกับการสถานีตำรวจนครบาลหนองแขม ขณะนั้นมีรายได้เดือนละ 4,250 บาท โดยนางกมลลา ภรรยา ได้ตามมาอยู่ด้วย ในระยะแรก ๆ ไม่มีบ้านพัก จึงได้เช่าบ้านอยู่ในละแวกเดียวกับที่ทำงาน เดือนละ 600 บาท ไม่รวมค่าน้ำค่าไฟ โดยผู้ตายและนางกมลลา ได้ช่วยกันในเรื่องค่าใช้จ่าย ซึ่งผู้ตายจะรับผิดชอบเฉพาะค่าเช่าบ้าน ส่วนนางกมลลา จะรับผิดชอบในเรื่องค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว รวมค่าน้ำและค่าไฟ ซึ่งทั้งนี้ก็เพราะว่า นางกมลลา มีเงินเดือนมากกว่าผู้ตาย

ต่อมา ผู้ตายได้รับการเลื่อนยศให้เป็น ส.ต.ต. เมื่อปี พ.ศ.2534 หลังจากนั้นไม่นาน ผู้ตายก็ได้พานางกมลลา ไปจดทะเบียนสมรสที่สำนักงานเขตหนองแขม จากนั้นก็ได้ใช้ทะเบียนสมรส เป็นหลักฐานประกอบการขอพักอาศัยในที่พักข้าราชการตำรวจของสถานีตำรวจนครบาลหนองแขม ประมาณ 3 เดือนต่อมา ผู้ตายและนางกมลลา ก็ได้เข้าพักอาศัยในบ้านพักข้าราชการตำรวจดังกล่าว ซึ่งขณะนั้น นางกมลลา ได้ตั้งครรภ์แล้ว และต่อมาก็ได้คลอดบุตรเป็นหญิง ซึ่งค่าใช้จ่ายภายในบ้านก็เพิ่มมากขึ้น ผู้ต้องหาจึงต้องหารายได้พิเศษด้วยการเฝ้าร้านทองยามว่างเวรยาม ส่วนนางกมลลา หลังคลอดได้ 3 เดือน ก็ได้กลับไปทำงานต่อ และได้จ้างคนมาเลี้ยงลูกให้ตกเดือนละ 2,000 บาท

2 ปีต่อมาผู้ตายได้รับการเลื่อนยศให้เป็น ส.ต.ท. อัตราเงินเดือน 5,750 บาท รวมกับเงินจากการเฝ้าร้านทองซึ่งเป็นรายได้พิเศษ ก็ประมาณ 8,000 บาท ระยะเวลาหลังผู้ตายเริ่มคืบสุรา และมักกลับบ้านดึกหรือบางครั้งก็จะค้างอยู่ที่บ้านเพื่อน รายได้ส่วนหนึ่งจึงหมดไปกับการคืบสุรา เมื่อกลับบ้านก็จะมีอาการเมามาขเกือบทุกวัน และก็จะมีการทะเลาะกับนางกมลลา ตลอดและทุกครั้งผู้ตายก็จะเป็นผู้ลงมือทำร้ายนางกมลลา จนนางกมลลา ทนไม่ได้ จึงได้พาลูกหนีกลับไปอยู่บ้านพ่อแม่ของนางกมลลา หลังจากนั้นประมาณ 1 เดือน ผู้ตายได้เดินทางไปรับนางกมลลา กลับมาอยู่ด้วย และผู้ตายก็เลิกคืบสุราตั้งแต่นั้น

3 เดือนก่อนเสียชีวิต ผู้ตายได้ถูกสับเปลี่ยนหน้าที่ให้มาทำหน้าที่ในตำแหน่งพนักงานวิทยุ ซึ่งผู้ตายได้แสดงความท้อแท้ และไม่ตั้งใจทำงาน และขาดเวรบ่อยครั้ง จนเป็นเหตุให้ผู้ตายถูกผู้บังคับบัญชาเรียกมาตำหนิบ่อยครั้ง และถูกเสนอให้พิจารณาทัณฑ์ทางวินัย ด้วยอารมณ์ที่น้อยเนื้อต่ำใจ คิดว่าตัวเองไม่มีค่า จึงได้ตัดสินใจใช้อาวุธปืนประจำกายยิงตัวเองที่ศีรษะจนถึงแก่ความตายในที่สุด

- ผู้ที่ใกล้ชิดและผู้ตายรักมากที่สุดคือนางกมลลา ซึ่งเป็นภรรยา
- ผู้ให้ประวัติ คือนางกมลลา บิดามารดาของผู้ตาย และจากแฟ้มประวัติของ

ทะเบียนพล

การวิเคราะห์

จากกรณีศึกษา นี้ วิเคราะห์ลักษณะของผู้ตายและผู้เกี่ยวข้อง ได้ดังนี้

ผู้ตาย - จากคำบอกเล่าของนางกมลลา ภรรยาของผู้ตายรวมทั้งบิดาและมารดาของผู้ตาย สรุปได้ว่า ผู้ตายเป็นคนค่อนข้างร่าเริง มีเพื่อนมาก มีความตั้งใจทำงานและรักครอบครัว ในบางครั้งจะเป็นคนเจ้าอารมณ์ โมโหจนเจ็วง่าย เป็นคนที่กังวลง่าย คิดว่าตนเองไร้ค่ากว่าคนอื่น และเนื่องจากเป็นบุตรคนสุดท้อง จึงถูกเลี้ยงดูมาอย่างตามใจจากบิดามารดา อีกทั้งพี่ ๆ ก็เอ็นดู จึงเป็นคนที่ค่อนข้างเอาแต่ใจตัวเอง เมื่อมาเป็นตำรวจ มีความตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ เมื่อมีครอบครัวก็รักครอบครัว ทำทุกอย่างเพื่อให้ครอบครัวมีความสุข แต่หลังจากที่ถูกสับเปลี่ยนหน้าที่ให้มาดำรงตำแหน่งพนักงานวิทยุ ผู้ตายรู้สึกผิดหวัง น้อยใจ และเข้าใจว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมจากผู้บังคับบัญชา ทั้งที่ผู้ตายตั้งใจทำงาน และต่อมาผู้ตายได้ถูกผู้บังคับบัญชาเรียกมาตำหนิและภาคทัณฑ์ กรณีไม่ยอมกลับมาปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่ง แม้ว่าผู้ตายจะอยู่ในระหว่างการลา ก็ตาม เป็นเหตุให้ผู้ตายรู้สึกเสียใจและเสียความรู้สึกเป็นอย่างมาก และมักเก็บตัวเงียบ ไม่ยอมพูดคุย หรือปรึกษาปัญหากับใคร จนปัญหาสั่งสมและเกิดความเครียด จนในที่สุดต้องแก้ปัญหาโดยการกระทำอัตวินิบาตกรรม

นางกมลลา - เป็นภรรยาโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย และเป็นผู้ที่ผู้ตายสนิทสนมมากเป็นที่สุด เป็นคนที่คอยให้กำลังใจผู้ตายมาโดยตลอด และหลังจากผู้ตายถึงแก่ความตายแล้วก็ได้ย้ายออกจากบ้านพักข้าราชการตำรวจ แล้วนำลูกซึ่งเกิดกับผู้ตายไปพักอาศัยอยู่ที่บ้านบิดามารดาของตน แถวทุ่งพญาไท

ผู้บังคับบัญชา - ผู้ศึกษาได้สัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชาของผู้ตายท่านหนึ่ง ได้ความว่าผู้ตาย เป็นคนที่ตั้งใจทำงาน และมีความกระตือรือร้นในการทำงาน แต่เป็นคนที่ชอบเก็บปัญหาเอาไว้คนเดียว คือหากมีปัญหาจะไม่ยอมบอกใคร โดยจะเก็บเอาไว้แต่เพียงผู้เดียว ทำให้เป็นที่อึดอัดกับคนทั่วไปและคนใกล้ชิด นอกจากนี้ผู้ตายชอบที่จะดื่มสุราเพื่อหาทางระบายปัญหา เคยเรียกมาสอบถามแต่ผู้ตายก็ไม่ยอมพูดอะไรมาก ระยะเวลาก่อนตายผู้ตายมักขาดเวรเป็นประจำ เคยเรียกมาสอบถามเพื่อหาสาเหตุ แต่ผู้ตายก็บอกว่าไม่มีอะไร จึงได้แต่ให้ผู้ตายปรับปรุงตัว แต่ก็ยังเหมือนเดิม จึงได้พิจารณาทัณฑ์ไปตามอำนาจและหน้าที่ ซึ่งไม่ทราบว่าการพิจารณาลงทัณฑ์แก่ผู้ตาย จะเป็นสาเหตุหนึ่งให้ผู้ตายกระทำอัตวินิบาตกรรมดังกล่าว แต่การจากไปของผู้ตายนี้ ก็รู้สึกเสียใจเป็นอย่างยิ่ง

บิดาและมารดา - เป็นคนพื้นเพจังหวัดปทุมธานี ปัจจุบันบิดาอายุ 67 ปี มารดาอายุ 60 ปี ทั้งคู่ประกอบอาชีพค้าขาย โดยขายของชำอยู่กับบ้าน จะพูดเมื่อถูกถาม ส่วนมารดาเป็นคนช่างพูด ซึ่งทราบว่าผู้ตายมีความสนิทสนมกับมารดามากที่สุด โดยมารดาของผู้ตายได้พูดถึงผู้ตายว่า เป็นคนที่รักความสะอาด แต่ค่อนข้างเอาแต่ใจตนเอง และมักจะชอบเถียงพี่ ๆ เวลาไม่ถูกใจในเรื่องใด แต่ก็พอแม่ทำงาน เป็นคนไม่ชอบอยู่เฉย ๆ ทราบว่าเมื่อเป็นตำรวจก็ตั้งใจทำงาน และไต่เต้าจนได้ยศเป็น ส.ต.ท. ต่อมาทราบว่าผู้ตายมีปัญหาเกี่ยวกับการทำงาน ในวันเกิดเหตุ ผู้ตายได้โทรศัพท์มาที่บ้านโดยมารดาเป็นผู้รับสาย แต่ไม่ได้พูดอะไรและได้วางสายโทรศัพท์ไป ซึ่งมารดาของผู้ตายเข้าใจว่าสายโทรศัพท์หลุด จนกระทั่งนางกมลภรรยาของผู้ตาย ได้โทรศัพท์มาบอกว่าผู้ตายได้เสียชีวิตโดยการกระทำอัตวินิบาตกรรม

ที่มาของปัญหา

เหตุ - น้อยใจผู้บังคับบัญชา เพราะผู้ตายเชื่อว่าตนเองเป็นคนที่ตั้งใจทำงาน แต่ต้องมาถูกสับเปลี่ยนหน้าที่ และไม่ได้ขึ้นเงินเดือนพิเศษ อีกทั้งได้รับการตำหนิและถูกภาคทัณฑ์จากผู้บังคับบัญชา ทำให้เกิดความเครียดและเกิดความเบื่อหน่ายในการทำงาน ท้อแท้และหดหู่ เกิดอารมณ์น้อยใจอย่างรุนแรง

- เกิดความรู้สึกว่าตัวเองไร้ค่า (low self-esteem)

- เกิดภาวะอารมณ์เศร้า (depressed mood) นอนไม่หลับ เบื่ออาหาร อ่อนเพลีย เบื่อหน่ายสิ่งต่าง ๆ รอบตัว มีเรื่องกังวลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ใจหดหู่เศร้าหมอง

- เกิดอารมณ์ชั่ววูบ กระทำอัตวินิบาตกรรม โดยใช้อาวุธปืนประจำกาย โดยใช้เวลาไม่ถึง 1 ชั่วโมง

ผล - จากการตัดสินใจกระทำอัตวินิบาตกรรมดังกล่าว เป็นผลให้ผู้ตายถึงแก่ความตาย และจากผลที่เกิดขึ้นดังกล่าว เป็นผลให้ภรรยาของผู้ตายได้รับความเดือดร้อน ขาดผู้นำ และหัวหน้าครอบครัว ได้รับความเดือดร้อนในเรื่องที่อยู่อาศัย ต้องออกจากบ้านพักข้าราชการตำรวจ บุตรของผู้ตายต้องกลายเป็นกำพร้าตั้งแต่ยังเล็ก ขาดคนอบรมเลี้ยงดู และอาจกลายเป็นปมด้อย และผลเสียที่จะตามมาในอนาคต และนอกจากนี้กรมตำรวจยังต้องสูญเสียทรัพยากรบุคคลไปก่อนเวลาอันควร

จากกรณีดังกล่าวข้างต้นการที่ผู้ตายรู้สึกว่าคุณค่าในสังคมนั้น (low self-esteem) ซึ่งมาสโลว์(Maslow) กล่าวว่ามนุษย์ทุกคนจะต้องมีความภูมิใจในเกียรติภูมิของตน(self-esteem) หากมนุษย์ขาดสิ่งนี้ไปแล้ว จะทำให้คุณค่าของตัวเองหมดไป หมดหวังในชีวิต ทำให้มีความคิดอยากตายและฆ่าตัวตายในที่สุด เพราะคิดว่าการฆ่าตัวตายนั้นเป็นการแก้ปัญหาที่ดีที่สุด ตายไปแล้วจะได้ไม่ต้องมารับรู้สิ่งใด ๆ

การที่ผู้ตายถูกเปลี่ยนหน้าที่ และไม่พอใจในตำแหน่งปัจจุบัน จนเกิดปัญหากับทางผู้บังคับบัญชา และทำให้มีปัญหาในการปรับตัว และไม่ยอมพูดหรือปรึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้ใด ทางออกของการแก้ปัญหาจึงมีน้อย เมื่อไม่สามารถหาทางออกที่ถูกต้องให้กับตัวเองได้ จึงเลือกการฆ่าตัวตายเพื่อหนีปัญหา ในกรณีของผู้ตายเป็นการกระทำที่ไม่มีการเตรียมตัวเอาไว้ก่อน เพราะใช้ระยะเวลาไม่ถึงหนึ่งวัน

และเมื่อพิจารณาถึงสาเหตุของการกระทำอัตวินิบาตกรรมของผู้ตายแล้ว พิจารณาได้จากปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

- ใต้แก่สถานภาพทางเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ไม่มีความมั่นคงในครอบครัว ไม่มีอาชีพ มีหนี้สิน จากการสัมภาษณ์ภรรยาของผู้ตายพบว่า ในครอบครัวของผู้ตายไม่มีปัญหาในเรื่องรายได้ รายจ่าย แม้ว่าผู้ตายจะมีเงินเดือนน้อย แต่ก็มียาได้พิเศษจากทางอื่น อีกทั้งภรรยาของผู้ตายก็มียาได้ที่แน่นอน ทั้งคู่จึงช่วยกันรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในครอบครัว โดยไม่มีปัญหาใด ๆ

ปัจจัยทางด้านสังคม

- จากการสัมภาษณ์บุคคลในครอบครัวของผู้ตาย พบว่าบิดามารดามีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และด้วยเหตุที่ผู้ตายเป็นบุตรคนสุดท้อง จึงค่อนข้างถูกตามใจจากบิดาและมารดา และเมื่อผู้ตายมีเรื่องโต้เถียงกับพี่ ๆ บิดามารดาก็จะออกรับแทน ซึ่งเหตุผลนี้เอง อาจทำให้ผู้ตายมีความอดทนต่อความตึงเครียดต่ำ นอกจากนี้ยังทราบว่าจากภรรยาของผู้ตายว่า ผู้ตายเป็นคนที่ไม่ค่อยมีความมั่นใจในตนเอง และจะคิดมากเมื่อเกิดอะไรขึ้นกับตน ด้วยเหตุนี้เองเมื่อถูกผู้บังคับบัญชาตำหนิครั้งแล้วครั้งเล่า จนถึงกับถูกภาคทัณฑ์ จึงเป็นเหตุให้มีผลกระทบกระเทือนต่อภาวะจิตใจและอารมณ์ของผู้ตาย นอนไม่หลับ เบื่ออาหาร เบื่อหน่ายสิ่งต่าง ๆ รอบตัว รู้สึกตัวเองไร้ค่าสิ้นหวัง และทำให้ผู้ตายกระทำอัตวินิบาตกรรมดังกล่าว และจากการศึกษาของอุมาพร ตรังคสมบัติ(2536) พบว่าเหตุที่กระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมฆ่าตัวตาย คือการถูกอบรมสั่งสอนและลงโทษ ซึ่งทำให้ผู้นั้นเสียหน้า หรือไม่เป็นที่ยอมรับของผู้อื่น จากการศึกษาวิจัยที่พบมากที่สุดคือความผิดปกติในการปรับตัว (adjustment disorder with depressed mood) ซึ่งบุคคลดังกล่าวจะเป็นเด็กกว่าวัย ขาดความขี้คิดหรือเก็บกด จากการเปรียบเทียบผู้ป่วยที่เคยมีพฤติกรรมฆ่าตัวตายมาก่อนกับผู้ป่วยที่ไม่เคยมีพฤติกรรม พบว่ากลุ่มแรกอัตราการป่วยเป็นโรคซึมเศร้าและความผิดปกติทางจิตในบิดามารดาสูงกว่ากลุ่มหลังอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ฉะนั้นในกรณีของผู้ตายดังกล่าว ก่อนที่จะมีการฆ่าตัวตายนั้น ผู้ตายอยู่ในภาวะซึมเศร้าซึ่งมีแนวโน้มต่อการฆ่าตัวตายสูง

ปัจจัยทางร่างกาย

- จากการสัมภาษณ์บิดามารดาของผู้ตาย ทราบว่าผู้ตายไม่มีประวัติว่าเคยป่วยรุนแรงจนมีผลต่อระบบสมอง และระบบต่าง ๆ ภายในร่างกาย และในบรรดาญาติพี่น้องของผู้ตาย ก็ไม่ปรากฏว่าเคยมีอาการป่วยทางจิตประสาทมาก่อน

ปัจจัยทางจิตใจ

- การที่ผู้ตายได้รับผลจากการกระทำนั้น ๆ ทำให้เกิดความเครียด ความวิตกกังวล ความคับข้องใจ เกิดความผิดปกติทางอารมณ์ ซึ่งมีผลต่อการกระทำ อัตวินิบาตกรรมของผู้ตาย และจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่ศึกษาถึงการกระทำอัตวินิบาตกรรมของบุคคล พบว่าเกิดจากสาเหตุต่าง ๆ หลายสาเหตุ ได้แก่ วิธีการปรับตัวเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ผู้ตายมักใช้วิธีการปรับตัวโดยการเก็บเอาปัญหาไปคิดคนเดียว มากกว่าที่จะหาคน

ปรึกษา ด้วยเหตุนี้ทำให้ผู้ตายไม่สามารถแก้ปัญหาหรือหาทางออกของปัญหาได้ อีกทั้งยังไม่สามารถระบายความโกรธ หรือความก้าวร้าวออกมาในรูปของกิจกรรมอื่น ๆ และเมื่อเกิดการสะสมมากขึ้นทุกวัน ในที่สุดอารมณ์ต่าง ๆ ที่ไม่คิดก็จะกลับมาทำร้ายตนเอง ซึ่งตามทฤษฎีจิตวิเคราะห์(Psychoanalysis Theory) ของฟรอยด์(Freud) ได้กล่าวว่าคนที่ฆ่าตัวตายก็เพราะสัญชาตญาณการทำลาย (Death instince) หรือที่เรียกว่า Thanatos ครั้นเมื่อประสบเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับตนเองอย่างคาดไม่ถึง โดยไม่สามารถระบายความทุกข์ออกสู่คนอื่น ไม่ว่าจะเป็นการพูดหรือการกระทำได้ และในที่สุดอารมณ์นั้นจะพุ่งเข้าหาตนเองกลายเป็นความโกรธ เกลียดและลงโทษตนเอง โดยการตัดสินใจฆ่าตัวตายในที่สุด

การเยี่ยมบ้าน (Home visit)

ผู้ศึกษาไปเยี่ยมบ้านของผู้ตายที่จังหวัดปทุมธานี พบว่าสภาพที่อยู่อาศัยนั้นเป็นบ้านไม้ชั้นเดียว ภายในบ้านมี 3 ห้องนอน นอกนั้นเป็นห้องโถง ซึ่งใช้เป็นที่นั่งเล่น ดูโทรทัศน์ และสนทนาภายในครอบครัว และมีหิ้งพระ ซึ่งได้ตั้งหิ้งเล็ก ๆ เอาไว้โดยบนหิ้งมีภาพถ่ายและโกศกระดูกของผู้ตาย ส่วนห้องน้ำนั้นได้แยกออกจากตัวบ้าน ส่วนบริเวณหน้าบ้านได้ก่อสร้างต่อเติมทำเป็นที่ขายของชำ ในบ้านมีเครื่องอำนวยความสะดวกหลายอย่าง ได้แก่ โทรทัศน์ พัดลม เตาเร็ค หม้อหุงข้าว เป็นต้น การจัดวางเครื่องใช้ภายในบ้านมีความเป็นระเบียบพอสมควร บ้านสะอาด อากาศถ่ายเทได้ดี ไม่มีรั้วบ้าน บริเวณรอบบ้านได้ปลูกต้นมะพร้าวและไม้ยืนต้นต่าง ๆ หน้าบ้านติดถนนภายในหมู่บ้าน รถสามารถวิ่งผ่านไปมาได้ มีทรัพย์สินของผู้ตายบางส่วน เช่น เสื้อผ้า รูปถ่าย ของใช้ส่วนตัว ถูกเก็บเอาไว้พบว่าผู้ตายชอบอ่าน เขียน และแต่งกลอน ห้องนอนของผู้ตายในปัจจุบันถูกทำเป็นห้องเก็บของ ภายในบ้านมีอยู่ด้วยกัน 4 คน คือ บิดามารดา พี่สาวคนที่สองซึ่งยังไม่แต่งงาน และหลานชายของผู้ตายซึ่งเกิดจากพี่ชายคนโตของผู้ตาย ส่วนพี่ชายคนโตของผู้ตายนั้น ได้แยกครอบครัวไปอาศัยอยู่ที่กรุงเทพฯ ๔ กับภรรยา นาน ๆ จะกลับมาเยี่ยมลูกและบิดามารดาสักครั้ง สภาพอารมณ์และสภาพจิตใจของบิดาและมารดาของผู้ตายในขณะสัมภาษณ์นั้นอยู่ในเกณฑ์ดี และได้ลืมความเศร้าโศกจนหมดสิ้นแล้ว สำหรับบ้านพักข้าราชการตำรวจที่ผู้ตายเคยพักอาศัยอยู่นั้น ผู้ศึกษาได้เดินทางไปดู และพบว่าได้เปลี่ยนผู้ครอบครองใหม่แล้ว ไม่มีเรื่องราวหรือหลักฐานใด ๆ ที่เกี่ยวกับผู้ตาย สำหรับที่พักในปัจจุบันของนางงมลภรรยาของผู้ตายนั้น เป็นบ้านไม้ชั้นเดียว อยู่ได้ทางด่วน สภาพภายในบ้านไม่กว้างขวางเหมือนกับบ้านบิดาและมารดาของผู้ตาย ภายในบ้านมีห้องนอนเพียงสองห้อง ส่วนที่เหลือภายในบ้านเป็นห้องนั่งเล่น ดู

โทรทัศน์ ฯลฯ ภายในบ้านไม่มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย และค่อนข้างสกปรก และคับแคบ ในละแวกบ้าน มีชุมชนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น ภายในบ้านมีคนอาศัยอยู่ด้วยกัน 5 คนคือบิดา มารดา นางกมลลา ซึ่งเป็นบุตรคนโต น้องชายคนเล็กของนางกมลลา ซึ่งขณะนี้กำลังศึกษาอยู่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และบุตรชายของนางกมลลา ซึ่งเกิดกับผู้ตาย ส่วนบรรดาพี่น้องที่เหลืออีก 3 คนของนางกมลลา ได้แยกครอบครัวกันไปหมดแล้ว บิดาของนางกมลลา มีอาชีพรับจ้าง เป็นพนักงานขับรถ ร.ส.พ.อยู่ที่การทำเรือ มารดาเป็นแม่บ้าน และเป็นผู้คอยดูแลหลาน ขณะตรวจเยี่ยมมีมารดาของนางกมลลา นางกมลลาและบุตรชายของนางกมลลา อยู่ที่บ้าน สภาพจิตใจและ อารมณ์ของนางกมลลา อยู่ในเกณฑ์ที่ดี จะแสดงอาการเศร้าเป็นบางครั้งเมื่อถามถึงผู้ตาย สำหรับบิดาและมารดาของผู้ตายนั้น นางกมลลา เล่าว่าบิดาและมารดาของผู้ตายไม่ชอบนาง กมลลา และเชื่อว่าน่าจะมีส่วนให้ผู้ตายกระทำอัตวินิบาตกรรมในครั้งนี้ และผู้ตายก็ไม่เคยแวะ ไปเยี่ยมบิดาและมารดาของผู้ตายเลย เมื่อถามถึงอนาคตของนางกมลลา ก็ได้คำตอบว่าไม่ได้คิด ถึงอะไรเป็นพิเศษ แต่คิดว่าจะเลี้ยงดูบุตรให้ดีที่สุด

กรณีศึกษารายที่ 2

- ส.ต.ท.พนม(นามสมมติ) อายุขณะกระทำอัตวินิบาตกรรม 30 ปี ผบ.หมู่ งานสุนัขตำรวจ

- ระยะเวลาในการศึกษา

ในกรณีศึกษานี้ ใช้เวลาในการศึกษาเป็นระยะเวลาประมาณ 3 สัปดาห์ โดยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลของผู้ตายเบื้องต้นจากสถาบันนิติเวช กรมตำรวจ จากนั้นได้ขอ สำเนาสำนวนการชันสูตรพลิกศพของผู้ตายจากท้องที่เกิดเหตุ และขอเพิ่มประวัติของผู้ตาย จากแผนกทะเบียนพล กองบังคับการสายตรวจปฏิบัติการพิเศษ กองบัญชาการตำรวจนคร บาล ซึ่งในขั้นตอนแรกนี้ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2540 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2540 เช่นเดียวกับรายอื่น แล้วจึงได้ไปทำการสัมภาษณ์ครอบครัวของผู้ตาย เพื่อเก็บข้อมูล โดยเริ่มตั้งแต่วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2541 ถึงวันที่ 28 มีนาคม 2541 ใช้เวลาในการสัมภาษณ์ จำนวน 3 ครั้ง ครั้งละประมาณ 3-4 ชั่วโมง โดยการสัมภาษณ์นี้จะทำการเยี่ยมบ้านไปในตัว เพื่อจะได้เห็นถึงสภาพความเป็นอยู่และความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เพื่อนำมาเป็นส่วน ประกอบในการวิเคราะห์ข้อมูล และเป็นการประเมินผลในแต่ละราย

- วันเวลาที่เกิดเหตุ และวิธีการที่ผู้ตายเลือกใช้ในการกระทำอัตวินิบาตกรรม

วันที่ 16 เมษายน พ.ศ. 2540 เวลาประมาณ 19.30 น.ผู้ตายได้ใช้เชือกไนลอน แขนงคอตนเองจนถึงแก่ความตาย ภายในห้องน้ำ ในบ้านพักข้าราชการตำรวจ

- ลักษณะและอาการของผู้ตายก่อนการกระทำอัตวินิบาตกรรม

สัมภาษณ์เพื่อนของผู้ตายได้ความว่า ก่อนที่ผู้ตายจะกระทำอัตวินิบาตกรรมนั้น ผู้ตายมีอาการเครียด มีความวิตกกังวล นอนไม่หลับ ไม่ค่อยทานอาหาร ซึ่งเพื่อนของผู้ตายเคยสอบถามผู้ตายแล้วได้รับความจากผู้ตายว่า ผู้ตายมักบ่นว่าตนเองมีความเครียดจากการทำงาน และไม่ค่อยจะมีเงินใช้

- ประวัติส่วนตัวและครอบครัว

ผู้ตายเป็นบุตรคนสุดท้อง มีพี่น้องจำนวน 7 คน เป็นคนเรียบร้อย เงียบขรึม มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดระนอง เรียนจบการศึกษาชั้นปีที่ 6 และจบการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจากโรงเรียนประจำจังหวัดจากนั้นก็เข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยรามคำแหง คณะนิติศาสตร์ และหลังจากศึกษาได้ 1 ปี ก็ได้มาสอบเข้าเป็นตำรวจ ที่โรงเรียนตำรวจนครบาล ในปี พ.ศ.2532 และอบรมเป็นระยะเวลา 1 ปี จึงสำเร็จหลักสูตร จากนั้นได้รับยศเป็น พลฯสำรองพิเศษ และดำรงตำแหน่งลูกแถวงานป้องกันและปราบปรามจลาจล เมื่อดำรงตำแหน่งได้ 2 ปี ก็ได้ย้ายมาอยู่ในสังกัดกองกำกับการสุนัขตำรวจกองบังคับการสายตรวจปฏิบัติการพิเศษ กองบัญชาการตำรวจนครบาล เรื่อยมา

- ปี พ.ศ.2535 ได้รับการประดับยศเป็นสิบตำรวจตรี ตำแหน่ง ผบ.หมู่สายตรวจสุนัขตำรวจ

- ปี พ.ศ.2538 ได้รับการประดับยศเป็น สิบตำรวจโท

ด้วยการที่ผู้ตายเป็นคนเงียบขรึม และไม่มีเพื่อน จึงทำให้เพื่อน ๆ ทุกคนของผู้ตายต่างก็ไม่ค่อยจะรู้ความเป็นมาหรือปัญหาของผู้ตายมากนัก โดยผู้ตายไม่ค่อยที่จะสูงส่งกับใคร คงจะมีแต่ ส.ต.ท.วิเชียร(นามสมมติ) เพื่อนของผู้ตายคนหนึ่ง ซึ่งผู้ตายพอที่จะคุยด้วย เพราะ ส.ต.ท.วิเชียร เป็นเพื่อนร่วมรุ่นกับผู้ตาย แต่ ส.ต.ท.วิเชียร ไม่ได้ทำงานอยู่ที่เดียวกับผู้ตาย โดยทำงานอยู่ที่กองบังคับการตำรวจจราจรกลาง ซึ่ง ส.ต.ท.วิเชียร ซึ่งได้บอกกับผู้ศึกษาว่าผู้ตายมาจากครอบครัวที่ยากจน และเป็นคนที่เงียบขรึม ไม่ค่อยสูงส่งกับใคร แม้

กระทั่งเพื่อนร่วมรุ่นเดียวกัน แต่ที่ ส.ต.ท.วิเชียร สามารถมาพักอยู่ที่เดียวกับผู้ตายได้ก็เนื่องจากว่าเป็นคนจังหวัดเดียวกัน อีกทั้งขณะนั้น ส.ต.ท.วิเชียร มีความเดือดร้อนในเรื่องที่อยู่อาศัยในช่วง 2 เดือน ก่อนที่ผู้ตายจะถึงแก่กรรม และได้ขอความช่วยเหลือจากผู้ตาย ซึ่งผู้ตายก็ได้ให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี และจากการสัมภาษณ์บิดามารดาของผู้ตายทราบว่า บิดาของผู้ตายเป็นคนที่ชอบดื่มสุราเป็นประจำ และมักจะมาหาเรื่องมารดาของผู้ตายอยู่เสมอ ซึ่งมารดาของผู้ตายก็ทนอยู่ด้วยเนื่องจากเห็นแก่ลูก ๆ และในทุกครั้งเมื่อมีเรื่องหรือปัญหาใด ๆ ในสมัยที่ผู้ตายยังเป็นเด็กมารดาของผู้ตายก็มักจะเอาผู้ตายไปกอดแล้วร้องไห้ เนื่องจากว่ามารดาของผู้ตายรักผู้ตายมากที่สุด ผู้ตายจึงรักและสงสารมารดาและเกลียดบิดาของตนเองอย่างมาก ซึ่งมีหลายครั้งที่บิดาของผู้ตายเมาสุรากลับมาและไม่สามารถเข้าบ้านได้ ผู้ตายก็ไม่พาบิดาของตนเข้าบ้านแต่อย่างใด เมื่อบิดาของผู้ตายมีอายุมากขึ้น ก็มีสุขภาพร่างกายที่ไม่แข็งแรง และก็ไม่ได้หาเรื่องมารดาของผู้ตายเหมือนแต่ก่อนอีก แต่ผู้ตายก็ยังคงไม่ค่อยยอมพูดกับบิดาของตน เมื่อผู้ตายกลับมาเยี่ยมมารดาของตนในแต่ละครั้ง จะไม่ค่อยยอมเข้าบ้านเว้นแต่ว่าบิดาของผู้ตายไม่อยู่ สำหรับในเรื่องงานนั้น ทราบจากเพื่อนร่วมงานของผู้ตายว่า ในการทำงานของผู้ตายไม่ค่อยจะมีปัญหา สำหรับในเรื่องส่วนตัวนั้นไม่ทราบทั้งนี้เนื่องจากผู้ตายไม่ยอมสูงส่งกับใคร อีกทั้งผู้ตายก็ยังครองตนเป็นโสด

ในช่วง 3 วันก่อนเสียชีวิต ซึ่งเป็นช่วงเทศกาลสงกรานต์นั้น ผู้ตายไม่ได้กลับบ้านและก็ได้ไม่ได้ออกไปสังสรรค์กับเพื่อน ๆ คงเก็บตัวเงียบแต่เพียงผู้เดียว และเมื่อ ส.ต.ท.วิเชียร เพื่อนร่วมห้องของผู้ตายเข้ามาสอบถามก็ได้ความว่า ผู้ตายมีความเครียดกับงานอยากอยู่เฉย ๆ อีกทั้งในขณะนี้ไม่ค่อยมีเงิน และไม่ยอมไปไหน ซึ่งทาง ส.ต.ท.วิเชียร ก็ได้กลับบ้านในช่วงเวลาดังกล่าว และในวันเกิดเหตุ ในเวลาประมาณ 23.30 น. ส.ต.ท.วิเชียร ก็ได้กลับมาที่พัก และได้พบว่าผู้ตายได้ใช้เชือกไนลอน แวนคอตตนเองจนถึงแก่ความตายภายในห้องน้ำ โดยมีจดหมายซึ่งเป็นลายมือของผู้ตายเขียนเอาไว้ว่ามีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องชีวิตส่วนตัว ไม่มีใครยอมคบด้วย จึงได้รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ และจากการตรวจชันสูตรทราบว่า ผู้ตายถึงแก่ความตายมาแล้วประมาณ 4 ชั่วโมงก่อนที่ ส.ต.ท.วิเชียร จะเป็นผู้พบศพดังกล่าว

- ผู้ที่ผู้ตายรักมากที่สุดคือมารดาของผู้ตาย
  - ผู้ให้ประวัติและให้ข้อมูล คือมารดาของผู้ตาย, ส.ต.ท.วิเชียร เพื่อนของผู้ตาย
- สำนวนการชันสูตรพลิกศพของผู้ตาย และข้อมูลจากแฟ้มประวัติของทะเบียนพล

การวิเคราะห์

จากกรณีศึกษานี้ วิเคราะห์ลักษณะของผู้ตายและผู้เกี่ยวข้องได้ดังนี้

ผู้ตาย - จากคำบอกเล่าของ ส.ต.ท.วิเชียร เพื่อนร่วมรุ่นของผู้ตาย รวมทั้งมารดาของผู้ตาย สรุปได้ว่า ผู้ตายเป็นคนค่อนข้างขี้อาย ไม่มีเพื่อนไม่ชอบสูงส่งกับใคร แต่มีความตั้งใจทำงานและรักมารดา แต่เป็นคนที่ชอบเก็บกดความรู้สึกเอาไว้ และเก็บความรู้สึกเก่ง โดยทั้งนี้เริ่มตั้งแต่สมัยเป็นเด็กที่เห็นบิดาทำร้ายมารดาเป็นประจำ ทำให้เกิดความโกรธและเกลียดบิดาของตนเอง แต่ก็ไม่ได้ระบายหรือแสดงออกมาในรูปแบบใด และเมื่อมาเป็นตำรวจก็เป็นผู้ที่มีความตั้งใจในการทำงาน แต่เนื่องจากบุคลิก และนิสัยที่เป็นคนที่ขี้อาย ทำให้เหมือนอยู่ตามลำพังแต่เพียงผู้เดียว ไม่มีเพื่อน แม้ว่าจะมี ส.ต.ท.วิเชียร ซึ่งเป็นเพื่อนร่วมรุ่น มาพักอาศัยอยู่ด้วยก็ตาม แต่ก็เป็นการที่เข้ามาพักอาศัยอยู่ในระยะสั้น และไม่สามารถช่วยอะไรผู้ตายได้มากนักและไม่แนบนักความกดดันที่ผู้ตายได้รับหรือมีอยู่ก็เกิดเป็นความเครียดและเมื่อไม่สามารถหาทางระบายได้ โดยที่ผู้ตายไม่ได้หาทางระบายเองแม้ว่าในวันดังกล่าวจะเป็นวันหยุดทางราชการ(วันสงกรานต์) จนในที่สุดจึงกลายเป็นความกดดันและในที่สุดก็หันมาทำร้ายตนเองโดยการกระทำอัตวินิบาตกรรม

นางชอบ(นามสมมติ) - เป็นมารดาของผู้ตาย และเป็นผู้ที่ผู้ตายรักมากที่สุด โดยนางชอบ ได้บอกกับผู้ศึกษาว่าผู้ตายเป็นคนขี้อาย และไม่ชอบบิดาเนื่องจากบิดาชอบเม้าอาละวาดและมักกลับมาทรมานผู้ตายเป็นประจำ ทำให้ผู้ตายฝังใจ และมักเก็บตัวเงียบไม่สูงส่งกับใคร แต่ก็ช่วยงานที่บ้านอยู่เสมอ ซึ่งนางชอบ รักและเอ็นดูผู้ตายมากกว่าบุตรคนอื่น ๆ เพราะเป็นลูกคนเล็ก และในขณะนี้นางชอบ มารดาของผู้ตายประกอบอาชีพค้าขาย โดยขายอาหารทะเลสดอยู่ในตลาด และไม่เคียดร้อนในเรื่องค่าครองชีพแต่อย่างใด

ผู้บังคับบัญชา - ผู้ศึกษาได้สัมภาษณ์ผู้บังคับบัญชาของผู้ตายท่านหนึ่ง ได้กล่าวว่าผู้ตายเป็นคนตั้งใจทำงาน และมีความกระตือรือร้นในการทำงาน แต่เป็นคนที่ชอบเก็บตัวและมักเก็บปัญหาเอาไว้คนเดียวหากมีปัญหา และจะไม่ยอมบอกใคร จากการสังเกตทราบว่าผู้ตายเป็นคนไม่มีเพื่อน ทั้งเพื่อนร่วมงาน และส่วนตัว เคยเรียกมาสอบถามแต่ผู้ตายก็ไม่ยอมพูดอะไรมาก และเข้าใจว่าผู้ตายคงมีปัญหาในการปรับตัวเข้ากับเพื่อนร่วมงาน เมื่อไม่สามารถปรับตัวเข้าหาได้ จึงเกิดความเครียดและกระทำอัตวินิบาตกรรมดังกล่าว

ส.ต.ท.วิเชียร - เป็นเพื่อนร่วมรุ่นของผู้ตาย และได้เข้ามาพักกับผู้ตายเมื่อ 2 เดือนก่อนเกิดเหตุ ได้ให้ถ้อยคำกับผู้ศึกษาว่า ผู้ตายเป็นคนขี้อาย ไม่มีเพื่อน ไม่ชอบ

สูงส่งกับใคร แม้ว่า ส.ต.ท.วิเชียร จะอยู่ห้องเดียวกับผู้ตาย ซึ่งจากกรณีดังกล่าวจะเห็นได้ว่าแม้แต่ ส.ต.ท.วิเชียร จะพักอยู่แผนห้องเดียวกับผู้ตายก็ตาม แต่ผู้ตายก็ไม่เคยสนใจที่จะคุยด้วยหรือปรึกษาแม้ว่ามีปัญหา ซึ่งเป็นบุคลิกลักษณะของผู้ตาย ที่ไม่สามารถทำการปรับตัวได้ จนเกิดความกดดันในตัวเอง และเมื่อไม่สามารถหาทางระบายได้ จึงเกิดความเครียดและเมื่อไม่สามารถหาทางแก้ปัญหาที่มีอยู่ได้ จึงเลือกเอาการกระทำอัตวินิบาตกรรมเป็นการแก้ปัญหาในที่สุด

ที่มาของปัญหา

เหตุ - เกิดจากบุคลิกและลักษณะนิสัยของผู้ตายเองคือเป็นคนที่เจี๊ยบขริ่ม ไม่มีเพื่อน ไม่มีที่ปรึกษา แม้ว่าจะเป็นคนที่มีความตั้งใจในการทำงาน แต่เนื่องจากการที่ได้เก็บสะสมความกดดันมาตั้งแต่สมัยเด็ก ๆ และไม่ยอมหาทางระบาย จนเก็บความคับข้องใจดังกล่าวเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน ประกอบกับเมื่อมีปัญหาแล้วไม่สามารถหาทางออกให้กับปัญหาได้ ทำให้เกิดความเครียดและเกิดความเบื่อหน่ายในการทำงาน ท้อแท้ และหดหู่ เกิดอารมณ์น้อยใจอย่างรุนแรง

- เกิดภาวะอารมณ์เศร้า(depressed mood) นอนไม่หลับ เบื่ออาหาร อ่อนเพลีย เบื่อหน่ายสิ่งต่าง ๆ รอบตัว มีเรื่องกังวลเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ใจหดหู่เศร้าหมอง

- เกิดอารมณ์ชั่ววูบ กระทำอัตวินิบาตกรรมโดยใจเชือกแขวนคอตัวเอง จนถึงแก่ความตาย

ผล - จากการตัดสินใจกระทำอัตวินิบาตกรรมดังกล่าว เป็นผลให้ผู้ตายถึงแก่ความตาย และจากผลที่เกิดขึ้นดังกล่าว เป็นผลให้กรมตำรวจยังต้องสูญเสียทรัพยากรบุคคลไปก่อนเวลาอันควร

จากกรณีดังกล่าวข้างต้น Durkheim ได้อธิบายเอาไว้ว่า บุคคลจะพยายามกระทำอัตวินิบาตกรรมเนื่องจากการขาดความสัมพันธ์ในสังคม(lack of social integration) ไม่ว่าจะเป็นความสัมพันธ์หรือสถาบันทางสังคม เป็นภาวะที่บุคคลขาดการยึดเหนี่ยวกับกลุ่ม และรู้สึกอ้างว้างเปล่าเปลี่ยว หรือมีการรวมกับกลุ่มต่ำ หรือขาดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับกลุ่ม กลุ่มเองไม่สามารถที่จะควบคุมสมาชิกในกลุ่มได้ ทำให้บุคคลหันไปยึดตัวเองเป็นหลัก ไม่มีความผูกพันต้องคิดถึงใคร เวลาเกิดอะไรขึ้นจึงต้องลงโทษตัวเองเป็นหลัก (อ้างใน สุพัตรา สุภาพ น.124-125)

และเมื่อพิจารณาถึงสาเหตุของการกระทำอัตวินิบาตกรรมของผู้ตายแล้ว
พิจารณาได้จากปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

- ได้แก่สถานภาพทางเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ไม่มีความมั่นคงในครอบครัว ไม่มีอาชีพ มีหนี้สิน จากการสัมภาษณ์ ส.ต.ท.วิเชียร เพื่อนของผู้ตายและอยู่ใกล้ชิดกับเหตุการณ์มากที่สุด ทราบว่าผู้ตายคงมีปัญหาในเรื่องรายได้ที่มีอยู่ อาจเป็นเพราะการที่มีเงินเดือนน้อย และมีภาระที่ต้องใช้จ่ายมาก จนเป็นเหตุที่ไม่สามารถออกไปไหนได้ในช่วงวันสงกรานต์ อีกทั้งผู้ตายไม่สามารถที่จะไปขอยืมเงินจากผู้ใดเพื่อมาแก้ปัญหาได้ ทั้งนี้เนื่องจากการที่อุปนิสัยของผู้ตายเป็นคนที่ไม่มีเพื่อน และไม่คบค้าสมาคมกับใครนั่นเอง จนในที่สุดจึงได้กระทำอัตวินิบาตกรรมเพื่อหนีปัญหาดังกล่าว

ปัจจัยทางด้านสังคม

- จากการสัมภาษณ์บุคคลในครอบครัวของผู้ตาย พบว่าบิดามารดามีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีต่อกัน เนื่องจากในสมัยที่ผู้ตายยังเป็นเด็ก ได้เห็นภาพที่บิดาทำร้ายมารดาเป็นประจำ จนเกิดความฝังใจและเครียดแก่นึบิดาของตน จนทำให้อุปนิสัยของตนกลายเป็นคนที่เจ็บขริบในที่สุด และเมื่อผู้ตายมีงานทำแล้ว แต่อุปนิสัยดังกล่าวก็ยังคงอยู่โดยไม่สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงได้ ทำให้ผู้ตายเป็นคนที่ไม่มีเพื่อน และไม่เป็นที่ยอมรับของคนอื่น ด้วยเหตุนี้เมื่อเกิดปัญหาขึ้นกับตนเองแล้ว ทำให้ไม่สามารถขอคำปรึกษาจากผู้ใด ทำให้ปัญหาที่มีถูกสะสมไปเรื่อย ๆ จนเกิดความตึงเครียดของปัญหา และเมื่อแก้ปัญหาไม่ได้สุดท้ายก็ต้องหนีปัญหาโดยการกระทำอัตวินิบาตกรรม

ปัจจัยทางร่างกาย

- จากการสัมภาษณ์บิดามารดาของผู้ตาย ทราบว่าผู้ตายไม่มีประวัติว่าเคยป่วยรุนแรงจนมีผลต่อระบบสมอง และระบบต่าง ๆ ภายในร่างกาย และในบรรดาญาติพี่น้องของผู้ตาย ก็ไม่ปรากฏว่าเคยมีอาการป่วยทางจิตประสาทมาก่อน

ปัจจัยทางจิตใจ

- ผู้ตายมีปัญหาในเรื่องการปรับตัวของตน ทำให้เกิดความเครียด ความวิตกกังวล ความคับข้องใจ เกิดความผิดปกติทางอารมณ์ ซึ่งมีผลต่อการกระทำ อัตวินิบาตกรรมของผู้ตาย และจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ ที่ศึกษาถึงการกระทำอัตวินิบาต

กรรมของบุคคล พบว่าเกิดจากสาเหตุต่าง ๆ หลายสาเหตุ ได้แก่ วิธีการปรับตัวเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น ผู้ตายมักใช้วิธีการปรับตัวโดยการเก็บเอาปัญหาไปคิดคนเดียว มากกว่าที่จะหาคนปรึกษา ด้วยเหตุนี้ทำให้ผู้ตายไม่สามารถแก้ปัญหาหรือหาทางออกของปัญหาได้ อีกทั้งยังไม่สามารถระบายความโกรธ หรือความก้าวร้าวออกมาในรูปของกิจกรรมอื่น ๆ และเมื่อเกิดการสะสมมากขึ้นทุกวัน ในที่สุดอารมณ์ต่าง ๆ ที่ไม่ดีก็จะกลับมาทำร้ายตนเอง ซึ่งผู้ตายได้เลือกการกระทำอัตวินิบาตกรรมเป็นการทำร้ายตนเอง

การเยี่ยมบ้าน (Home visit)

- ผู้ศึกษาไปเยี่ยมบ้านของผู้ตายที่จังหวัดระนอง พบว่าสภาพที่อยู่อาศัยนั้นเป็นอาคารพาณิชย์แบบไม้ 2 ชั้น อยู่ภายในตลาดสด สภาพบ้านเป็นบ้านเก่า พื้นด้วยซีเมนต์ ชั้นล่างมีห้องนอน 1 ห้อง ห้องน้ำอยู่ด้านหลัง ชั้นบนมีห้องนอนอีก 2 ห้อง บริเวณราวบันไดมีของวางแบบเกะกะ ตัวบ้านทั้งภายในและภายนอกอาคารทาสีไม้ สีออกน้ำตาล ทำให้ดูมืดและรก มีฝุ่นและหยักไย่ตรงบริเวณฝ้าเพดาน มีโทรทัศน์ขนาดประมาณ 14 นิ้วอยู่ที่ชั้นล่าง 1 เครื่อง ภายในบ้านมีเครื่องใช้ไฟฟ้าอยู่หลายอย่าง บริเวณหน้าบ้านได้ก่อสร้างต่อเติมทำเป็นที่ขายของ การจัดวางเครื่องใช้ภายในบ้านมีความไม่ค่อยเป็นระเบียบ อากาศค่อนข้างอับชื้น ไม่มีรั้วบ้าน หน้าบ้านติดถนน มีรถแล่นผ่านไปมา ตอนสาย ๆ จะมีคนพลุกพล่านทรัพย์สินของผู้ตายบางส่วน เช่น เสื้อผ้า รูปถ่าย ของใช้ส่วนตัว ถูกเก็บเอาไว้ชั้นบนแต่ไม่มาก ภายในบ้านมีอยู่ด้วยกัน 6 คน คือ บิดามารดา พี่สาวคนโตและพี่เขยของผู้ตาย และหลานของผู้ตายอีกสองคน ซึ่งเป็นลูกของพี่สาวคนโตที่เหลื่อต่างมีครอบครัวและแยกย้ายไปกันจนหมด นาน ๆ จะกลับมาเยี่ยมบิดาและมารดาที่บ้านสภาพจิตใจของบิดาและมารดาของผู้ตายในขณะสัมภาษณ์นั้นอยู่ในเกณฑ์ธรรมดา มารดาของผู้ตายจะมีน้ำตาไหล เมื่อผู้ศึกษาถามเรื่องของผู้ตาย และไม่ได้แสดงอาการเสียใจอะไรมากนัก สำหรับบ้านพักข้าราชการตำรวจที่ผู้ตายเคยพักอาศัยอยู่นั้น หลังจากผู้ตายเสียชีวิตแล้ว ไม่นานก็มีผู้เข้ามาพักอาศัยอยู่ใหม่ และได้รื้อทิ้งข้างของของผู้ตายไปจนหมด